

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022

7.3.2023

Sisällys

Toimintakertomus

Markkinatilanne ja toimintaympäristö

VR Groupin tunnusluvut

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Alkaneen vuoden näkymät

Hallituksen esitys voittovarojen käsittelystä

4

5

8

15

25

26

Konsernitilinpäätös (IFRS)

Konsernin tuloslaskelma ja muut laajan tuloksen erät

Konsernitase

Konsernin rahavirtalaskelma

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

28

29

30

31

32

33

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Tuloslaskelma

Tase

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

91

92

93

94

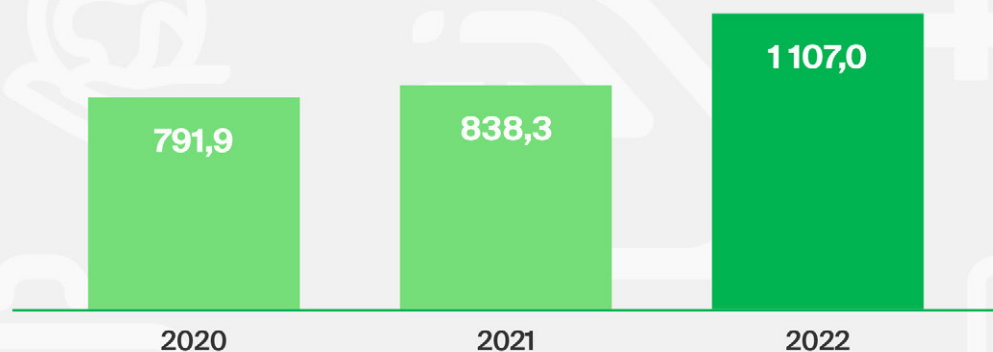
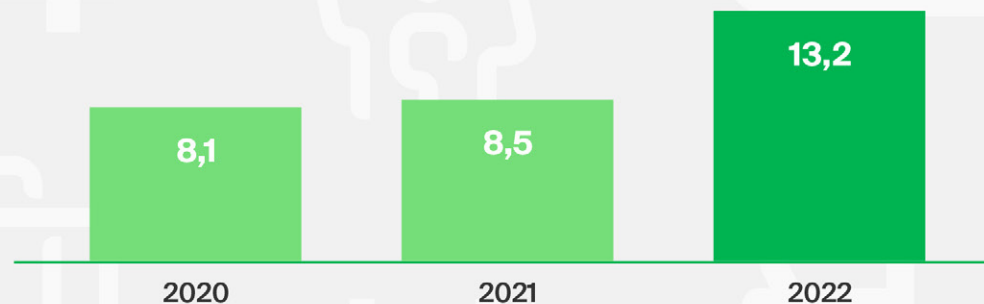
95

96

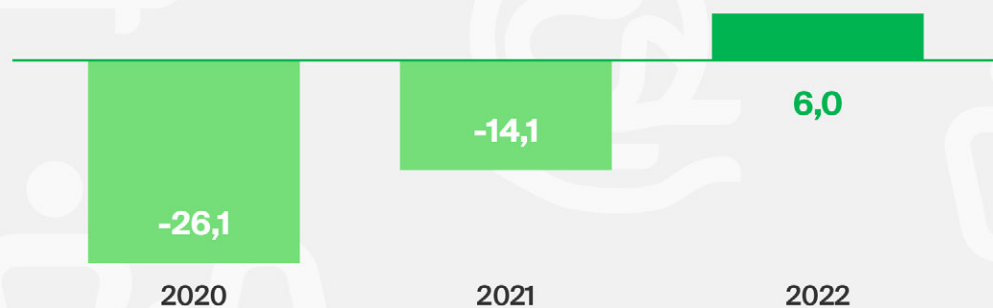
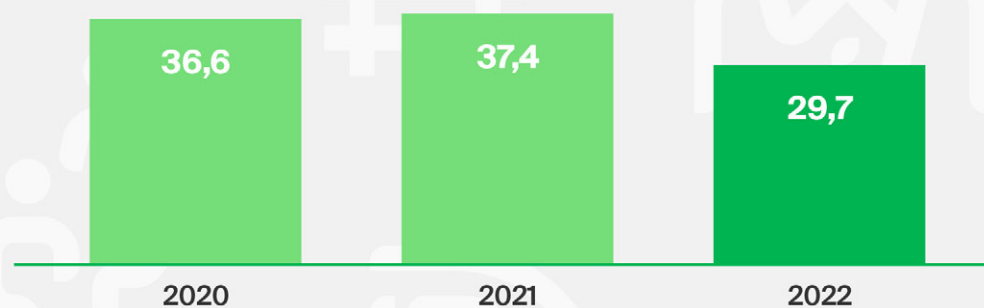
Tilintarkastuskertomus

113

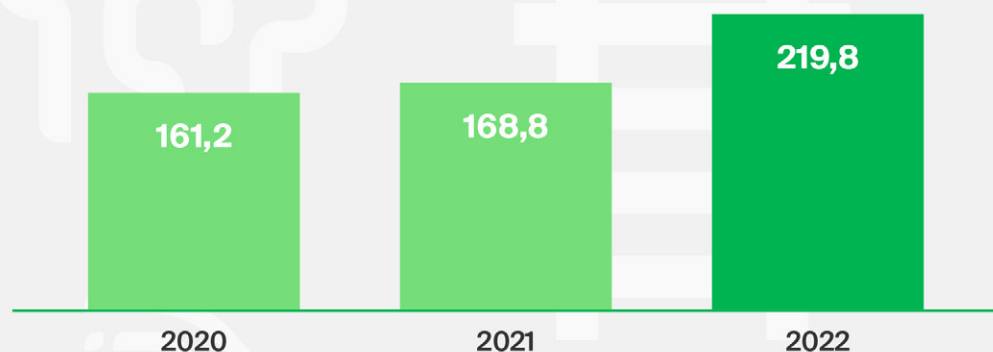
VR Groupin liikevaihto (miljoonaa euroa)

Kaukojunien matkamäärien kehitys,
VR Matkustajaliikenne (miljoonaa matkaa)

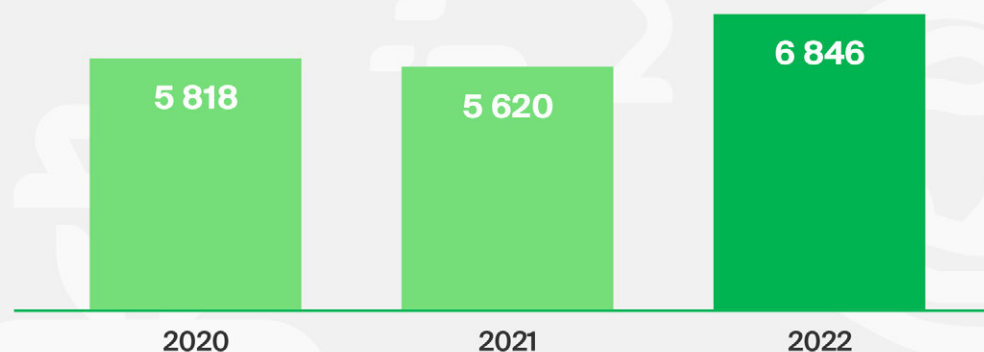
Vertailukelpoinen liikevoitto (miljoonaa euroa)

Rautatielogistiikan kuljetettujen tonnien kehitys,
VR Transpoint (miljoonaa tonnia)

VR Groupin investoinnit (miljoonaa euroa)

VR Groupin henkilöstö keskimäärin

Toimintakertomus

Markkinatilanne ja toimintaympäristö	5
Strategia	6
Liiketoimintamallin kuvaus	7
VR Groupin tunnusluvut	8
Investoinnit ja kalusto	10
Liiketoiminnot	11
Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista	15
Vastuullisuuden johtaminen	15
Hallinnointi	15
Konsernirakenteen muutokset	16
Luottoluokitus	16
Riskit ja epävarmuustekijät	16
EU:n taksonomian mukaiset luvut	18
Osakepääoma ja osakkeet	25
Alkaneen vuoden näkymät	25
Merkittävät tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	25
Hallituksen esitys voittovarojen käsittelystä	26

Markkinatilanne ja toimintaympäristö

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja maailmanpoliittinen epävarmuus ovat vaikuttaneet merkittäväällä tavalla koko suomalaiseen yhteiskuntaan ja samalla myös VR Groupin liiketoimintaan. Pitkittynyt sota on synkettänyt talousnäkymiä. Energian hinnat ovat olleet korkealla, inflaatio on kiihtynyt sekä korkotaso noussut.

VR Group irtautui idän tavaraliikenteestä kokonaan vuoden 2022 loppuun mennessä. Osa volyyminenetyksistä on korvautunut kotimaan kuljetusten kysynnän kasvulla. Myös matkustajaliikenne Venäjälle keskeytyi keväällä 2022.

Koronapandemia sen sijaan on hellittänyt ja junamatkustaminen elpynyt. Kaukoliikenteen matkamäärät ovat nousseet hyvälle, pandemiaa edeltäneelle tasolle. Ihmisten liikkuminen on kuitenkin muuttanut muotoaan. Painotus on ollut vapaa-ajan matkustamisessa, kun taas työmatkustaminen ei ole palannut ennalleen, kun etätyö on yleistynyt.

VR Group on toteuttanut kasvustrategiaansa Pohjoismaissa ja laajentanut toimintaansa Ruotsiin yrityskaupalla, joka toteutui heinäkuun alussa 2022. VR Sverige on bussi- ja raideliikenteen operaattori Tukholman seudulla sekä Östragötlandin ja Skånen alueella. Jatkossa yhä merkittävämpi osa VR Groupin liikevaihdosta syntyy vakaasta sopimusliikenteestä.

VR Group on sitoutunut edistämään kilpailun kehittymistä raideliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamiseksi. Eniten etua asiakkaalle ja yhteiskunnalle tuo Open Access -malli, jossa jokainen operaattori voi markkinaehtoisesti kilpailla omalla kalustollaan, valitsemillaan yhteysväleillä. Suomessa kilpailu on avoinna tällä mallilla niin kauko- kuin tavaraliikenteessä. VR Group on ehdottanut julkista kalustoyhtiötä alueelliseen ostoliikenteeseen, jossa yhteiskunnan tukema liikenne kilpailutetaan.

Suomen eduskuntavaalit ja tuleva hallitusohjelma vaikuttavat myös ilmastoystävällisen raideliikenteen toimintaedellytyksiin. Valtion rataverkon tämänhetkinen kunto ja kapasiteetti heikentävät raideliikenteen täsmällisyyttä ja toimintavarmuutta. Infrainvestoinnit ovat raideliikenteen kasvun edellytys. Raiteille saadaan lisää matkustajia ja tonneja, kun rataverkon korjausvelka lyhenee, olemassa olevaan ratainfraan tehdään parannuksia ja ratakapasiteetti kasvaa investoinneilla uusiin raiteisiin.

Pitkän tähtäimen megatrendit ovat VR Groupin puolella. Ympäristötietoisuus lisääntyy ja kaupungistuminen etenee. Asiakkaat käyttävät enenevässä määrin kestäviä kulku- ja kuljetusmuotoja. Kasvattamalla sähköisen raide- ja kaupunkiliikenteen suosiota VR Group vähentää koko yhteiskunnan ilmastopäästöjä.

VR Groupin Venäjään liittyvät toiminnot

Venäjän 24.2.2022 aloittaman Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan sekä länsimaiden asettamien pakotteiden seurauksena VR Groupin hallitus päätti lopettaa yhtiön idänliikenteen vuoden loppuun mennessä. VR Group on noudattanut pakotteita ja viranomaisohjeita sekä lainsäädäntöä. Pakotteet eivät toistaiseksi estä rautatieliikennettä EU:n ja Venäjän välillä.

VR Group irtautui idän tavaraliikenteestä kokonaan vuoden 2022 loppuun mennessä. VR Transpointin rautatiekuljetusvolyymeista kaikkiaan noin kolmannes on ollut idänliikennettä, eli vienti-, tuonti- ja transitokuljetuksia Suomessa. Venäjällä VR Transpoint on harjoittanut pienimuotoisesti logistiikkatoimintaa VR Groupin omistaman paikallisen konserniyhtiön OOO Finnlog LLC:n kautta. Finnlog on vuokrannut tavaravaunuja suomalaiselle asiakkaalle tämän logistiikkatarpeiden kattamiseksi. Finnlogin liiketoiminta on lopetettu ja yhtiö on asetettu selvitystilaan. VR Groupin suomalainen osakkuusyhtiö ContainerTrans Scandinavia on tarjonnut rautateiden konttikuljetuksia ja suomalainen osakkuusyhtiö Freight One Scandinavia vaunukuormakuljetuksia. Freight One Scandinavia on asetettu selvitystilaan, ja VR Group selvittää myös irtautumista omistuksestaan ContainerTrans Scandinavia -osakkuusyhtiössä.

VR Matkustajaliikenne ja Venäjän rautatiet ("RZD") ovat operoineet yhdessä Allegro-junayhteyttä Helsingin ja Pietarin välillä, ja VR FleetCare on tuottanut näiden junien kunnossapito- ja elinkaaripalveluita. VR Matkustajaliikenteellä ja VR FleetCarella ei ole liiketoimintaa Venäjällä. VR Groupilla ja RZD:llä on yhteisyritys Oy Karelian Trains Ltd, jonka tehtävänä on ollut Allegro-junien omistaminen ja vuokraaminen.

Allegro-matkustajajunan liikennöinti Helsingin ja Pietarin välillä keskeytettiin 28.3.2022. VR on alaskirjannut kokonaisuudessaan Allegro-liikennöintiin liittyvän kaluston ja varaosat. Idänliikenteen lopettamiseen liittyvät alaskirjaukset ja muut kertaluonteiset kulut olivat 50,2 miljoonaa euroa vuonna 2022.

Kaikkiaan VR Groupin Venäjään liittyvistä toiminnoista syntyi liikevaihtoa vuonna 2022 noin 42 miljoonaa euroa (91 miljoonaa euroa vuonna 2021), joka oli noin 3,8 prosenttia konsernin liikevaihdosta. 31.12.2022 konsernin varoista noin 17 miljoonaa euroa liittyi Venäjän-toimintoihin.

Strategia

VR Group on *Yhteisellä matkalla maailman parhaaksi* ja vauhdittaa kestävästä liikenteen muutosta. Tähän kiteytyvät yhtiön visio ja toiminnan tarkoitus. Vastuullisuus on liiketoimintoja yhdistävä teema. VR Group tekee sitä, mikä tuottaa asiakkaille ja yhteiskunnalle arvoa, ja VR Groupin menestys heijastuu positiivisesti myös yhtiön ympärille.

VR Group etenee kohti visiota strategialla, joka painottuu kolmeen tavoitteeseen: Tyytyväiset asiakkaat tuovat kasvua, motivoituneet ihmiset luovat menestystä ja tehokkuus varmistaa kannattavan tulevaisuuden.

Jatkossa VR Groupin ydinliiketoimintaa ovat matkustajaliikenne Suomessa ja Ruotsissa sekä tavaraliikenne Suomessa. Uusi merkittävä matkustajaliiketoiminnan kasvualue on kaupunkiliikenne, joka sisältää sekä raide- että linja-autoliikenteen. Kaupunkiliikenteessä VR keskittyy sekä Suomen että Ruotsin markkinoille.

Uudistetun strategian myötä VR Group muutti liiketoimintarakennettaan vuoden 2023 alusta alkaen. Liiketoimintayksiköt ovat jatkossa VR Kaukoliikenne, VR Kaupunkiliikenne ja VR Transpoint (logistiikka). VR FleetCaren ensisijaisena tehtävänä on myös jatkossa VR:n raidekaluston laadukas ja kustannustehokas kunnossapito, ja FleetCarella on tärkeä rooli VR:n asiakaskokemuksen parantamisessa.

VR Group kirkasti syksyn 2022 aikana yhtiön arvot. Koko VR Groupin laajuinen ja osallistava projekti toteutui aktiivisessa vuorovaikutuksessa henkilöstön kanssa. Arvot ovat: välitämme, teemme yhdessä ja pyrimme parempaan. Arvot ohjaavat jokapäiväistä työtä yhtiössä sekä muodostavat pohjan strategialle ja auttavat tavoitteiden saavuttamisessa.

Liiketoimintamallin kuvaus

VR Group on matkustuksen, logistiikan ja kunnossapidon palveluyritys, jonka Suomen valtio omistaa kokonaisuudessaan. Yhtiö palvelee sekä kuluttaja- että yritysasiakkaita. Matkustajaliikennettä operoidaan junilla, busseilla ja raitiovaunuilla Suomessa ja Ruotsissa. VR Transpoint puolestaan tuottaa logistiikkapalveluita raiteilla ja maanteilla Suomessa.

Suomessa VR Matkustajaliikenne toteuttaa kaukojunaliikennettä pääosin markkinaehtoisesti. Se vastaa lipunmyynnistä ja hinnoittelusta kaukojunissa. Junissa ja asemilla tarjotaan myös ravintola- ja kahvilapalveluita. VR Group omistaa kaukoliikenteen vaunukaluston ja sähköjunat, kuten myös veturit, joita käytetään sekä henkilö- että tavaraliikenteessä.

VR Transpoint tarjoaa raskaan teollisuuden logistiikkapalveluita rautateitse ja maanteilla Suomessa. Pääosa liikevaihdosta ja tuloksesta syntyy rautatieliikenteestä. VR Transpoint kuljettaa erityisesti metsä-, metalli- ja kemian-teollisuuden raaka-aineita ja tuotteita.

Suomessa raideliikenteen kilpailu on avattu Open Access -mallilla, jossa jokainen kaukojuna- ja tavaraliikenneoperaattori voi markkinaehtoisesti kilpailla omalla kalustollaan. Tällä hetkellä VR Matkustajaliikenne on ainoa toimija Suomen matkustajajunaliikenteessä. Suomen rautatielogistiikassa on useita toimijoita, ja VR Transpointilla on selkeästi suurin markkinaosuus.

Kaupunkiliikenne on VR Groupin merkittävä matkustajaliiketoiminnan kasvualue. Yhtiö on laajentunut kaupunkiliikenteessä Ruotsiin yrityskaupalla, joka toteutui heinäkuun alussa 2022. Tyypillisesti kaupunkiliikenteessä lipputuloilla pystytään kattamaan noin puolet operointikustannuksista, kun toinen puoli on julkista tukea. Yhteiskunnan tukemassa liikenteessä tilaaja määrittelee liikenteen laajuuden ja palvelutason. Operointisopimukset kaupunkiliikenteessä ovat tyypillisesti pitkäaikaisia, jopa kymmenvuotisia. Bussiliikenteessä kalusto on operaattorin omistamaa, kun taas lähijuna- ja raitiovaunuliikenteessä operoidaan tilaajan järjestämällä kalustolla.

VR Matkustajaliikenne operoi Suomessa myös liikenne- ja viestintäministeriön ostamaa alueellista lähijunaliikennettä yhtiön omistamalla kalustolla. VR Group on ehdottanut kalustoyhtiön perustamista alueelliseen, yhteiskunnan tukemaan lähijunaliikenteeseen Ruotsin mallin mukaisesti.

VR FleetCare mahdollistaa kilpailukykyisen henkilö- ja tavaraliikenteen VR Groupin kaluston tehokkaalla kunnossapidolla. VR FleetCare tarjoaa kunnossapito- ja elinkaaripalveluita myös ulkopuolisille, eurooppalaisille asiakkaille.

Suomen rautatieliikenteessä vaikuttaa monta eri toimijaa. Väylävirasto vastaa valtion rataverkosta sekä sen kunnossapidosta ja kehittämisestä. Fintraffic vastaa liikenteenohjauksesta ja asemien matkustajainformaatiosta. Yleisesti ottaen yhteiskunnallisella tasolla pyritään lisäämään kestävien kulkumuotojen käyttöä. VR Group panostaa liiketoiminnassaan sähköiseen raide- ja kaupunki-liikenteeseen, joiden kulkumuoto-osuutta kasvattamalla koko yhteiskunnan päästöt vähenevät.

VR Groupin tunnusluvut

	2022	2021	2020
Liikevaihto, M€	1107,0	838,3	791,9
Liiketulos, M€	-58,4	-22,7	-24,6
% liikevaihdosta	-5,3	-2,7	-3,1
Vertailukelpoinen liiketulos, M€	6,0	-14,1	-26,1
% liikevaihdosta	0,5	-1,7	-3,3
Tilikauden tulos, M€	-47,4	-13,7	-33,1
Liiketoiminnan rahavirta, M€	179,9	138,1	99,5
Investoinnit, M€	219,8	168,8	161,2
Sijoitettu pääoma kauden lopussa, M€	1862,5	1583,1	1560,7
Sijoitetun pääoman tuotto %	-1,6	-0,5	-1,1
Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto %	2,0	0,0	-1,2
Korollinen nettovelka kauden lopussa, M€	341,9	188,1	37,6
Nettovelkaantumisaste %	27,4	14,7	2,9
Henkilöstö keskimäärin	6 846	5 620	5 818

Liikevaihto

VR Groupin liikevaihto kasvoi 32,1 prosenttia verrattuna vuoteen 2021 ja oli 1 107,0 (838,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvun taustalla on yrityskauppa ja kotimaan junamatkustuksen merkittävä lisääntyminen koronan jälkeen. VR Sverige AB (aiemmin Arriva Sverige AB) on yhdistelty VR Groupiin 1.7.2022 alkaen. Negatiivisesti liikevaihtoon vaikutti VR Groupin päätös idän tavaraliikenteen lopettamisesta, joka oli seurausta Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainassa.

VR Matkustajaliikenteen liikevaihto kasvoi 64,7 prosenttia ja oli 710,9 (431,5) miljoonaa euroa. VR Transpointin liikevaihtoon oli merkittävä negatiivinen vaikutus idän tavaraliikenteen hallitulla alasajolla. Liikevaihtoa kasvatti korkeiden energiahintojen siirtäminen asiakashintoihin. VR FleetCaren liikevaihto oli 221,4 (203,7) miljoonaa euroa, mikä vastaa 8,7 prosentin kasvua vuoteen 2021 verrattuna.

Liikevaihto, milj. euroa	1-12/2022	1-12/2021	Muutos %
VR Matkustajaliikenne	710,9	431,5	64,7 %
VR Transpoint	386,2	390,1	-1,0 %
VR FleetCare	221,4	203,7	8,7 %
Muut toiminnot ja eliminoinnit	-211,4	-187,1	13,0 %
VR Group yhteensä	1107,0	838,3	32,1 %

Liikevoitto

Koronapandemialla oli edelleen vaikutusta vuoden 2022 tulokseen, sillä VR Matkustajaliikenteen kysyntä alkoi elpyä vasta Q2 2022 aikana. Tulokseen vaikutti myös VR Transpointin volyymien lasku idänliikenteen alasajosta johtuen. VR Groupin liikevoitto (EBIT) oli -58,4 (-22,7) miljoonaa euroa ja -5,3 prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen liikevoitto, eli liikevoitto ilman omaisuuden myyntivoittoja ja -tappioita sekä omaisuuden arvonalentumisia ja muita kertaluonteisia eriä, parani 6,0 (-14,1) miljoonaa euroon. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat -64,4 miljoonaa euroa ja johtuivat pääosin Venäjän-liikenteen lopettamisesta aiheutuneista eristä, yhteensä -50,2 miljoonaa euroa.

Maailmanmarkkinoilla tapahtunut öljyn hinnan kallistuminen sekä sähkön hinnan nousu nostivat tuotantokustannuksia edellisestä vuodesta. Näillä tekijöillä oli negatiivinen vaikutus VR Matkustajaliikenteen ja VR Transpointin kannattavuuden kehitykseen. VR Matkustajaliikenteen matkamäärät kehittyivät positiivisesti erityisesti viimeisen puolen vuoden osalta, jolloin parantunut täyttöaste henkilöliikenteessä vaikutti myönteisesti kannattavuuteen.

Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	1-12/2022	1-12/2021	Muutos %
VR Matkustajaliikenne	16,1	-40,2	139,9 %
VR Transpoint	0,3	23,0	-98,7 %
VR FleetCare	-1,2	4,7	-125,1 %
Muut	-9,2	-1,6	-475,0 %
VR Group yhteensä	6,0	-14,1	142,2 %

Liiketulos, milj. euroa	1-12/2022	1-12/2021	Muutos %
VR Matkustajaliikenne	-31,7	-50,4	37,1 %
VR Transpoint	-2,6	23,0	-111,5 %
VR FleetCare	-12,2	4,7	-361,2 %
Muut	-11,9	0,0	0,0 %
VR Group yhteensä	-58,4	-22,7	-157,2 %

Tulos ennen veroja ja tilikauden tulos

Tulos ennen veroja oli -46,4 (-19,5) miljoonaa euroa. Välittömät verot ja vähemmistön osuus olivat yhteensä -1,0 (5,8) miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli -47,4 (-13,7) miljoonaa euroa.

Rahavirta ja rahoitus

Konsernin taseen loppusumma oli vuoden 2022 lopussa 2 365,3 (1 937,8) miljoonaa euroa. Vuoden 2022 tappiollinen tulos heikensi omaa pääomaa. Omaan pääomaan sisältyy myös käyvän arvon rahasto, jonka arvoon vaikuttavat suojauslaskennassa mukana olevat sähkö- ja polttoainejohdannaisten sekä NRC-osakkeiden käyvän arvon muutokset. Kertyneisiin voittovaroihin vaikuttavat lisäksi IAS 19 -mukaiset etuusperusteisiin eläkkeisiin liittyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot. Nämä suoraan omaan pääomaan muun laajan tuloksen kautta kirjattavat erät kasvattivat omaa pääomaa yhteensä 54,4 (18,5) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirta oli 179,9 (138,1) miljoonaa euroa ja investointien rahavirta -241,3 (-142,7) miljoonaa euroa. Rahavirta ennen rahoituseriä oli -61,4 (-4,6) miljoonaa euroa.

Tilikauden lopussa VR Groupin korolliset nettovelat olivat 341,9 (188,1) miljoonaa euroa ja nettovelkaantumisaste (gearing) 27,4 (14,7) prosenttia. Nettovelan kasvuun ovat vaikuttaneet ruotsalaisen bussi- ja raideoperaattorin Arriva Sverigen osto 1.7.2022 sekä omistajalle 15.6.2022 maksettu 40 miljoonan euron pääomanpalautus. Korolliset velat koostuivat toukokuussa 2022 liikkeelle lasketusta joukkovelkakirjalainasta, IFRS 16 -leasingrahoitus- ja vuokrasopimusveloista sekä yhteisen järjestelyn Karelian Trainsin veloista.

Konsernin maksuvalmius pysyi katsauskauden aikana hyvänä. Likvidit varat olivat tilikauden lopussa 274,4 (65,8) miljoonaa euroa. Vuoden 2022 lopussa VR Groupilla oli 200 (200) miljoonan euron käyttämätön valmiusluottosopimus (revolving credit facility, RCF), jonka marginaali on sidottu kasvihuonepäästöjen vähentämiseen sekä materiaalihokkuuden parantamiseen. Lainan marginaali muuttuu riippuen siitä, miten hyvin nämä tavoitteet saavutetaan. Luottolimiittisopimus erääntyy kesäkuussa 2025, ja luotolla on jäljellä yksi vuoden jatko-optio. Lisäksi konsernilla oli vuoden lopussa 5 miljoonan euron sekä 100 miljoonan Ruotsin kruunun käyttämättömät tililimiitit.

Toukokuun 2022 lopussa VR Group laski liikkeeseen ensimmäisen vakuudettoman kiinteäkorkoisen vihreän joukkovelkakirjalainansa (Green Bond) osana konsernin vihreän rahoituksen viitekehystä (Green Finance Framework). Lainan nimellisarvo on 300 miljoonaa euroa ja maturiteetti 7 vuotta. Laina erääntyy toukokuussa 2029, ja lainasta maksetaan kiinteää 2,375 %:n vuosikorkoa. Liikkeeseenlaskusta saatavat varat käytetään hankkeisiin ja projekteihin, jotka noudattavat VR Groupin vihreän rahoituksen viitekehystä. Hankkeet sisältävät investointeja puhtaaseen liikenteeseen, uusiutuvan energian projekteihin ja VR Groupin omistamien tai hallinnoimien rakennusten energiatehokkuuteen.

Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto oli 2,0 (0,0) prosenttia. Sijoitetun pääoman tuotto oli -1,6 (-0,5) prosenttia.

Investoinnit ja kalusto

Vuoden 2022 investoinnit olivat 219,8 (168,8) miljoonaa euroa. Suurimmat yksittäiset investointikohteet olivat uudet sähköveturit, uudet sähköbussit ja Helsingin aseman uudistushanke.

VR Group ilmoitti 4.2.2022 päätöksestä, jonka mukaan se tulee jatkossa asettamaan myyntiin kaluston, jolle on annettu kierrätyspäätös. Tämä tukee VR Groupin vastuullisuustavoitetta kaluston huolellisesta käytöstä elinkaaren loppuun saakka. Vuoden aikana yhtiö toi myyntiin tavaraliikenteen rikastevaunuja ja lähiliikenteen ikääntynyttä sähkömoottorikalustoa. VR Group sopi 7.9.2022 kaupasta Suomen Lähijunat Oy:n kanssa, jossa VR Group myy 11 Sm2-junayksikköä ostajalle. Sopimuksen mukaan kaupan kohteiden luovutus tapahtuu viimeistään 31.3.2023. Tulevaisuudessa kalustoa tulee myyntiin sitä mukaa, kun VR Group tekee kalustoaan koskevia kierrätyspäätöksiä.

Investoinnit jakaantuvat seuraavasti:

Investoinnit (milj. euroa)	2022	2021	Muutos %
Junakalusto	145,3	106,1	36,9
Linja-autokalusto	42,0	17,4	141,0
Muut investoinnit	32,5	45,2	-28,0
Yhteensä	219,8	168,8	30,2

Veturit, vaunut ja muu kalusto

VR Groupin merkittävät veturi- ja vaunuhankinnat etenivät suunnitellusti. Uudentyyppisten Sr3-sähkövetureiden toimitukset jatkuvat vuoteen 2026, jolloin kaikki 80 uutta veturia ovat kaupallisessa liikenteessä. Veturiteita on toimitettu 50 kappaletta vuoden 2022 loppuun mennessä.

60 uuden dieselveturin hankinta käynnistyi vuonna 2019. Ensimmäiset dieselveturit saapuivat Suomeen testeihin vuonna 2022, ja kaupallinen liikenne käynnistyy vuoden 2023 alkupuolella. Lisäksi maantielogistiikassa ensimmäiset nesteytettyä maa- ja biokaasua käyttävät rekat aloittivat kaupallisessa liikenteessä.

VR Group teki lokakuussa päätöksen hankkia 20 lähijunayksikköä Stadlerilta. Junat tulevat liikenteeseen kevästä 2026 alkaen. Hankintaan kuuluu lisäksi 50 junan lisäoptio sekä kunnossapito-optio. Kalustohankinnan arvo ilman optioita on noin 250 miljoonaa euroa. Hankinta parantaa asiakas- ja työntekijäkokemusta sekä energiatehokkuutta.

Joulukuussa VR Group päätti uuden yöjunakaluston hankinnasta, joka käsittää yhdeksän makuuvaunua ja kahdeksan autovaunua Škoda Transtech Oy:ltä. Siihen kuuluu lisäksi optio hankkia 30 makuuvaunua ja 30 autovaunua lisää. Hankinnan arvo on noin 50 miljoonaa euroa. Uusi yöjunakalusto saadaan liikenteeseen vuoden 2025 loppuun mennessä.

Pohjolan Liikenteen käyttöön hankittiin lisää sähköbussseja, ja niiden kokonaismäärä vuoden 2022 lopussa oli 150.

Liiketoiminnot

VR Matkustajaliikenne

VR Matkustajaliikenne toimii sekä kauko- että kaupunkiliikenteessä Suomessa ja Ruotsissa. Kaukojunaliikenne Suomessa on pääosin markkinaehtoista. Kaupunkiliikenne on sopimusperusteista, eli tilaaja määrittelee liikenteen laajuuden ja palvelutason. Henkilöliikennettä operoidaan junilla, busseilla ja raitiovaunuilla. Lisäksi VR tarjoaa Suomessa kahvila- ja ravintolapalveluita junissa ja asemilla.

Matkustusvolyymit

VR Matkustajaliikenteen matkamäärät kasvoivat merkittävästi vuoden toisesta neljänneksestä alkaen koronapandemian hellittäessä. Kaukoliikenteen matkamäärät kasvoivat 56 prosenttia 13,2 (8,5) miljoonaan matkaan. Kasvun taustalla oli vapaa-ajan matkustuksen kasvu vuodesta 2021. Suomen ja Venäjän välinen liikenne oli keskeytyneenä valtaosan vuodesta, liikenne lopetettiin 28.3.2022.

Etelä-Suomessa liikennöitävän VR:n lähijunaliikenteen matkamäärät kasvoivat 58 prosenttia 6,3 (4,0) miljoonaan matkaan. Lisäksi VR:n operoimassa HSL-lähijunaliikenteessä matkat kasvoivat vastaavasti 33 prosenttia ollen 56,4 (42,5) miljoonaa matkaa. Tampereen raitiotien raitiovaunuilla tehtiin vuonna 2022 yhteensä 11,4 (4,1) miljoonaa matkaa.

Suomen linja-autoliikenteessä tehtyjen matkojen määrä kasvoi 44 prosenttia ollen 41,6 (28,9) miljoonaa matkaa.

Ruotsin sopimusliikenteessä matkamäärät olivat toisen vuosipuoliskon aikana yhteensä 65,3 miljoonaa matkaa, josta 29,3 miljoonaa matkaa tehtiin lähiliikenteessä ja 36,0 miljoonaa matkaa tehtiin linja-autoliikenteessä. Ruotsissa koronasta palautuminen on jatkunut tasaisena läpi toisen vuosipuoliskon 2022.

VR Group antoi ukrainalaisille ilmaisen matkustusoikeuden maaliskuussa ja lähes 127 tuhatta Ukrainan kansalaista matkusti VR:n junissa maksutta.

VR Matkustajaliikenne	1-12/2022	1-12/2021	Muutos %
Liikevaihto, M€	710,9	431,5	64,7
Vertailukelpoinen liikevoitto, M€	16,1	-40,2	139,9
% liikevaihdosta	2,3	-9,3	
Liiketulos, M€	-31,7	-50,4	-37,1
% liikevaihdosta	-4,5	-11,7	
Investoinnit, M€	117,4	59,8	96,4
Matkustajaliikenteen matkat (milj.)			
Kaukoliikenne	13,2	8,5	55,7
Lähiliikenne, Suomi	74,1	50,6	46,4
Lähiliikenne, Ruotsi	29,3	n.a.	—
Linja-autoliikenne, Suomi	41,6	28,9	44,0
Linja-autoliikenne, Ruotsi	36,0	n.a.	—
Junaliikenteen henkilökilometrit	3 930,5	2 903,1	35,4
Asiakassuositteluindeksi (NPS) (1) (2)			
Kaukoliikenne	42	39	8
Lähiliikenne	23	9	175
Täsmällisyys (2)			
Kaukoliikenne	82,6	86,9	-4,9
Lähiliikenne	94,7	92,6	2,3

Henkilökilometri (henkilökm, hkm) on mittayksikkö matkustajaliikenteen suoritteelle, 1 hkm = yhden henkilön kulkema yhden kilometrin matka.

(1) Mittarina käytetään NPS-suosittelemuindeksiä (Net Promoter Score), joka voi saada lukuarvon välillä -100 ja +100. Mittarin arvo lasketaan vähentämällä erinomaisen arvosanan (9 ja 10) vastausten lukumäärästä huonojen arvosanojen (0–6) vastausten lukumäärä ja suhteuttamalla erotus kaikkien vastausten lukumäärään.

(2) Asiakassuositteluindeksi (NPS) ja täsmällisyysluvut eivät sisällä VR Sverigen toimintoja.

Liikevaihto ja kannattavuus

VR Matkustajaliikenteen liikevaihto kasvoi 65 prosenttia ja oli 710,9 (431,5) miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvun taustalla olivat Ruotsin liiketoimintojen siirtyminen osaksi VR Matkustajaliikennettä toisen vuosipuoliskon alussa sekä kotimaanliikenteessä koronasta palautuminen ja erityisesti vapaa-ajan matkustuksen suosion kasvu kotimaan kaukoliikenteessä.

VR Matkustajaliikenteen vertailukelpoinen liikevoitto parani 16,1 (-40,2) miljoonaan euroon ja oli 2,3 (-9,3) prosenttia liikevaihdosta. Parantunut kannattavuus johtui pääasiassa matkustajamäärien kasvusta koronapandemian hellittäessä.

Koronapandemia aiheutti vielä merkittäviä haasteita kannattavuudelle alkuvuodesta, minkä lisäksi korkea energian hinta vuoden 2022 aikana rasitti tulosta.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa olivat Karelian Trains -yhteisyrityksen kautta omistettuun Allegro-junakalustoon liittyvä alaskirjaus ja varaus -37,6 miljoonaa euroa, tappiolliseen sopimukseen liittyvä varaus -12,4 miljoonaa euroa, dieselbussien alaskirjaus -4,3 miljoonaa euroa ja alaskirjauksen palautus ja vakuutuskorvaus +5,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli -10,2 miljoonaa euroa. VR Matkustajaliikenteen liikevoitto oli -31,7 (-50,4) miljoonaa euroa.

VR Matkustajaliikenteen merkittävät tapahtumat katsauskaudella

VR Matkustajaliikenteen alkuvuoden liiketoimintaa varjosti koronaviruspandemia, joka vaikutti junamatkustamiseen. Käännös parempaan tapahtui ensimmäisen vuosineljänneksen lopussa, kun VR Matkustajaliikenteen matkamäärät kasvoivat merkittävästi vapaa-ajanmatkustuksen siivittäminä. Kesäsesongin aikana matkustus oli vilkasta, ja heinäkuussa VR teki kaikkien aikojen matkamääräennätysensä, yli 1,4 miljoonaa kaukoliikenteen matkaa kuukauden aikana. Loppuvuoden aikana matkamäärät jäivät kuitenkin pandemiaa edeltänyttä tasoa alhaisemmiksi sekä kauko- että lähiliikenteessä, sillä työ- ja liikematkustus ei ole palautunut pandemian jälkeen entiselle tasolle.

VR Group ja liikenne- ja viestintäministeriö solmivat tammikuussa sopimuksen ostoliikennepalveluista vuoteen 2030 saakka. Uudella ostoliikennesopimuksella turvataan liikenteen jatkuminen myös markkinaehtoisesti kannattamattomilla reiteillä Suomessa ja edistetään hiilineutraalia matkustamista. Sopimuksen vuosittainen liikennöintikorvaus on arvonlisäverollisena 34,9 miljoonaa euroa. Uusi sopimus kattaa noin 16 % Suomen kaukoliikenteen matkoista. Sopimuksessa VR Group sitoutui uuden lähi- ja yöjunakaluston hankintaan, jotka etenivät vuoden 2022 aikana.

Helsingin ja Pietarin välinen Allegro-junaliikenne keskeytettiin Venäjän Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan vuoksi toistaiseksi 28.3.2022 alkaen.

VR Group laajensi katsauskaudella toimintaansa Ruotsiin. Arriva Sverige AB siirtyi VR Groupin omistukseen 1.7.2022. VR Sverige liikennöi Tukholman kaupunki-liikenteessä sekä Etelä-Ruotsin ja Itä-Götanmaan alueiliikenteessä. VR Group pyrkii kaupalla kasvamaan ja vahvistamaan asemaansa kaupunkiliikenneoperaattorina sekä vauhdittamaan Ruotsin bussiliikennemarkkinan sähköistymistä. Nykyisellä VR Sverigellä on vuosittain noin 130 miljoonaa matkustajaa, ja yhtiö on Ruotsin kolmanneksi suurin junaoperaattori sekä neljänneksi suurin bussioperaattori. Yrityskauppa toi VR Groupille myös noin 3 800 uutta työntekijää.

VR osallistuu aktiivisesti alueellisiin joukkoliikennekilpailutuksiin Ruotsissa, ja VR Sverige valittiin Bergslagenin alueen junaliikenteen uudeksi operaattoriksi. Sopimuksen mukainen liikennöinti alkaa joulukuussa 2023. Sopimus on arvoltaan 3,9 miljardia Ruotsin kruunua eli noin 360 miljoonaa euroa. Sopimuskauden kesto on kymmenen vuotta. Kyseessä on ensimmäinen sopimus, jonka VR Sverige on tehnyt sen jälkeen, kun VR Group osti yhtiön heinäkuussa 2022.

VR Group on sitoutunut kasvattamaan raideliikenteen kulkumuoto-osuutta. VR Group on esittänyt omat kehitysnäkemyksensä henkilöjunaliikenteen laajentamiseksi Suomessa erillisen lisärahoituksen turvin kauko-, yöjuna- ja alueellisessa lähiliikenteessä. Lisäksi VR Group on ehdottanut kalustoyhtiön perustamista alueelliseen ostoliikenteeseen sekä kannattaa mahdollisuuden antamista kunta- ja kuntayhtymille alueellisen ostoliikenteen järjestämiseen. Vuoden 2022 elokuussa VR:n lähiliikennetarjonta kasvoi Pirkanmaalla yli kaksinkertaiseksi. Uudet vuorot ovat kuntien tilaamaa lisätarjontaa, joka täydentää liikenne- ja viestintäministeriön ostamaa lähijunaliikennettä.

VR Transpoint

VR Transpoint tarjoaa logistiikan palveluita Suomessa. Palvelut sisältävät rautatie- ja maantiekuljetukset sekä räätälöidyt logistiikkaketjut lisäpalveluineen. VR Transpointin asiakkaita ovat kotimaiset ja kansainväliset yritykset, jotka tarvitsevat logistiikkaratkaisuja raaka-aine- ja tuotekuljetuksiin.

VR Transpoint	1-12/2022	1-12/2021	Muutos %
Liikevaihto, M€	386,2	390,1	-1,0
Vertailukelpoinen liikevoitto, M€	0,3	23,0	-98,7
% liikevaihdosta	0,1	5,9	
Liiketulos, M€	-2,6	23,0	-111,5
% liikevaihdosta	-0,7	5,9	
Investoinnit, M€	27,2	39,6	-31,4
Kuljetusten kokonaisvolyyymi (milj. tonnia)			
Rautatiekuljetukset	29,7	37,4	-20,5
Maantiekuljetukset	4,7	5,3	-11,7
NPS	12	27	-55
Täsmällisyys	89,4	87,1	2,6

Kuljetusvolyymit

Rautatiekuljetuksissa kuljetusvolyymit laskivat -20,5 prosenttia ja olivat 29,7 (37,4) miljoonaa tonnia.

Tavaraliikenteen kuljetusvolyymeihin vaikuttivat negatiivisesti erityisesti alkuvuoden teollisuuden työmarkkinataistelut kotimaassa sekä päätös idänliikenteen alasajosta. Tavaraliikenteessä idänliikenteen alasajosta johtuvaa kuljetusmäärien vähentymistä on pystytty osin paikkaamaan lisääntyneillä kotimaan kuljetuksilla. Kasvua ovat vauhdittaneet erityisesti raakapuun kohonneet kuljetusmäärät kotimaassa, ja raakapuuta kuljetettiin raiteilla ennätysmääriä loppuvuoden aikana.

Huhtikuussa VR Group kertoi irtautuvansa kokonaan idänliikenteestä. Tavaraliikenteestä vastaava VR Transpoint laati suunnitelman liikenteen alasajamiseksi, ja idänliikenne päättyi asiakassopimukset huomioiden vuoden 2022 loppuun mennessä.

Maantielogistiikassa kuljetettiin tavaraa 4,7 (5,3) miljoonaa tonnia, missä oli laskua edellisvuoteen -11,7 prosenttia.

Liikevaihto ja kannattavuus

VR Transpointin liikevaihto laski -1,0 prosenttia 386,2 (390,1) miljoonaan euroon. Päätös idän tavaraliikenteen lopettamisesta vaikutti negatiivisesti liikevaihtoon ja kannattavuuteen. Korkeat polttoaineen ja sähkön hinnat vaikuttivat negatiivisesti kannattavuuteen. Liikevaihtoa kasvatti ja osin kustannusvaikutuksen kompensoi korkeiden energiahintojen siirtäminen asiakashintoihin. VR Transpointin vertailukelpoinen liikevoitto oli 0,3 (23,0) miljoonaa euroa, joka oli 0,1 (5,9) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoisuuteen vaikutti Venäjän-liikenteen lopettamiseen liittyvä -2,9 miljoonan euron alaskirjaus. VR Transpointin liikevoitto oli -2,6 (23,0) miljoonaa euroa.

VR Transpointin merkittävät tapahtumat katsauskaudella

VR Groupin hallitus päätti pysäyttää hallitusti idän tavaraliikenteen Venäjän hyökkäyssodan vuoksi. VR Transpoint laati suunnitelman liikenteen alasajamiseksi, ja idän tavaraliikenne päättyi vuoden lopussa. Idänliikenteen päättymisen myötä VR Transpointin toimipisteet Vainikkalassa, Niiralassa, Imatrankoskella ja Vartiuksessa suljettiin.

Toimintaympäristön muuttumisen ja tuontipuun kuljetusten loppumisen myötä kotimaan kuljetusvirroissa ja asiakkaiden kuljetustarpeissa on tapahtunut suuria muutoksia, etenkin raakapuun osalta. VR Transpoint järjesteli asiakkaidensa kanssa yhteistyössä raakapuujärjestelmäänsä ja kuljetuskonsepteja uudelleen nopealla aikataululla vastaamaan asiakkaiden muuttuneita tarpeita, mikä mahdollisti raakapuu kuljetusten korkeammat kuljetusmäärät. Raakapuuta kuljetettiin vuoden toisella puoliskolla ennätysmääriä.

VR FleetCare

VR FleetCaren palveluihin kuuluvat raidekaluston huollot, modernisointihankkeet, komponenttipalvelut ja elinkaaren hallinta sekä digitaaliset palvelut. Junia ja muuta raidekalustoa kunnossapidetään, korjataan ja huolletaan varikoilla sekä konepajoilla, jotka sijaitsevat eri puolilla Suomea.

Yhtiön pääasiakkaita ovat VR Groupin liiketoiminnot ja muut, pääsääntöisesti kotimaan ja lähialueiden raideliikenteen toimijat.

VR FleetCare	1-12/2022	1-12/2021	Muutos%
Liikevaihto, M€	221,4	203,7	8,7
Vertailukelpoinen liikevoitto, M€	-1,2	4,7	-125,1
% liikevaihdosta	-0,5	2,3	
Liikevoitto, M€	-12,2	4,7	-361,2
% liikevaihdosta	-5,5	2,3	
Investoinnit, M€	7,9	6,0	31,2
NPS	11	-4	

VR FleetCaren volyymit

VR FleetCare ylläpitää pääosin VR Groupin omistamaa 12 000 yksikön kalustoa, joka koostuu yli 100 erilaisesta kalustotyypistä.

VR FleetCaren huoltokannassa olevalla kalustolla ajettiin vuonna 2022 yhteensä 450,4 (438,7) miljoonaa kilometriä. Ajetut kilometrimäärät kasvoivat vuoteen 2021 verrattuna 7,3 %. Kalustoprojekteissa volyymit kasvoivat edellisvuoteen verrattuna, ja merkittävimmät erilliprojektit olivat Snps-raakapuuvaunujen uudisvalmistus, Sm2-lähijunien saneeraus sekä kaukoliikenteen IC-vaunujen Extra-luokan uudistaminen.

Liikevaihto ja kannattavuus

VR FleetCaren liikevaihto oli vuonna 2022 221,4 (203,7) miljoonaa euroa, mikä oli 8,7 % enemmän kuin vuonna 2021. Liikevaihdon kasvua selittää pääasiassa erillisten VR:n sisäisten kalustoprojektien volyymin kasvu sekä kasvaneiden junakilometrien vuoksi lisääntynyt kaluston kunnossapitotarve. Vertailukelpoinen liikevoitto oli -1,2 miljoonaa euroa, kun se edellisellä vuonna oli 4,7 miljoonaa euroa. Kannattavuuteen vaikuttivat negatiivisesti erityisesti kasvaneet materiaali-kustannukset. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli -11,0 miljoonaa euroa liittyen idänliikenteen lopettamiseen. Liikevoitto oli -12,2 (4,7) miljoonaa euroa.

VR FleetCaren merkittävät tapahtumat katsauskaudella

VR FleetCare ja valtion rataverkkoa hallinnoiva Väylävirasto allekirjoittivat sopimuksen laajamittaisesta vaihteiden etäkunnonvalvonnasta. Sopimus koskee enintään 300 vaihteen kunnonvalvontaa, ja tarkoituksena on seurata vaihteiden toimintaa usealla viikalla liikennepaikalla. Suomessa ei ole aiemmin tehty junaradan vaihteiden kunnonvalvontaa vastaavanlaisella laajuudella.

VR FleetCare teki Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy:n kanssa sopimuksen Flirt-sähköjunien telien peruskunnostuksesta. Sopimuksen kohteena on 81 junan telien kilometreihin perustuvat määräaikaiskunnostukset. Peruskorjaukset on määrä tehdä vuosien 2024–2030 aikana. Sopimukseen kuuluu myös 4 vuoden optio.

Muut toiminnot – kiinteistöyksikkö

Kiinteistöyksikön tehtävänä on ylläpitää ja vuokrata toimitiloja sekä rakennuttaa tarvittavat rakennushankkeet. Kiinteistöyksikkö myy strategisesti tarpeettomat kiinteistöt huomioiden niiden mahdollisen kiinteistökehityspotentiaalin. Vuoden 2022 aikana kiinteistömyyntivoitoja kertyi yhteensä 3,2 (3,3) miljoonaa euroa. Kiinteistöyksikkö vastaa myös VR Groupin yksityisraiteista.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Tämä selvitys on laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2014/95/EU sovelletun Suomen kirjanpitolain 1336/1997 3a-luvun mukaisesti.

Vastuullisuuden johtaminen

VR Groupin vastuullisuuden keskeiset osa-alueet ovat ympäristövastuu, turvallisuus, asiakaslähtöisyys, työntekijäkokemus ja yhteiskuntavastuu. Nämä perustuvat vuonna 2022 tehdyn sidosryhmäkyselyn ja -haastattelujen pohjalta päivitettyyn olennaisuusanalyysiin. Vuoden 2022 vuosiraportoinnin yhteydessä on tuotettu erillinen vastuullisuusraportti, jossa kuvataan vastuullisuuden johtaminen, kerrotaan edistyminen vastuullisuuden eri osa-alueilla ja raportoidaan GRI-indeksin sisältö. Ympäristövastuusta kerrotaan raportin sivuilla 36-45 ja henkilöstöasioista sivuilla 31-34. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen sekä korruption ja lahjonnan torjunta sisältyvät raportin yhteiskuntavastuu osioon sivuilla 48-54.

Hallinnointi

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 17.3.2022 VR-Yhtymä Oyj:n hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin kahdeksan (8). Kjell Forsén valittiin uudelleen hallituksen puheenjohtajaksi. Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin jatkamaan Nermin Haireidin, Pekka Hurtola, Virve Laitinen ja Sari Pohjonen. Uusiksi hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin Markus Holm, Jaakko Kiander ja Turkka Kuusisto. Yhtiökokousta seuranneessa hallituksen kokouksessa valittiin varapuheenjohtajaksi Sari Pohjonen. Hallitus kokoontui vuonna 2022 yhteensä kaksikymmentä (20) kertaa, ja kokousten läsnäoloprosentti oli 98.

Hallitus valitsi henkilöstövaliokunnan jäseniksi seuraavat henkilöt: Kjell Forsén (pj.), Nermin Haireidin, Pekka Hurtola ja Turkka Kuusisto. Vuonna 2022 henkilöstövaliokunta kokoontui yhteensä neljätoista (14) kertaa ja kokousten läsnäoloprosentti oli 99.

Hallitus valitsi tarkastusvaliokunnan jäseniksi seuraavat henkilöt: Sari Pohjonen (pj.), Markus Holm, Jaakko Kiander ja Virve Laitinen. Vuonna 2022 tarkastusvaliokunta kokoontui yhteensä kuusi (6) kertaa ja kokousten läsnäoloprosentti oli 100.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 17.3.2022 hallintoneuvoston jäsenmääräksi vahvistettiin kaksitoista (12). VR-Yhtymä Oyj:n hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin Sheikki Laakso ja varsinaisiksi jäseniksi Seppo Eskelinen, Raimo Piirainen, Katja Taimela, Ruut Sjöblom, Matias Marttinen, Jouni Kotiaho, Sanna Antikainen, Arto Pirttilahti, Hanna Holopainen, Mai Kivelä ja Anders Adlercreutz.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja Sheikki Laakso erosi tehtävästään 15.6.2022, ja VR-Yhtymä Oyj:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa 17.6.2022 valittiin uudeksi hallintoneuvoston puheenjohtajaksi Vilhelm Junnila. Hallintoneuvosto kokoontui kertomusvuonna viisi (5) kertaa, ja kokousten läsnäoloprosentti oli 77.

VR-Yhtymä Oyj:n hallintoneuvostossa ovat mukana myös henkilöstöjärjestöjen edustajat. Henkilöstöjärjestöjen edustajina ovat toimineet Raideammattilaisten yhteisjärjestö JHL:n puheenjohtaja Teppo Järnstedt, Rautatiealan Unioni RAU:n puheenjohtaja Tero Palomäki, Rautatiealan Teknisten ja Toimihenkilöiden Liitto RTTL:n puheenjohtaja Johanna Wäre, VR Akavan puheenjohtaja Olli-Pekka Nyman, Toimihenkilöliitto ERTO:n puheenjohtaja Juri Aaltonen, Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT:n puheenjohtaja Ismo Kokko ja Palvelualojen ammattiliitto PAM:n puheenjohtaja Annika Rönni-Sällinen.

Tilintarkastajaksi vuodelle 2022 valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana Ari Eskelinen, KHT. Tilintarkastajan palkkiot konsernin yhtiöiden tilikauden 2022 tilintarkastuksesta olivat yhteensä 354,4 tuhatta euroa ja muista palveluista 140,0 tuhatta euroa.

Päättäneen tilikauden kuluksi kirjattiin myös edelliselle tilintarkastajalle Ernst & Young Oy:lle maksettu 51,1 tuhatta euroa vuoden 2021 tilintarkastuksesta sekä 22,6 tuhatta euroa muista palveluista.

VR-Yhtymä Oyj noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkitsemispolitiikka ja -raportti julkaistaan erillään toimintakertomuksesta, mutta samanaikaisesti toimintakertomuksen kanssa. Molemmat raportit ovat julkaisun jälkeen saatavilla yhtiön verkkosivuilta osoitteessa 2022.vrgroupraportti.fi.

Konsernirakenteen muutokset

VR Group osti ruotsalaisen bussi- ja raideoperaattori Arriva Sverige AB:n (nyk. VR Sverige AB). Kauppa toteutui 1.7.2022. VR Sverige toimii osana VR:n matkustajaliikennettä, ja se liikennöi Tukholman kaupunkiliikenteessä sekä Etelä-Ruotsin ja Itä-Götanmaan alueliikenteessä.

Osana idän tavaraliikenteestä irtautumista VR Groupin osakkuusyhtiö Freight One Scandinavia Oy:n ja tytäryhtiö OOO Finnlog LLC:n liiketoiminta on lopetettu ja yhtiöt on asetettu selvitystilaan.

Luottoluokitus

VR-Yhtymä Oy:n luottoluokitus luottoluokittaja Standard & Poor'silta (S&P) on A+, näkymät vakaat.

Riskit ja epävarmuustekijät

VR Groupin toimintaan vaikuttavat yleisen taloussuhdanteen lisäksi erilaiset strategiset, poliittiset, toiminnalliset ja vahinkoriskit sekä näihin liittyvä maineriski. Riskejä tunnistamalla, niihin varautumalla ja riskejä seuraamalla rajataan mahdollisia haitallisia vaikutuksia liiketoimintaan. VR Groupin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa tehokas ja onnistunut strategian toteutus. VR Groupin hallituksen ja toimivan johdon tehtävänä on säädellä riskinottohalukkuutta.

VR Groupilla on järjestelmällinen menetelmä liiketoimintariskien tunnistamiseen, arviointiin ja seurantaan. Riskienhallintaa vastuumäärittelyineen ohjaa konsernin riskienhallintapolitiikka ja muut riskien osa-aluekohtaiset politiikat ja ohjeet. Riskien arvioinnissa lähtökohtana on vuosittain tehtävä riskikartoitus, jossa systemaattisesti tunnistetaan riskejä, jotka uhkaavat tavoitteiden saavuttamista. Liiketoiminnot seuraavat kvartaaleittain riskikartoituksessa tunnistettujen merkittävimpien riskien kehitystä ja hallintatoimenpiteiden riittävyyttä.

Alkuvuoden liiketoimintaa varjosti koronaviruspandemia, joka sittemmin on hellittänyt ja junamatkustaminen elpynyt. Vuoden 2022 riskienhallinnan resursseja kohdennettiin etenkin Venäjältä vetäytymisen ja idänliikenteen alasajon hallintaan ja niihin liittyvien toimenpiteiden toteutukseen sekä ilmastomuutokseen liittyvien riskien tunnistamiseen. Keväällä tehtiin konsernitasoinen riskikartoitus, jota päivitettiin merkittävimpien riskien osalta syksyllä.

Tarkempi kuvaus VR Groupin riskienhallinnasta esitetään selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka on saatavilla yhtiön verkkosivuilla osoitteessa 2022.vrgroupraportti.fi

VR Groupin merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Yleinen taloustilanne

Yleisellä taloustilanteella on merkittäviä seurannaisvaikutuksia VR Groupin toiminnalle. Taloustilanteen heikentyminen voi vähentää Suomen teollisuus-tuotannon tarvetta rautatie- ja maantielogistiikan palveluille, ja se voi myös vaikuttaa negatiivisesti matkustajaliikenteen asiakasmääriin. Yleisen korkotason nousu vaikuttaa konsernin rahoituskustannuksiin, ja edelleen kiihtyvä inflaatio voi energiakustannusten lisäksi nostaa esimerkiksi investointi- ja henkilöstökuluja. Oman kustannuskilpailukyvyyn jatkuvalla seurannalla ja tiiviillä asiakasyhteistyöllä VR Group pyrkii minimoimaan riskin toteutumisen vaikutuksia. Inflaation kasvattamiin kustannuksiin voidaan varautua mm. indekseihin sidottujen asiakassopimusten kautta.

Venäjän hyökkäyssota ja muuttunut turvallisuustilanne

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on muuttanut merkittävästi liiketoimintaympäristöä Venäjällä. VR Group irtautui idän tavaraliikenteestä kokonaan vuoden 2022 loppuun mennessä, ja matkustajaliikenne Venäjälle keskeytyi keväällä 2022. Idän tavaraliikenteen loppumisella on merkittäviä vaikutuksia VR Groupin liiketoimintaan, ja mahdollisten asiakasvaatimusten lisäksi osa menetetyistä volyymeista voi jäädä pysyviksi. Venäjän hyökkäyssodan myötä kasvaneella kyberuhalla sekä mahdollisilla Suomen raide- ja energiainfrastruktuuriin kohdistuvilla sabotaaseilla voi olla vaikutusta VR Groupin liiketoiminnan jatkuvuuteen. Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen on kasvattanut myös geopoliittisia riskejä, jotka toteutuessaan voivat johtaa mm. uusiin kauppapakotteisiin ja lisääntyneisiin ongelmiin tuotanto- ja toimitusketjuissa. Hallitakseen riskin toteutumisen vaikutuksia VR pitää tiiviisti yhteyttä viranomaisiin ja on mm. laatinut valmius- ja varautumissuunnitelman, jota sisäinen työryhmä seuraa ja ylläpitää säännöllisesti.

Suomen raideliikennepolitiikan muutokset

Suomen raideliikennepolitiikan muutoksilla voi olla epäsuotuisia vaikutuksia VR Groupin liiketoimintaan. Mahdollisilla päätöksillä muuttaa nykyistä markkinaehtoista toimintaympäristöä, ja yleisesti politiikkaan liittyvällä epävarmuudella, voi olla olennaisia vaikutuksia VR Groupin liiketoimintaympäristön toimivuuteen ja ennakoitavuuteen.

Oman kilpailukyvyyn varmistamisen sekä poliittisen tilanteen seurannan ja ennakkoinnin lisäksi VR Group pyrkii aktiivisesti tuomaan esiin sääntelyn vaikutuksia raideliikenteen toimintaympäristöön tavoitteenaan pitää toimintaympäristö tasapuolisena kaikille osapuolille.

Compliance-riskit

VR Group ottaa toiminnassaan huomioon myös mm. tietosuojaan, kilpailuoikeuteen, korruptioon, lahjontaan sekä pakotteisiin liittyvät compliance-riskit, joilla toteutuessaan voi olla haitallisia vaikutuksia konsernin liiketoiminnoille ja taloudelliselle tilanteelle. VR Group edellyttää viranomaisohjeistuksen ja -käytäntöjen noudattamisen lisäksi myös eettisten toimintaohjeiden noudattamista sekä työntekijöiltään että toimitusketjultaan. Mahdollisia ohjeidenvastaisia toimintatapoja pyritään löytämään mm. säännöllisissä tarkastuksissa ja auditointiprosesseissa. Lisäksi VR Group rohkaisee henkilöstöään ilmoittamaan kaikki epäillyt väärinkäytökset ja eettisten toimintaohjeiden rikkomukset tarvittaessa nimettömyyden mahdollistavan Whistleblowing-ilmoituskanavan kautta.

Ratainfrastruktuurin kunto ja kunnossapito

Ratainfrastruktuurin kunnolla ja kunnossapidolla on oleellinen vaikutus VR Groupin liiketoimintaan. Infrastruktuurin heikentyminen ja riittämättömät kunnossapitotoimet voivat aiheuttaa mm. ratojen toiminnallisia rajoitteita ja häiriöitä tai jopa onnettomuuksia. Riittämättömät investoinnit ratainfrastruktuuriin voivat muodostua esteeksi rautatieliikenteen kasvulle ja vihreälle siirtymälle ja näin ollen vaikuttaa negatiivisesti VR Groupin investointi- ja kasvusuunnitelmien toteutumiseen. VR Group pyrkii aktiiviseen sidosryhmävaikuttamiseen liikennejärjestelmän ja infrainvestointien kehittämiseksi mm. Väyläviraston kanssa, joka hallinnoi valtion väyläomaisuutta sekä vastaa rataverkon ylläpidosta, kehittämisestä ja kunnossapidosta tilaajaorganisaationa.

Suuronnettomuus rautateillä

VR Groupin liiketoiminnan kannalta merkittävä turvallisuusriski on rautateillä tapahtuva suuronnettomuus, josta seuraisi vakavia henkilö-, kalusto- tai ympäristövahinkoja. Rautatieonnettomuus- ja vaaratilanneriskiä hallitaan kaikki rautatieliikennetoiminnot kattavalla rautatieturvallisuusjohtamisjärjestelmällä, joka muodostaa perustan VR Groupin turvallisuusjohtamiselle ja turvallisuudelle toiminnalle. Hallintatoimenpiteisiin kuuluu myös ennakoi-va turvallisuusyhteistyö eri osapuolien kanssa, mm. harjoittelu suuronnettomuuksien varalta.

EU:n taksonomian mukaiset luvut

EU:n taksonomia-asetus määrittelee tieteelliseen tietoon pohjautuvat arviointikriteerit kestävän kehityksen mukaisille taloudellisille toiminnoille. Taksonomia määrittelee kriteerit toiminnoille, joiden katsotaan merkittävästi edistävän EU:n pitkän aikavälin ilmasto- ja ympäristötavoitteita. Nämä tavoitteet liittyvät 1) ilmastomuutoksen hillintään, 2) ilmastomuutokseen sopeutumiseen, 3) vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestävään käyttöön ja suojeluun, 4) kiertotalouteen siirtymiseen, 5) ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen ja vähentämiseen sekä 6) biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeluun ja ennallistamiseen. Toistaiseksi tekniset arviointikriteerit on määriteltävä vain ilmastomuutoksen hillintään ja ilmastomuutoksen sopeutumista koskeviin tavoitteisiin. Yrityksen toiminnot voivat edistää merkittävästi yhtä tai useampaa määriteltä ympäristötavoitetta. Jotta toiminto olisi taksonomian mukainen, sen on kuuluttava taksonomian luokitusjärjestelmän piiriin ja edistettävä vähintään yhtä ympäristötavoitetta merkittävästi. Samaan aikaan kyseinen toiminto ei saa haitata merkittävästi muiden ympäristötavoitteiden saavuttamista ja sen tulee täyttää sosiaalisen vastuun minimisuojaustoimet, kuten kansainvälisen työjärjestö ILO:n määrittelemät työntekijöiden perusoikeudet.

Taksonomia-asetuksen raportointivelvoite koskee VR Groupia vuodesta 2022 lähtien, koska se kuuluu kirjanpitolain 3a§:n mukaisen muiden kuin taloudellisten tietojen selvityksen soveltamisalan piiriin. VR Group laski toukokuussa 2022 liikkeelle vihreän joukkovelkakirjalainan, joka on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n vastuullisten joukkovelkakirjalainojen pörssilistalla.

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

VR Groupin EU-taksonomiaa koskeva raportointi noudattaa komission delegoitujen asetusten 2021/2178 ja 2021/2139 määräyksiä. EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmän eli taksonomian tarkoitus on auttaa yrityksiä ja sijoittajia arvioimaan, kuinka taloudelliset toimet vaikuttavat ympäristöön. EU-taksonomiassa määriteltäviä raportointivelvoitteita sovelletaan luokitusjärjestelmän piiriin kuuluvien toimintojen (taksonomiakelpoiset, eligible) ja taksonomian mukaisien (aligned) toimintojen osalta vuoden 2022 raportoinnissa. VR Groupin liikevaihto syntyy pääasiallisesti liikenteestä, josta valtaosa on taksonomiakelpoista. Taksonomiakelpoisista ja taksonomian mukaisista toiminnoista esitetään tunnusluvut, jotka ovat toimintojen osuus yrityksen liikevaihdosta, pääomamenoista (CapEx) ja taksonomiassa määritellyistä toimintamenoista komission delegoidun asetuksen 2021/2178 mukaisesti.

VR Groupin konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) ohjeiden mukaan. EU-taksonomian mukaisien tunnuslukujen laskentaan käytetyt tiedot on kerätty VR Groupin taloudellisista järjestelmistä. Luvut perustuvat samaan tietoon ja konsernin laadintaperiaatteisiin kuin konsernitilinpäätös tilikaudelle 1.1.-31.12.2022. Taloudellisten aktiviteettien olennaisuus huomioitiin avainlukujen laskennassa.

Taksonomia-asetuksen mukaan taksonomiakelpoisina (eligible) toimintoina raportoidaan se osuus konsernin liikevaihdosta, investoinneista ja toimintamenoista, jotka kertyvät taksonomian luokitusjärjestelmän piiriin kuuluvista toiminnoista.

Tunnuslukutaulukoissa taloudelliset toiminnot on esitetty kukin vain yhdellä rivillä. Täten esimerkiksi liikevaihtotaulukossa sarakkeet ”Absoluuttinen liikevaihto” ja ”Osuus liikevaihdosta” kertovat taksonomiakelpoisen osuuden, josta merkittävän edistämisen kriteerien prosenttiosuudella kertomalla saadaan taksonomian mukainen osuus sarakkeessa ”Luokitusjärjestelmän mukainen osuus liikevaihdosta 2022”.

VR Groupin taksonomiakelpoisten lukujen raportoinnissa noudatetaan varovaisuuden periaatetta, joten luvut eivät sisällä eriä, joita ei nimenomaisesti mainita luokitusjärjestelmässä. EU-taksonomian mukaan yhtiöiden pitää välttää kaksinkertainen huomioon ottaminen taloudellisen toiminnan laskennassa liikevaihdon, investointien ja operatiivisten kustannusten laskennassa. VR Group on tehnyt kohdennukset perustuen kustannusrakenteisiin ja erillisiin kannattavuuslaskentajärjestelmiin ja varmistanut eri kustannustekijöiden erillisyyden jokaisen toiminnan osalta.

VR Groupilla on käytössään eri kannattavuuslaskentajärjestelmiä, joiden avulla pystytään määrittämään eri liiketoimintojen liikevaihdot, pääomamenot ja toimintamenot eri liikennelajeille. Nämä erät on kohdistettu taksonomiakelpoisiin ja taksonomian mukaisiin eriin.

Asetuksen (EU) 2020/852 noudattamisen arviointi

VR Group on suorittanut arvion asetuksen (EU) 2020/852 noudattamisesta komission delegoidussa asetuksessa (2021/2139) määriteltyjen arviointikriteerien mukaisesti. Arvion pohjalta VR Groupin toiminnasta on taksonomiakelpoisiksi tunnistettu seuraavat taloudelliset toiminnot:

- 6.1 Rautateiden henkilökaukoliikenne: kaikki VR Groupin matkustajajunaliikenne Suomessa sekä Ruotsin Östgötapendeln ja Pågatåget
- 6.2 Rautateiden tavaraliikenne: koko VR Groupin rautatielogistiikka
- 6.3 Kaupunki- ja esikaupunkiliikenne ja maanteiden henkilöliikenne: linja-autoliikenne Suomessa ja Ruotsissa, Tampereen Ratikka ja raideliikenne Tukholman alueella
- 6.6 Tieliikenteen tavaraliikenne: EURO VI -luokan kalustolla ajettava maantielogiikka.

Taksonomian tunnusluvut on esitetty jaettuna näihin neljään taloudelliseen toimintaan. VR Groupin liiketoiminnoista taloudelliset toiminnot 6.2 ja 6.6 ovat osa VR Transpointin rautatielogistiikkaa ja maantielogiikkaa ja 6.1 ja 6.3 ovat osa VR Matkustajaliikennettä. Toimintojen nimet eivät vastaa suoraan VR Groupin liiketoimintarakennetta, sillä esimerkiksi VR-lähiliikenne ja HSL-lähiliikenne ovat taksonomian 6.1 Rautateiden henkilökaukoliikenne määritelmän mukaista henkilöliikennettä "laajalle maantieteelliselle alueelle levittäytyvissä päärataverkostoissa".

Tekniset arviointikriteerit ovat valmistuneet vasta kahdelle ensimmäiselle ympäristötavoitteelle kuudesta. VR Group on arvioinut liiketoimintojensa liittyvän olennaisesti ilmastomuutoksen hillinnän ympäristötavoitteeseen ja on arvioinut luokitusjärjestelmäkelpoisuuden suhteessa siihen.

Taksonomiakelpoisista toiminnoista tekniset arviointikriteerit täyttävät ja siten taksonomian mukaiset toiminnot VR Groupilla ovat:

6.1 Rautateiden henkilökaukoliikenne: kaikki sähkövetoinen VR Groupin matkustajajunaliikenne Suomessa sekä Ruotsin Östgötapendeln ja Pågatåget. Ne täyttävät teknisen arviointikriteerin 1(a), eivätkä aiheuta merkittävää haittaa muille ympäristötavoitteille (2,4,5). Mukaisuuden ulkopuolelle jää dieselve托oinen matkustajajunaliikenne (Kolarin yöjuna osuudella Oulu-Kolari ja kiskobussiliikenne), joka ei täytä DNSH-kriteeriä moottoreiden päästörajoista asetuksen (EU) 2016/1628 liitteen II mukaisesti. Uusi Dr19-vetokalusto täyttää päästörajat muttei ole vielä kaupallisessa liikenteessä.

6.2 Rautateiden tavaraliikenne: sähkövetoinen rautatielogistiikka, jota ei käytetä fossiilisten polttoaineiden kuljetukseen. Se täyttää tekniset arviointikriteerit 1(a) ja 2, eikä aiheuta merkittävää haittaa muille ympäristötavoitteille (2,4,5). Mukaisuuden ulkopuolelle jää dieselve托oinen rautatielogistiikka vaihtotöineen samoin perustein kuin toiminnassa 6.1, minkä lisäksi myös fossiilisten polttoaineiden kuljetus on poistettu raportoitavista tunnusluvuista.

6.3 Kaupunki- ja esikaupunkiliikenne ja maanteiden henkilöliikenne: Tampereen Ratikka ja raideliikenne Tukholman alueella. Ne ajetaan täysin sähkövedolla ja ne täyttävät siten teknisen arviointikriteerin 1(a) eivätkä aiheuta merkittävää haittaa muille ympäristötavoitteille (2,4,5). Mukaisuuden ulkopuolelle jää linja-autoliikenne Suomessa ja Ruotsissa, joissa molemmissa käytössä olevat renkaat eivät täytä DNSH-kriteeriä ympäristötavoitteelle 5, sillä niissä ei ole kahden parhaan energiatehokkuusluokan vierintävastuskertoimet. Tämä DNSH-kriteeri jättää ulos merkittävän osan liiketoimintaa, sillä valtaosa VR Groupin linja-autoliikenteestä täyttäisi teknisen arviointikriteerin 1(a) (sähköbussit) tai 1(b) (EURO VI)

6.6 Tieliikenteen tavaraliikenne: ei taksonomiamukaista toimintaa. Kaasuautokalusto täyttäisi teknisen arviointikriteerin 1(c)ii, mutta – samoin kuin 6.3:ssa – DNSH-kriteeri ympäristötavoitteelle 5 ei renkaiden energiatehokkuusluokan vierintävastuskertoimien osalta täyty.

Sosiaaliset vähimmäistason suojatoimet liittyen ihmisoikeuksiin, mukaan lukien työntekijöiden oikeudet, lahjontaan ja korruptioon, verotukseen sekä reiluun kilpailuun toteutuvat myös arvion mukaan VR Groupin toiminnassa.

Taustatiedot liikevaihtoindikaattorista

VR Group on laskenut liikevaihtoindikaattorin nimittäjän noudattaen samoja laskentaperiaatteita, joita sovelletaan liikevaihtoon IFRS:ssä. Liikevaihto sisältää kaikki tavanomaiseen liiketoimintaan liittyvät palveluiden ja tavaroiden myynnistä saadut tuotot. Kokonaisliikevaihto vastaa konsernintilinpäätöksessä esitettyä liikevaihtoa.

Taksonomiakelpoinen liikevaihto sisältää taksonomiakelpoisten taloudellisten toimintojen ulkoisen liikevaihdon. Valtaosa VR Groupin liikevaihdosta on taksonomiakelpoista sisältäen rautateiden henkilöliikenteen kokonaisuudessaan Suomessa ja Ruotsissa, koko VR Groupin rautatielogistiikan, linja-autoliikenteen Suomessa ja Ruotsissa, Tampereen raitioliikenteen, raideliikenteen Tukholman alueella sekä tieliikenteen tavaraliikenteen EURO VI -kalustolla.

Taksonomian mukainen liikevaihto sisältää VR Groupin sähkövetoisen matkustajajunaliikenteen, rautateiden sähkövetoisen tavaraliikenteen (pl. fossiilisten polttoaineiden kuljetus), Tampereen Ratikan ja raideliikenteen Tukholman alueella.

VR Groupin vuoden 2022 liikevaihdosta 93,4 % oli taksonomiakelpoista ja 62,2 % taksonomian mukaista.

Taustatiedot CapEx-indikaattorista

VR Group on sisällyttänyt pääomamenojen indikaattorin nimittäjään lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ja käyttöoikeusomaisuuserään tilikauden aikana. Pääomamenot (CapEx) liittyvät liikevaihtoa tuottaviin ja taksonomiakelpoiisiin sekä taksonomian mukaisiin investointeihin, joiden odotetaan tuottavan liikevaihtoa vähintään seuraavan kolmen vuoden kuluessa tai jotka tukevat ilmastonmuutoksen hillintää kasvihuonekaasuja vähentämällä. Näiden erien käsittely noudattaa IAS 16 Aineelliset hyödykkeet-, IAS 38 Aineettomat hyödykkeet- ja IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaista raportointia. Lisätietoja investoinneista löytyy toimintakertomuksen kohdasta Investoinnit. Suurin osa VR Groupin investoinneista on investointeja ympäristöystävälliseen raide- ja bussikalustoon.

Taksonomiakelpoiset investoinnit sisältävät VR Groupin taksonomiakelpoisten taloudellisten toimintojen investoinnit. Suurimmat investoinnit tässä ryhmässä ovat uudet sähkö- (Sr3) ja dieselveturit (Dr19), sähkömoottorijunat (SmX) ja sähköbussit. Osa veturi-investoinneista on yhteisiä eri taloudellisten toimintojen välillä, joten niissä taksonomian mukaisten ja taksonomiakelpoisten investointien kohdentaminen (osoittaja) on määritetty ulkoisten liikevaihtojen suhteessa. Sähkön käyttöön perustuvat investoinnit liittyvät vahvasti fossiilista raaka-aineista riippumattomaan tulevaisuuden tavoitteluun. VR Groupin liiketoiminta sitoo huomattavasti pääomia ja vaatii merkittäviä investointeja. Taksonomiakelpoisten investointien suurella osuudella VR Group osoittaa vahvaa tahtoa ympäristön- ja ilmastonsuojeluun.

Taksonomian mukaisia investointeja olivat vuonna 2022 investoinnit rautateiden henkilöliikenteeseen, rautateiden tavaraliikenteeseen ja investoinnit Ruotsin raide-liikenteeseen tytäryhtiöhankinnan kautta. Tampereen Ratikkaan ei kohdistunut vuonna 2022 investointeja, vaikka se on taksonomiakelpoista liikennettä. Tätä liikennettä VR Group operoi liikennöitsijän kalustolla. Taksonomian mukaisista investoinneista suurimmat olivat sähkömoottorijunien hankinta Stadler Bussnangilta ja Siemensin toimittamat Sr3-veturit.

VR-konsernin 300 miljoonan euron vihreä joukkovelkakirjalaina laskettiin liikkeeseen Green Finance Framework -kehyksen mukaisesti, mikä on linjassa kansainvälisen pääomamarkkinayhdistyksen (ICMA) vuonna 2021 julkaisemien Green Bond -periaatteiden, Loan Market Associationin (LMA) julkaisemien Green Loan Principles -periaatteiden, sekä Asia Pacific Loan Market Associationin (APLMA) ja Loan Syndications and Trading Associationin (LSTA) vuonna 2021 julkaisemien Green Loan Principles -periaatteiden kanssa.

Liikkeeseenlaskusta saatavat varat käytetään hankkeisiin ja projekteihin, jotka noudattavat VR Groupin vihreän rahoituksen viitekehystä (Green Finance Framework). Hankkeet sisältävät investointeja puhtaaseen liikenteeseen, uusiutuvan energian projekteihin ja VR Groupin omistamien tai hallinnoimien rakennusten energiatehokkuuteen. Tavoitteena on ilmastonmuutoksen hillintä maailmanlaajuisesti vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä, tuottamalla uusiutuvaa energiaa ja säästämällä energiaa.

Vihreän rahoituksen viitekehyksen mukaiset tukikelpoiset omaisuuserät ovat parhaan kykynsä mukaan linjassa EU:n taksonomian teknisten seurantakriteerien kanssa, mikä edistää merkittävästi ilmastonmuutoksen hillitsemistä.

VR Groupin vuoden 2022 investoinneista 86,3 prosenttia oli taksonomiakelpoisia ja 45,2 taksonomian mukaisia.

Taustatiedot OpEx-indikaattorista

VR Group on määritellyt toimintamenojen indikaattorin nimittäjän, 191,7 miljoonaa euroa, taksonomia-asetuksen metodologian mukaisesti. VR Groupilla ei ole IAS 38:n mukaisia Aineettomat hyödykkeet -standardin mukaisia tutkimus- ja kehittämismenoja.

Taksonomiakelpoiset toimintamenot sisältävät VR Groupin taksonomiakelpoisten liiketoimintojen taksonomiassa määritellyt toimintamenot. Taksonomian mukaiset toimintamenot sisältävät kuluja, jotka liittyvät sähkövetoiseen henkilöliikenteeseen, sähkövetoiseen tavaraliikenteeseen (pl. fossiilisten polttoaineiden kuljetus), kaupunki- ja esikaupunkiliikenteeseen Tukholman alueella sekä Tampereen Ratikan operatiiviset kustannuksiin komission delegoidun asetuksen mukaisesti.

Taksonomiakelpoiset ja taksonomian mukaiset toimintamenot liittyvät liikevaihtoa tuottaviin ja taksonomiakelpoiisiin omaisuuseriin sekä taloudelliseen toimintaan, ja ne sisältävät kaikki omaisuuserän toimintaan liittyvät suorat pääomittamattomat kustannukset, jotka on ollut mahdollista eritellä. Näitä ovat tunnusluvun laskennassa määritellyn nimittäjän mukaiset vetureiden, vaunukaluston, bussien ja tieliikenteen suorat menot, jotka liittyvät kaluston korjaus- ja kunnossapito-menoihin kaluston toiminnan varmistamiseksi (IAS 16 Aineelliset hyödykkeet, käyttöomaisuuden huoltomenojen kirjaaminen). Käyttöomaisuuden kunnossapitomenoihin sisältyy kunnossapitohenkilöstön suorita palkkakuluja, materiaali-kustannukset sekä ulkoisten alihankkijoiden kunnossapitokuluja, jotka on EU:n komission delegoidussa asetuksessa määritelty. Nimittäjään on huomioitu myös rakennusten ja rakennelmien huolto- ja kunnossapitokustannukset.

Kokonaisuudessaan VR Groupin vuoden 2022 toimintamenoista 89,1 prosenttia oli taksonomiakelpoisia ja 63,9 taksonomiamukaisia.

Koodi(t)	Absoluuttinen liikevaihto	Osuus liikevaihdosta	Merkittävän edistämisen kriteerit								Ei merkittävää haittaa -kriteerit							Luokka (siirtymätoiminta)					
			Ilmastomuutoksen hillintä	Ilmastomuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Ilmaston-muutoksen hillintä	Ilmaston- muutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilaantuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Vähimmäistason suojaustoimet	Luokitusjärjestelmän mukainen osuus liikevaihdosta, 2022	Luokitusjärjestelmän mukainen osuus liikevaihdosta, 2021	Luokka (mahdollistava toiminta)	Luokka (siirtymätoiminta)				
Taloudelliset toiminnot	M€	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	M	S					
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot																							
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																							
Rautateiden henkilökaukoliikenne	6.1	442,2	39,9 %	97,1 %	-	-	-	-	-	-	K	-	K	K	-	K	38,8 %	-	-	S			
Rautateiden tavaraliikenne	6.2	291,5	26,3 %	66,8 %	-	-	-	-	-	-	K	-	K	K	-	K	17,6 %	-	-	S			
Kaupunki- ja esikaupunkiliikenne ja maanteiden henkilöliikenne	6.3	235,2	21,2 %	27,2 %	-	-	-	-	-	-	K	-	K	K	-	K	5,5 %	-	-	S			
Ympäristön kannalta kestäväistä (luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.1)	968,9	87,5 %	71,0 %																62,2 %				
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																							
Tieliikenteen tavaraliikennepalvelut	6.6	64,9	5,9 %																				
Luokitusjärjestelmäkelpoisista mutta ei ympäristön kannalta kestäväistä (muista kuin luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.2)	64,9	5,9 %																					
Yhteensä (A.1+A.2)	1 033,8	93,4 %																					
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot																							
Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto (B)	73,2	6,6 %																					
Yhteensä (A+B)	1 107,0	100,0 %																					

	Koodi(t)	Absoluutiset pääomamenot	Osuus pääomamenoista	%	Merkittävän edistämisen kriteerit						Ei merkittävää haittaa -kriteerit						Vähimmäistasoon suojatoinet	Luokitusjärjestelmän mukainen osuus pääomamenoista 2021	Luokitusjärjestelmän mukainen osuus pääomamenoista 2022	Luokka (mahdollistava toiminta)	Luokka (siirtymätoiminta)	
					Ilmastonmuutoksen hiilintä	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilautuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Ilmaston- muutokseen sopeutuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kiertotalous	Ympäristön pilautuminen	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit							
Taloudelliset toiminnot		M€	%		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	K/E	%	%	M	S			
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot																						
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																						
Rautateiden henkilöaukoliikenne	6.1	98,1	29,7	%	91,2	%	-	-	-	-	-	K	-	K	K	-	K	27,1	%	-	-	S
Rautateiden tavaraliikenne	6.2	75,2	22,8	%	64,4	%	-	-	-	-	-	K	-	K	K	-	K	14,7	%	-	-	S
Kaupunki- ja esikaupunkiliikenne ja maanteiden henkilöliikenne	6.3	109,5	33,2	%	10,3	%	-	-	-	-	-	K	-	K	K	-	K	3,4	%	-	-	S
Ympäristön kannalta kestävien (luokitusjärjestelmän mukaisista) toimintojen pääomamenot (A.1)				282,9	85,8	%	52,8	%									45,2	%				
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																						
Tieliikenteen tavaraliikennepalvelut	6.6	1,9	0,6	%																		
Luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.2)				1,9	0,6	%																
Yhteensä (A.1+A.2)				284,8	86,3	%																
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot																						
Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen pääomamenot (B)				45,1	13,7	%																
Yhteensä (A+B)				329,9	100,0	%																

[illegible]

Osakepääoma ja osakkeet

VR-Yhtymä Oyj:n osakkeet omistaa Suomen valtio. Yhtiön osakepääoma koostuu 2 200 000 kappaleesta osakkeita.

Yhtiön osakepääoma on 370 013 438,19 euroa.

Alkaneen vuoden näkymät

VR Group odottaa, että vuoden 2023 vertailukelpoinen liikevoitto paranee verrattuna vuoteen 2022.

Suomessa yleistä taloustilannetta synkentävät korkea inflaatio, kohonnut energian hinta, korkotason nousu sekä kuluttajien heikko luottamus talouteen. Taustalla vaikuttavat Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja maailmanpoliittinen epävarmuus. Taloustilanne heijastuu merkittävällä tavalla VR Groupin liiketoimintaan, kannattavuuteen ja lähiajan näkymiin. Erityisesti sähköenergian korkea hintataso vaikuttaa negatiivisesti VR Groupin kannattavuuteen.

VR Group irtautui idän tavaraliikenteestä kokonaan vuonna 2022 Venäjän hyökkäyssodan seurauksena, mikä laskee rautatielogistiikan kuljetusmääriä kokonaisuutena kuluvana vuonna. VR Group odottaa, että kotimaan kuljetusten volyymit kasvavat, erityisesti raakapuukuljetusten osalta. Tähän vaikuttavat myös uudet metsäteollisuuden investoinnit, kuten käyttöön otettava Kemin biotuotetehdas. Yleinen talouskehitys heijastuu kotimaan teollisuuteen ja siten kuljetustarpeeseen ja -määriin.

Junamatkustus on elpynyt, kun koronapandemia on hellittänyt. Pandemia on kuitenkin muuttanut työssäkäyntiä ja siten myös ihmisten liikkumista. Etätyö on yleistynyt, ja matkustus on ollut vapaa-aikapainotteista. Kaukoliikenteen matkamäärien odotetaan nousevan kokonaisuutena viime vuodesta. Nousu painottuu alkuvuoteen, sillä pandemia heikensi matkamääriä vuonna 2022 erityisesti vuoden alussa. VR Group on siirtänyt vuoden neljää ensimmäistä kuukautta koskevan joukkoliikenteen tilapäisen alv-alennuksen täysimääräisesti lipunhintoihin. Ruotsin kaupunkiliikenteessä liikevaihto ja kannattavuus laskevat vuodesta 2022, koska osa nykyisistä sopimuksista päättyy ja seuraava uusi sopimus alkaa vasta vuoden 2023 lopussa.

Suomen eduskuntavaalit ja tuleva hallitusohjelma vaikuttavat raideliikenteen toimintaedellytyksiin. Panostukset valtion rataverkon kuntoon ja kapasiteettiin ovat edellytys ympäristöystävällisen raideliikenteen kasvulle. Alueelliseen ostoliikenteeseen, jossa yhteiskunnan tukema liikenne kilpailutetaan, VR Group on ehdottanut julkista kalustoyhtiötä. Kauko- ja tavaraliikenteessä eniten etua asiakkaalle ja yhteiskunnalle tuo Suomessa jo käytössä oleva kilpailumalli (Open Access), jossa operaattorit kilpailevat markkinaehtoisesti omalla kalustollaan ja valitsemillaan yhteysväleillä.

Merkittävät tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Uusi segmenttijako 1.1.2023 alkaen

Uudistetun strategian myötä VR muuttaa liiketoimintasegmenttejään 1.1.2023 alkaen. VR Matkustajaliikenne jaetaan kahteen osaan: VR Kaukoliikenteeseen ja VR Kaupunkiliikenteeseen. VR Kaukoliikenne vastaa kaukojunaliikenteestä ja siihen liittyvistä palveluista. Vastaavasti VR Kaupunkiliikenteen kokonaisuuteen kuuluvat VR Sverige Ruotsissa, VR:n operoima lähijunaliikenne Suomessa, Pohjolan Liikenne ja Tampereen raitioliikenne.

VR Fleetcare ei tulevaisuudessa enää raportoida omana segmenttinään. Sen konsernin sisäinen kunnossapitotoiminta raportoidaan osana liiketoimintasegmenttejä ja myynti konsernin ulkopuolelle esitetään Muiden toimintojen alla.

Liiketoimintasegmentit ovat jatkossa VR Kaukoliikenne, VR Kaupunkiliikenne ja VR Transpoint (logistiikka).

Kalustohankinta

VR Group ilmoitti 18.1.2023 hankkivansa Škoda Transtech Oy:lta yhdeksän makuuvaunua ja kahdeksan autovaunua. Kalustohankinnan arvo on noin 50 miljoonaa euroa. Uusi kalusto tulee käyttöön yöjunareiteille vuoden 2025 loppuun mennessä. Yöjunaliikenne on osa VR Groupin ja liikenne- ja viestintäministeriön välistä ostoliikennesopimusta. VR Group rahoittaa hankinnan omista varoistaan, ja LVM korvaa osan hankinnan kustannuksista VR:lle ostoliikennesopimuksessa määritellysti.

Hallituksen esitys voittovarojen käsittelystä

Emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat 395 844 425,20 euroa, josta tilikauden tuloksen osuus on 28 401 632,03 euroa. Konsernin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa vuoden 2022 tuloksesta ei jaeta.

Helsingissä 6. päivänä maaliskuuta 2023

VR-Yhtymä Oyj

Hallitus

Kjell Forsén

Hallituksen puheenjohtaja

Nermin Hairedin

Markus Holm

Pekka Hurtola

Jaakko Kiander

Turkka Kuusisto

Virve Laitinen

Sari Pohjonen

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 6. päivänä maaliskuuta 2023

KPMG Oy Ab

Tilintarkastusyhteisö

Ari Eskelinen

KHT

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Sijoitettu pääoma

Taseen loppusumma - korottomat velat

Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja, %

$$\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin kauden aikana)}} \times 100$$

Vertailukelpoinen sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja, %

$$\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin kauden aikana)}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste, %

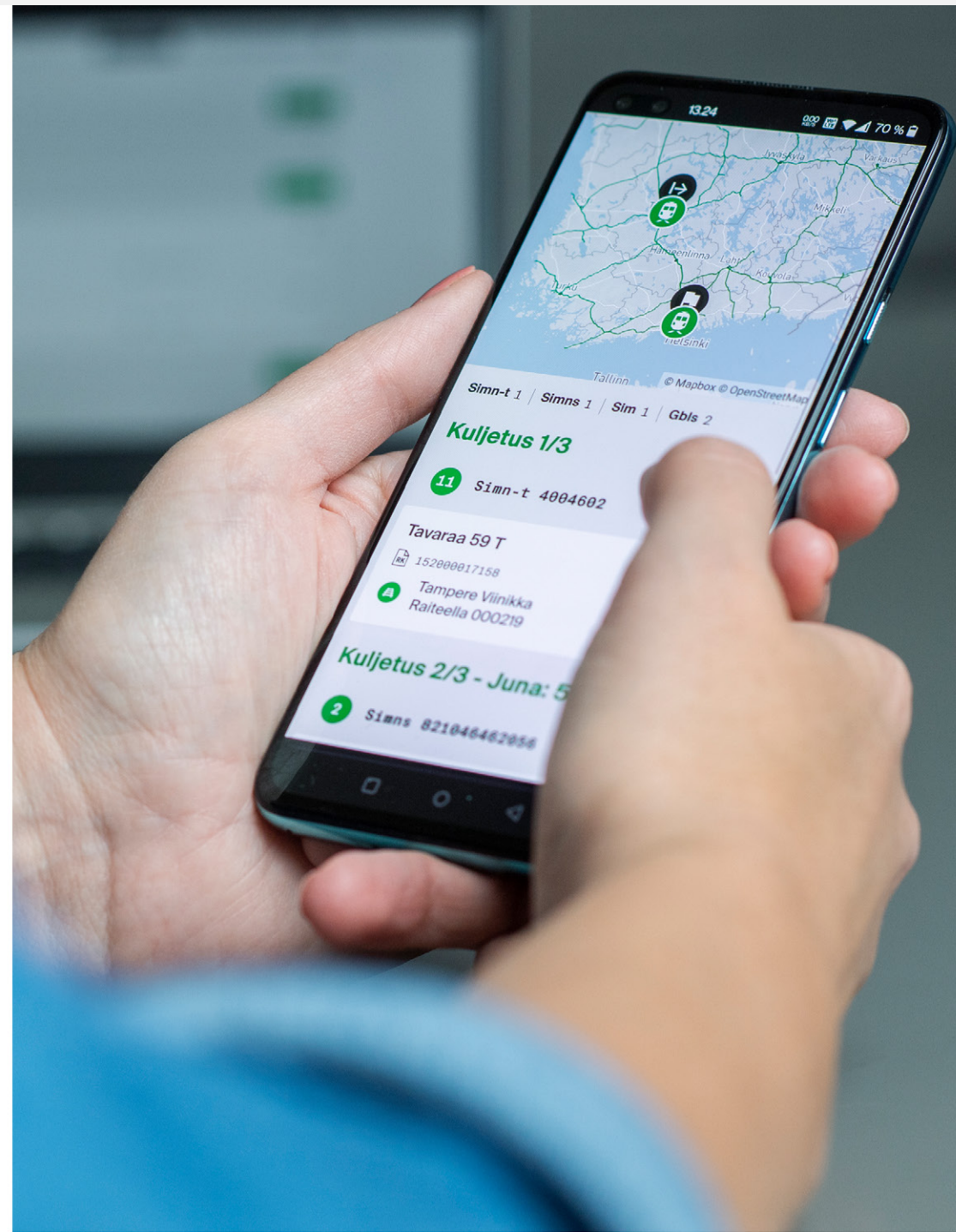
$$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100$$

Korollinen nettovelka

Pitkäaikaiset korolliset lainat + pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat
+ lyhytaikaiset korolliset lainat + lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat
- rahat ja pankkisaamiset - muut korolliset varat

Konsernintilinpäätös (IFRS)

Laaja tuloslaskelma	29
Tase	30
Rahavirtalaskelma	31
Oman pääoman muutoslaskelma	32
Konsernintilinpäätöksen liitetiedot	33
1. Kuvaus konsernista ja yleiset laadintaperiaatteet	34
2. Liiketoiminnan tuloksellisuus	36
3. Henkilöstön palkitseminen ja lähipiiri	42
4. Sijoitettu pääoma ja varaukset	47
5. Pääomarakenne	63
6. Rahoitusriskien hallinta	71
7. Tuloverot	79
8. Konsernin rakenne	84
9. Taseen ulkopuoliset erät ja julkisen palvelun velvoite	89
10. Raportointikauden jälkeiset tapahtumat	90

Konsernin laaja tuloslaskelma (1 000 €)

	Liitetieto	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Liikevaihto	2.2.	1 107 031	838 270
Liiketoiminnan muut tuotot	2.4.	58 551	45 325
Materiaalit ja palvelut		-386 890	-272 610
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		1 340	652
Valmistus omaan käyttöön		64 133	47 757
Henkilöstökulut	3.1.	-470 456	-359 954
Poistot ja arvonalentumiset	4.1.-4.2.	-207 396	-151 946
Liiketoiminnan muut kulut	2.4.	-224 734	-170 213
Liiketulos		-58 422	-22 718
Rahoitustuotot		29 374	13 989
Rahoituskulut		-17 454	-11 194
Nettorahoituskulut	5.3.	11 920	2 795
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	8.1.	54	466
Tulos ennen veroja		-46 448	-19 458
Tuloverot	7.	-968	5 782
Tilikauden tulos		-47 416	-13 676
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-47 417	-13 676
Määräysvallattomille omistajille		1	—

Muut laajan tuloksen erät (1 000 €)

Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi

	Liitetieto	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Muuntoerot		305	-224
Rahavirran suojaus		37 100	16 641
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		-7 420	-3 328

Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi

Etuuspohtajien järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		62 600	14 942
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat oman pääoman ehtoiset sijoitukset		-13 819	-8 155
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		-24 322	-1 357
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä		54 445	18 518
Tilikauden laaja tulos yhteensä		7 028	4 843

Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen

Emoyhtiön omistajille		7 027	4 843
Määräysvallattomille omistajille		1	—
Yhteensä		7 028	4 843

Konsernitase

Varat (1 000 €)

Pitkäaikaiset varat	Liitetieto	31.12.2022	31.12.2021
Aineettomat hyödykkeet	4.4.	59 100	40 223
Liikearvo	4.4.	10 862	7 550
Aineelliset hyödykkeet	4.1.	1 302 474	1 203 366
Käyttöoikeusomaisuuserät	4.2.	298 966	281 173
Sijoituskiinteistöt	4.3.	12 077	13 053
Osuudet osakkuusyrityksissä	8.1.	1 872	1 968
Sijoitukset	5.2.	18 596	32 371
Muut saamiset	5.2.	143 695	95 072
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 847 642	1 674 775
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	4.6.1.	75 135	77 800
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4.6.2.	117 015	71 823
Siirtosaamiset	4.6.2.	51 140	47 517
Muut rahoitusvarat	5.2.	50 000	—
Rahat ja pankkisaamiset	5.2.	224 396	65 845
Lyhytaikaiset varat yhteensä		517 686	262 986
Varat yhteensä		2 365 328	1 937 761

Oma pääoma ja velat (1 000 €)

Oma pääoma	Liitetieto	31.12.2022	31.12.2021
Emoyrityksen omistajille kuuluva pääoma			
Osakepääoma		370 013	370 013
Käyvän arvon rahasto		-33 978	-38 037
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		336 228	376 228
Kertyneet voittovarot		621 360	584 650
Tilikauden tulos		-47 417	-13 676
Emoyrityksen omistajille kuuluva pääoma yhteensä		1 246 206	1 279 178
Määräysvallattomien omistajien osuus		14	0
Oma pääoma yhteensä	5.4.	1 246 220	1 279 178
Pitkäaikaiset velat			
Varaukset	4.5.	78 207	47 756
Rahoitusvelat	5.2.	325 065	28 975
Vuokrasopimusvelat	4.2.	243 620	246 655
Ostovelat ja muut velat	4.6.3.	3 434	32 262
Laskennallinen verovelka	7.	117 420	82 779
Pitkäaikaiset velat yhteensä		767 746	438 427
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	4.5.	690	—
Rahoitusvelat	5.2.	2 930	4 345
Vuokrasopimusvelat	4.2.	44 707	23 984
Saadut ennakot	4.6.3.	18 346	11 755
Ostovelat ja muut velat	4.6.3.	94 553	61 562
Siirtovelat	4.6.3.	190 136	118 509
Lyhytaikaiset velat yhteensä		351 362	220 156
Velat yhteensä		1 119 108	658 583
Oma pääoma ja velat yhteensä		2 365 328	1 937 761

Konsernin rahavirtalaskelma (1 000 €)

Liiketoiminnan rahavirta	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Tulos ennen veroja	-46 448	-19 458
Poistot ja arvonalentumiset	207 396	151 946
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot ja muut oikaisut	-2 942	12 121
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	158 006	144 609
Käyttöpääoman muutos	15 517	5 996
Nettorahoituskulut	516	-8 806
Maksetut välittömät verot	5 890	-3 673
Liiketoiminnan rahavirta (A) yhteensä	179 929	138 126
Investointien rahavirta		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ostot	-167 214	-152 241
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	16 867	5 270
Ostetut osakkeet ja osuudet	-69 719	-3 873
Myydyt osakkeet ja osuudet	—	600
Sijoitussuamisten muutos	-21 233	7 552
Investointien rahavirta (B) yhteensä	-241 299	-142 692
Rahavirta ennen rahoitusta (A)+(B)	-61 370	-4 566

Rahoituksen rahavirta	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Omistajille maksetut osingot ja pääomanpalautukset	-40 000	-100 000
Joukkovelkakirjalainan muutos	298 527	—
Pitkääaikaisten velkojen muutos	-3 080	-3 046
Leasingvelkojen takaisinmaksu	-34 112	-27 414
Lyhytaikaisten korollisten velkojen muutos	-1 415	2 042
Rahoituksen rahavirta (C) yhteensä	219 921	-128 418
Rahavirtojen muutos (A)+(B)+(C)	158 551	-132 985
Rahavarat 1.1	65 845	198 831
Rahavarat 31.12	224 396	65 845

Korolliset saamiset, jotka käsiteltiin aiemmin osana rahoituksen rahavirtaa (C), on siirretty investointien rahavirtaan (B) riville sijoitussuamisten muutos.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (1 000 €)

	Liitetieto	Osakepääoma	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoero	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajien osuus yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2022	5.4.	370 013	-38 037	376 228	166	570 808	1 279 178	–	1 279 178
Laaja tulos									
Tilikauden tulos						-47 417	-47 417	1	-47 416
Muuntoerot					305		305		305
Rahavirran suojaus			29 680				29 680		29 680
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät					50 080		50 080		50 080
Laajaan tulokseen vaikuttavat käyvän arvon muutokset			-25 620				-25 620		-25 620
Muut laajan tuloksen erät yhteensä			4 060		305	50 080	54 445		54 445
Tilikauden laaja tulos yhteensä			4 059		305	2 663	7 027	1	7 028
Pääoman palautukset				-40 000			-40 000	–	-40 000
Muutokset konsernirakenteessa								13	13
Oma pääoma 31.12.2022	5.4.	370 013	-33 978	336 228	471	573 471	1 246 206	14	1 246 220
Oma pääoma 1.1.2021	5.4.	370 013	-44 826	376 228	390	572 530	1 274 335		1 274 335
Laaja tulos									
Tilikauden tulos						-13 676	-13 676		-13 676
Muuntoerot					-224		-224		-224
Rahavirran suojaus			13 313				13 313		13 313
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät					11 954		11 954		11 954
Laajaan tulokseen vaikuttavat käyvän arvon muutokset			-6 524				-6 524		-6 524
Muut laajan tuloksen erät yhteensä			6 789		-224	11 954	18 518		18 518
Tilikauden laaja tulos yhteensä			6 789		-224	-1 722	4 843		4 843
Oma pääoma 31.12.2021	5.4.	370 013	-38 037	376 228	166	570 808	1 279 178	–	1 279 178

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen lukuohje

VR Groupin konsernitilinpäätöksessä liitetiedot on ryhmitelty asiakokonaisuuksiksi kokonaiskuvan muodostamiseksi ja tilinpäätöksen luettavuuden helpottamiseksi. Liitetiedoissa esitetyt osa-alueet on merkitty oheisin merkein:

Laadintaperiaatteet

IFRS-tilinpäätöksen laadintaperiaatteet tunnistaa oheisesta merkistä.

Johdon arviot

Kuvaus osa-alueeseen liittyvästä johdon käyttämästä harkinnasta ja arvioihin liittyvistä epävarmuustekijöistä.

Keskeisimmät konsernin laadintaperiaatteet

Laadintaperiaate	Osa-alue	Liitetieto	IFRS standardi
Segmenttitiedot	Liiketoiminnan tuloksellisuus	2.1.	IFRS 8
Myynnin tuloutus	Liiketoiminnan tuloksellisuus	2.2.	IFRS 15
Etuuspohjaiset eläkkeet	Henkilöstön palkitseminen ja lähipiiri	3.2.	IAS 19
Vuokrasopimukset	Sijoitettu pääoma ja varaukset	4.2.	IFRS 16
Sijoituskiinteistöt	Sijoitettu pääoma ja varaukset	4.3.	IAS 40
Varaukset	Sijoitettu pääoma ja varaukset	4.5.	IAS 37
Johdannaiset ja suojauslaskenta	Rahoitusriskien hallinta	6.2.	IFRS 7 IFRS 9
Liiketoimintojen yhdistäminen	Konsernirakenne	8.1.	IFRS 3

1. Kuvaus konsernista ja yleiset laadintaperiaatteet

1.1. Kuvaus konsernista

VR Group on matkustuksen, logistiikan ja kunnossapidon palveluyritys. Konsernin emoyhtiö on VR-Yhtymä Oyj, jonka kotimaa on Suomi ja kotipaikka Helsinki. Konsernintilinpäätöksen jäljennökset ovat saatavissa yhtiön pääkonttorista Radiokatu 3, PL 488, 00240 Helsinki.

Konsernin emoyhtiön yhtiömuoto muuttui tilikaudella osakeyhtiöstä julkiseksi osakeyhtiöksi (Oyj).

Konsernin emoyhtiön hallitus hyväksyi tämän tilinpäätöksen kokouksessaan 6.3.2023. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa.

Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

1.2. Yleiset laadintaperiaatteet

Laatimisperusta

Tilinpäätös on laadittu 31.12.2022 voimassa olleiden EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konserni on soveltanut näitä laatimisperiaatteita sekä tilikausilla 2022 että 2021, ellei jäljempänä ole muuta todettu. Konserni ei ole soveltanut mitään uutta tai muutettua standardia tai tulkintaa ennen sen voimaantulopäivää.

VR Groupin tilikausi on kalenterivuosi lukuun ottamatta tilikaudella 2021 hankittua Transitar Oy:tä, jonka tilikausi on poikkeuksellisesti 18 kuukautta 1.7.2021 - 31.12.2022. VR Groupin tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei muuta ole todettu. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Covid-19 pandemiaan ja Venäjän hyökkäyssotaan liittyvät osa-alueet

Covid-19 vaikutti VR Groupin liiketoiminnan ja kannattavuuden kehitykseen, joten maksuvalmiuden turvaamiseksi vahvistettiin konsernin maksuvalmiutta limiittisopimuksella (Revolving Credit Facility) yhteensä 200 milj. euroa, joka erääntyy kesäkuussa 2025 ja luotolla on jäljellä yksi vuoden jatko-optio.

Koko Covid-19 pandemian aikana sekä venäjän hyökkäyssodan johdosta VR Group on seurannut ja arvioinut tarkasti myyntisaamisiinsa liittyviä luottoriskejä. Luottotappiovarausten suuruus perustuu myyntisaamisten ikäjakumaan sekä asiakasyritysten riskiluokkiin.

Venäjän 24.2.2022 aloittaman Ukraina kohdistuvan hyökkäyssodan sekä länsimaiden asettamien pakotteiden seurauksena VR Groupin hallitus päätti lopettaa yhtiön idänliikenteen vuoden loppuun mennessä. VR Group on noudattanut pakotteita ja viranomaisohjeita sekä lainsäädäntöä. Pakotteet eivät toistaiseksi estä rautatieliikennettä EU:n ja Venäjän välillä. VR Group on arvioinut Venäjän Ukraina kohdistuvan hyökkäyssodan ja tähän liittyviä Venäjälle asetettujen pakotteiden vaikutusta taseeseen tarkastelemalla kohdistuuko aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, varastojen arvostukseen sekä myyntisaamisten perintäkelpoisuuteen viitteitä arvonalentumisesta. Odotukset tulevaisuuden rahavirroista on päivitetty vastaamaan muuttunutta taloudellista ympäristöä. Kaikkiaan VR Groupin Venäjään liittyvistä toiminnoista syntyi liikevaihtoa vuonna 2022. Venäjän toimintoihin liittyy merkittävää epävarmuutta ja VR Group on alaskirjannut kaikki Allegro-liikenteeseen liittyvät erät sekä osan idän tavaraliikenteeseen liittyvistä omaisuuseristä. VR Group on kirjannut vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä yhteensä 50,2 miljoonaa euroa liittyen käyttöomaisuuteen, vaihto-omaisuuteen ja luottotappioihin.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

IFRS-tilinpäätöksen laatiminen edellyttää johdon tekevän harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä arvioiden ja oletusten käyttämistä. Kyseiset arviot ja oletukset perustuvat aiempaan kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin tekijöihin, kuten vastaisia tapahtumia koskeviin odotuksiin. Johdon arviot perustuvat VR Groupin johdon parhaaseen näkemykseen ja tietämykseen raportointikauden päättymispäivänä.

Viereisessä taulukossa on esitetty keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut, jotka ovat keskeisiä tilinpäätöksen kokonaisuuden arvioimiseksi sekä merkitty liitetiedot, joiden yhteydessä tiedot on esitetty.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut	Liitetieto
Sijoituskiinteistöjen arvonmääritys	4.3.
Eläkevelvoitteet	3.2.
Vuokrasopimukset	4.2.
Arvonalentumistestaus	4.1. ja 4.4.
Ympäristövaraukset	4.5.
Tuloverot	7.
Oikeudelliset vastuut	9.1.3.
Konsernirakenne	8.1.

Tilikaudella voimaan tulleet sekä tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet ja muutetut standardit

Päättäneellä tilikaudella Konserni on ottanut käyttöön seuraavat IASB:n julkaisemat parannukset olemassa oleviin standardeihin. Näillä muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

- Viittaukset käsitteelliseen viitekehykseen
- Muutokset IFRS 3:een
- Parannukset standardiin IAS 37
- Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat
- Sopimuksen täyttämisestä aiheutuvat meno
- Parannukset standardiin IAS 16: Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
- Aiottua käyttöä edeltävät tulot

Konserni ei ole ennakoivasti ottanut käyttöön IASB:n jo julkaisemia uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. Konsernin nykyisen arvion mukaan näillä standardeilla ja tulkinnoilla ei ole merkittävää vaikutusta tuleviin konsernitilinpäätöksiin.

2. Liiketoiminnan tuloksellisuus

2.1. Segmenttitiedot

VR Groupin toimintasegmentit ovat VR Matkustajaliikenne, VR Transpoint eli logistiikkaliikennetoiminta, VR FleetCare eli kunnossapito sekä muut toiminnot, joka sisältää junaliikennöinnin, kiinteistöpalvelut ja konsernitoiminnot.

VR Matkustajaliikenne

VR Matkustajaliikenne huolehtii matkustajaliikenteestä rautateillä ja maanteillä Suomessa ja Ruotsissa. Ravintola- ja catering-palveluja tarjoava Avekra täydentää palvelua junissa ja asemilla. VR Matkustajaliikenteeseen kuuluvat myös Pohjolan Liikenteen linja-autoliikenne sekä Karelian Trains yhteisenä järjestelynä. Matkustajaliikenteellä on Ruotsissa linja-auto- ja raidelliikennettä, niiden kunnossapitoa sekä liikenneinfrastruktuurin kunnossapitämistä.

VR Transpoint

VR Transpoint tarjoaa rautatielogistiikan sekä kotimaan ja kansainvälisen maantielogistiikan palveluja. Palvelut sisältävät yhdistellyt rautatie- ja maantiekuljetukset sekä räätälöidyt logistiikkaketjut lisäpalveluineen. VR Transpointin asiakkaita ovat kotimaiset ja kansainväliset yritykset, jotka tarvitsevat logistiikkaratkaisuja raaka-aine- ja tuotekuljetuksiin.

VR FleetCare

VR FleetCare tuottaa raidelliikenteen kaluston viankorjaus-, huolto- ja elinkaaripalveluita sekä kalustotekniikkaan liittyviä asiantuntijapalveluita pohjoismaissa sekä Baltian alueella. VR FleetCaren tärkeimmät asiakkaat ovat VR Groupin liiketoiminnot ja yksiköt.

Muut toiminnot

Junaliikennöinti vastaa VR Groupin vetureiden omistamisesta, elinkaaren hallinnasta ja kunnossapidon järjestämisestä sekä uuden kaluston investoinneista. Lisäksi yksikkö vastaa sähköenergian ja junaliikenteen polttoaineen hankinnasta sekä energiatehokkuudesta. Junaliikennöinnin suunnitteluyksikkö suunnittelee matkustaja-kaukoliikenteen ja tavaraliikenteen juniin vetureiden käytön sekä veturinkuljettajien työvuorot. Suunnitteluyksikkö vastaa myös veturinkuljettajien pitkän tähtäimen resurssiennusteista sekä liikennemuutoksiin liittyvistä veturinkuljettajien ja vetureiden lyhyen aikavälin suunnitelmapäivityksistä. Junaliikennöinnin tärkeimmät asiakkaat ovat VR Groupin junaliikenteen matkustajat ja logistiikka-asiakkaat, joita palvelee yhdessä matkustajaliikenteen ja logistiikan kanssa. VR Groupin kiinteistöyksikkö harjoittaa kiinteistökehitystä ja vuokraustoimintaa. Konsernipalvelut tukevat liiketoimintoja.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä yllimpänä operatiivisena päätöksentekijänä arvioivat johdon sisäisiä raportteja kuukausittain. Segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu segmenttien liikevoittoon. Konserni ei ole yhdistänyt toimintasegmenttejä raportoitavien segmenttien muodostamiseksi.

Liiketoimintojen luvut perustuvat IFRS-raportoinnin lukuihin ja ne raportoidaan liitetiedossa yhdenmukaisesti sen mukaan, miten niistä raportoidaan toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle. Liiketoimintojen väliset myynnit tapahtuvat markkina-hintoihin. Sisäiset transaktiot eliminoidaan konsernintilinpäätöksen laatimisen yhteydessä.

Konsernin varoja ja velkoja ei ole jaettu toimintasegmenteille, koska ylin operatiivinen päätöksentekijä ei kohdenna resursseja perustuen segmenttien varoihin tai velkoihin eikä tarkastele segmenttien varoja tai velkoja.

Uusi segmenttijako 1.1.2023 alkaen

Uudistetun strategian myötä VR muuttaa liiketoimintasegmenttejään 1.1.2023 alkaen. VR Matkustajaliikenne jaetaan kahteen osaan: VR Kaukoliikenteeseen ja VR Kaupunkiliikenteeseen. VR Kaukoliikenne vastaa kaukojunaliikenteestä ja siihen liittyvistä palveluista. Vastaavasti VR Kaupunkiliikenteen kokonaisuuteen kuuluvat VR Sverige Ruotsissa, VR:n operoima lähijunaliikenne Suomessa, Pohjolan Liikenne ja Tampereen raitioliikenne.

VR Fleetcare ei tulevaisuudessa enää raportoida omana segmenttinään. Sen konsernin sisäinen kunnossapitotoiminta raportoidaan osana liiketoiminta-segmenttejä ja myynti konsernin ulkopuolelle esitetään Muiden toimintojen alla.

Liiketoimintasegmentit ovat jatkossa VR Kaukoliikenne, VR Kaupunkiliikenne ja VR Transpoint (logistiikka).

Koko yhteisöä koskevat tiedot

Konsernin liikevaihto kertyy lähes kokonaan Suomesta ja Ruotsista. Konsernin pitkäaikaiset varat sijaitsevat Suomessa ja Ruotsissa. Konsernilla ei ole sellaista ulkoista asiakasta, jolta saatava liikevaihto olisi vähintään 10 prosenttia konsernin liikevaihdosta.

Toimintasegmentit 2022 (1 000 €)

	VR Matkustajaliikenne	VR Transpoint	VR Fleetcare	Segmentit yhteensä	Muut toiminnot ja eliminoinnit	Konserni yhteensä
Myynti konsernin ulkopuolelle	710 196	385 189	11 646	1 107 031	—	1 107 031
Konsernin sisäinen myynti	668	978	209 776	211 422	-211 422	—
Myynti yhteensä	710 864	386 167	221 422	1 318 453	-211 422	1 107 031
Vertailukelpoinen liike-tulos	16 072	296	-1 168	15 201	-9 250	5 951
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-47 734	-2 945	-10 988	-61 667	-2 706	-64 373
Liike-tulos	-31 662	-2 649	-12 156	-46 466	-11 955	-58 422
Rahoitustuotot ja -kulut (netto)						11 920
Tuloverot						-968
Tilikauden tulos						-47 416

Toimintasegmentit 2021 (1 000 €)

Myynti konsernin ulkopuolelle	431 430	389 886	16 954	838 270	—	838 270
Konsernin sisäinen myynti	105	204	186 754	187 064	-187 064	—
Myynti yhteensä	431 536	390 091	203 708	1 025 335	-187 064	838 270
Vertailukelpoinen liike-tulos	-40 243	23 026	4 654	-12 563	-1 540	-14 103
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-10 121	—	—	-10 121	1 506	-8 615
Liike-tulos	-50 364	23 026	4 654	-22 685	-33	-22 718
Rahoitustuotot ja -kulut (netto)						2 795
Tuloverot						5 782
Tilikauden tulos						-13 676

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät (1 000 €)

	2022	2021
Liike-tulos	-58 422	-22 718
Omaisuu-den luovutusvoitot ja muut kertaluonteiset tuotot	-3 314	-3 570
Omaisuu-den luovutustappiot ja poikkeukselliset arvonalennukset	67 687	12 185
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	64 373	8 615
Vertailukelpoinen liike-tulos	5 951	-14 103

Konserni kirjasi vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, joilla 64,4 milj. euron negatiivinen vaikutus liikevoittoon. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät pääasiassa idänliikenteen loppumiseen vuoden 2022 loppuun mennessä, joista kirjattiin yhteensä 50,2 miljoonaa euroa. Lisäksi tappiollisesta sopimuksesta kirjattiin yhteensä 12,4 miljoonan euron varaus.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat poikkeuksellisia eriä, jotka eivät liity tavanomaiseen toimintaan. Tavanomaisimpia vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat omaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, omaisuuden arvonalentumiset tai arvonalentumisen peruutukset, konserniyhtiöihin liittyvät myyntivoitot ja -tappiot, suunnitelluista uudelleenjärjestelyistä johtuvat varaukset, ympäristövaraukset sekä viranomaisten langettamat sakot ja rangaistusmaksut.

2.2. Liikevaihto

Asiakassopimusten arviointiin sovelletaan IFRS 15:n mukaista 5-vaiheista mallia: yksilöidään sopimus ja siihen liittyvät suoritevelvoitteet, määritetään transaktiohintaa ja kohdistetaan se sopimuksen suoritevelvoitteelle, ja tuloutetaan myyntituotto kun (tai sitä mukaa kuin) suoritevelvoite täytetään. Myyntituotto tuloutetaan siihen vastikemäärään, johon konserni odottaa olevansa oikeutettu asiakkaalle luovutettavia luvattuja tavaroita tai palveluja vastaan. Tuloutuksen ajankohta perustuu määräysvallan siirtymiseen asiakkaalle.

VR Groupin tulovirrat syntyvät erityyppisestä liiketoiminnasta:

- VR Matkustajaliikenne tarjoaa joukkoliikenteen palveluja junilla kauko- ja lähiliikenteessä sekä Pohjolan Liikenteen linja-autoilla. Kaukojunaliikenteen ravintolapalveluista vastaa matkustajaliikenteeseen kuuluva Avekra, jolla on ravintola- ja kahvilatoimintaa myös rautatieasemilla.
- VR Transpoint kuljettaa rautateitse ja maanteitse pääsääntöisesti metsä-, metalli-, kemian- ja rakennustelollisuuden raaka-aineita ja tuotteita.
- VR FleetCaren palveluihin kuuluvat raidekaluston huollot, modernisointihankkeet ja elinkaaren hallinta.

Konsernin myyntituotot ovat pääsääntöisesti palveluita, jotka tuloutetaan kun palvelu on suoritettu, kuten matkaliput tai tavarankuljetus tai yksittäiset huoltotoimet. VR FleetCaren liiketoimintaan sisältyy myös hankkeita, joissa asiakkaalle toimitetaan kokonaispalvelu, jossa määräysvalta siirtyy asiakkaalle hankkeen kuluessa ja siten hanke tuloutetaan ajan kuluessa. Saadut ennakot ja myynnin jaksotukset liittyvät VR FleetCaren modernisointisopimuksesta saatuihin ennakomaksuihin ennen suoritevelvoitteen täyttymistä. Saadut ennakot ja myynnin jaksotukset tuloutuvat myyntinä VR FleetCaren täytettyä suoritevelvoitteensa ja ne luokitellaan asiakassopimukseen perustuvaksi velaksi.

VR FleetCaren myyntituotot, sisältäen arvioidut voitot, kirjataan samanaikaisesti, kun kustannuksia kertyy. Johto arvioi säännöllisesti suoritevelvoitteiden edistymistä. Osana arviointia, johto ottaa huomioon keskeiset sopimusvelvoitteet, projektin valmiusasteen, tunnistetut riskit ja mahdollisuudet sekä muutokset tuottojen ja kulujen arvioinnissa. Sitoumuksista johtuvat tappiot kirjataan kokonaisuudessaan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, kun ne todetaan.

Myynti palvelujen perusteella 2022 (1 000 €)

	VR Matkustajaliikenne	VR Transpoint	VR Fleetcare	Muut toiminnot	Konserni yhteensä
Junaliikenne	470 448	293 976	—		702 155
Tieliikenne (Auto- tai bussiliikenne)	206 833	92 191			299 024
Catering- ja ravintolapalvelutoiminta	33 582				33 582
Muu	—	—	221 422	—	221 422
Eliminoinnit	—	—	—	-211 422	-211 422
Yhteensä	710 864	386 167	221 422	-211 422	1 107 031

Myynti palvelujen perusteella 2021 (1 000 €)

	VR Matkustajaliikenne	VR Transpoint	VR Fleetcare	Muut toiminnot	Konserni yhteensä
Junaliikenne	302 239	310 610	—		612 848
Tieliikenne (Auto- tai bussiliikenne)	109 360	79 481			188 841
Catering- ja ravintolapalvelutoiminta	19 937				19 937
Muu	—	—	203 708	—	203 708
Eliminoinnit	—	—	—	-187 064	-187 064
Yhteensä	431 536	390 091	203 708	-187 064	838 270

Myyntin maantieteellinen jakauma (1 000 €)

	2022	2021
Suomi	954 313	831 744
Ruotsi	151 041	—
Muu Eurooppa	1 676	6 526
Yhteensä	1 107 031	838 270

Myynti tuloutusajankohdan mukaan 2022 (1 000 €)

	VR Matkustajaliikenne	VR Transpoint	VR Fleetcare	Muut toiminnot ja eliminoinnit	Konserni yhteensä
Yhtenä ajankohtana	710 864	386 167	213 439	-211 422	1 099 048
Ajan kuluessa			7 983		7 983
Yhteensä	710 864	386 167	221 422	-211 422	1 107 031

Myynti tuloutusajankohdan mukaan 2021 (1 000 €)

	VR Matkustajaliikenne	VR Transpoint	VR Fleetcare	Muut toiminnot ja eliminoinnit	Konserni yhteensä
Yhtenä ajankohtana	431 535	390 090	193 067	-187 064	827 628
Ajan kuluessa			10 641		10 641
Yhteensä	431 535	390 090	203 708	-187 064	838 269

Taseeseen kirjatut erät myyntisopimuksista (1 000 €)

	2022	2021
Saamiset (sis. tase-erään myyntisaamiset)	68	105
Sopimukseen perustuvat velat	2 739	2 018

Sopimukseen perustuvat velat ovat konsernin kunnossapitoliiketoiminnan sopimuksen perusteella saatuja ennakkomaksuja, joita konsernilla ei ole oikeutta vielä kirjata myyntituotoksi. Sopimukseen perustuvat omaisuuserät liittyvät konsernin kunnossapitoliiketoiminnan sopimukseen metrojunien peruskorjauksesta siltä osin kuin työ on tehty, mutta ei vielä laskutettu. Omaisuuserä siirretään myyntisaamisiin kun saamiseen syntyy ehdoton oikeus.

Myynti erääntyminen tulevilla tilikausilla (1 000 €)

	2023	2024
VR FleetCaren myynti erääntyminen tulevilla tilikausilla	8 395	2 854

2.3. Materiaalit ja palvelut (1 000 €)

	2022	2021
Ostot tilikauden aikana	215 391	146 905
Varaston muutos	21 275	-2 418
Ulkopuoliset ostetut palvelut	150 225	128 122
Yhteensä	-386 890	-272 610

2.4. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Tavanomaisen liiketoiminnan ulkopuoliset tuotot esitetään muina tuottoina. Tähän ryhmään sisältyy toistuvia eriä kuten vuokratuottoja sekä kertaluonteisia eriä kuten vakuutuskorvauksia ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoittoja.

Julkiset avustukset

Sellaiset julkiset avustukset, jotka on saatu korvauksiksi jo toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Avecra Oy on saanut ravintolatoimintaansa Suomen valtiolta tukia 307 (1 625) tuhatta euroa, joka on merkitty tilikauden tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin. Valtiolta saadun hyvityksen määrä on sille laissa säädetty enimmäismäärä.

VR-Yhtymä Oyj sai Suomen valtiolta työkoneiden polttoöljytukea 82 (0) tuhatta euroa. Oy Pohjolan Liikenne Ab sai kuljetusyritysten tukea 241 (0) tuhatta euroa ja Transitar Oy samaa tukea 59 (0) tuhatta euroa. SeaRailin työkoneyritysten polttoainetuki oli 1 (0) tuhatta euroa. Maksettu polttoainetuki vähentää päätyvältä tilikaudelta tilinpäätöksessä varojenjakoon käytettävissä olevaa vapaata omaa pääomaa (Laki kuljetusalan yritysten määräaikaisesta polttoainetuesta 763/2022 9 §).

VR Group on saanut myös Business Finlandilta 2022 Ilmalan varikon aurinkoenergia-investointiin 109 tuhatta euroa sekä vuonna 2021 tuotekehitystukea 68 tuhatta euroa. Työ- ja elinkeinoministeriö antoi energiatukia 167 tuhatta euroa vuonna 2021.

VR Groupille on vuonna 2022 myönnetty CEF-tukea Tampereen rautatieaseman kehittämiseen yhteensä enintään 85 000 €, osana laajempaa Väyläviraston vetämää Tampereen henkilöratapihahanketta.

Vuokratuotot koostuvat sekä vuokralle annettujen omaisuuserien tuotoista (liite 4.2) että sijoituskiinteistöistä saaduista tuotoista (liite 4.3).

Liiketoiminnan muut tuotot (1 000 €)

	2022	2021
Vuokratuotot	20 669	18 762
Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	5 124	4 013
Muut tuotot	32 757	22 549
Yhteensä	58 551	45 325

Liiketoiminnan muut kulut (1 000 €)

	2022	2021
Ratamaksut ja rataverot	-40 063	-43 691
Vuokrat ja kiinteistökulut	-42 832	-36 690
Matkakulut ja muut henkilöstön kulut	-27 747	-18 216
Tele- ja tietohallintokulut	-40 777	-34 427
Muut liikennöintikulut	-22 887	-19 896
Hallinto- ja muut kulut	-50 428	-17 294
Yhteensä	-224 734	-170 214

Tilitarkastajien palkkiot (1 000 €)

	2022	2021
Tilintarkastuspalkkiot	-406	-474
Veropalvelut	—	-9
Muut palvelut	-46	-55
Yhteensä	-451	-538

Tilintarkastajien palkkiot sisältävät KPMG palkkioiden lisäksi edellisen tilintarkastajan (EY) palkkioita vuoden 2021 tarkastuksesta.

3. Henkilöstön palkitseminen ja lähipiiri

3.1. Henkilöstökulut

Työsuhde-etuuksiin sisältyvät seuraavat lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet, muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet ja työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet, eli irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet.

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet sisältävät palkat, palkkiot sekä luontaisedut, vuosilomat ja bonukset. Konserni kirjaa erät sille kaudelle, jolla kyseinen työ on suoritettu. Lisäksi VR Group kirjaa palkallisina poissaoloina annettavista lyhytaikaisista työsuhde-etuuksista johtuvan odotettavissa olevan menon seuraavasti:

- Työntekijöiden suorittaessa työtä, joka kasvattaa heidän oikeuttaan vastaisiin palkallisiin poissaoloihin, jos kyseessä ovat kertyvät palkalliset poissaolot.
- Poissaolojen toteutuessa, jos kyseessä ovat kertymättömät palkalliset poissaolot.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet maksetaan saajilleen työsuhteen päättymisen jälkeen. VR Groupissa nämä etuudet koostuvat maksupohjaisista ja etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä. VR Groupilla on sekä maksupohjaisia ja etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä Groupilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan eläke-etuuksien maksamisesta.

Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä VR Groupille voi jäädä järjestelystä velvoitteita tai varoja tilikauden maksun suorittamisen jälkeen. Etuuspohjainen eläkevelvoite kuvaa tulevien maksettavista etuuksista johtuvien kassavirtojen nykyarvoa. Eläkevelvoitteiden nykyarvo on laskettu ennakoituun etuusyksikköön perustuvaa menetelmää (The Projected Unit Credit Method) käyttäen. Eläkemenot kirjataan kuluksi työntekijöiden palvelusaikana vakuutusmatemaattisten laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten euomääräisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa. Eläkejärjestelyn eläkevelvoitetta vastaavat varat on arvostettu tilinpäätöshetkellä käypiin arvoihin. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman muun laajan tuloksen eriin.

Eläkevelvoitteiden nykyarvo riippuu lukuisista tekijöistä, jotka perustuvat vakuutusmatemaattisiin oletuksiin. Mikä tahansa muutos näissä oletuksissa vaikuttaa eläkevelvoitteiden tasearvoon. Eläkeliitetiedossa on esitetty kuvaus olennaisimmista riskeistä ja herkkyysanalyysi vakuutusmatemaattisten olettamien muutosten vaikutuksista. Työntekijöiden lakisääteinen eläketurva on järjestetty työeläkevakuutusyhtiössä ja vapaaehtoinen lisäeläketurva VR Eläkesäätiössä.

Muita pitkäaikaisia työsuhde-etuuksia ovat kaikki muut työsuhde-etuudet kuin lyhytaikaiset, työsuhteen päättymisen jälkeiset sekä työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet.

Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet eivät perustu työsuoritukseen, vaan työsuhteen päättämiseen. Nämä etuudet koostuvat irtisanomiskorvauksista.

Henkilöstökulut (1 000 €)

	2022	2021
Palkat ja palkkiot	380 584	297 181
Eläkekulut (maksupohjaiset järjestelyt)	59 181	50 393
Eläkekulut (etuuspohjaiset järjestelyt)	341	739
Muut henkilösivukulut	30 350	11 641
Yhteensä	470 456	359 954

Johdon avainhenkilöiden palkat ja palkkiot on esitetty liitteessä 3.3.

Konsernin palveluksessa oleva henkilökunta jakautui tilikaudella keskimäärin toimialoittain seuraavasti:

	2022	2021
VR Matkustajaliikenne	3 701	2 454
VR Transpoint	968	1 038
VR FleetCare	997	926
Muut	1 180	1 202
Yhteensä	6 846	5 620

3.2. Eläkesaamiset ja -velvoitteet

VR Groupilla on etuuspohjainen lisäeläkejärjestely Suomessa. Osalle Valtionrautateilla työskennellystä henkilöstöstä, joiden työsuhte edelleen jatkuu VR Groupissa, on järjestetty etuuspohjainen lisäeläketurva VR Eläkesäätiössä. Etuuksina ovat lakisääteistä eläkettä alempi eläkeikä tai parempi eläkekarttuma. Järjestely on täysin rahastoitu.

Lisäksi VR Sverigen hankinnan myötä VR Groupiin yhdistellään etuuspohjaisena järjestelynä käsitelty lisäeläkejärjestely yhden liikennöintisopimuksen henkilöstöön liittyen. Velvoite on osa liikennöintisopimusta ja on liikennöintiä kulloinkin hoitavan yhtiön vastuulla. Velvoitteesta on kirjattu pakollinen varaus 590 tuhatta euroa. Järjestely ei sisälly alla esitettyihin VR Eläkesäätiön lukuihin.

VR Eläkesäätiön toimintaa säätelee eläkesäätiön sääntöjen lisäksi eläkesäätiölaki, lain nojalla annetut asetukset ja viranomaisohjeet. Eläkesäätiön toimintaa valvoo Finanssivalvonta. Eläkesäätiötä hallinnoi sen johto ja hallitus. VR Eläkesäätiö sijoittaa varojaan turvaavasti ja tuloa tuottavasti. VR Eläkesäätiö seuraa aktiivisesti markkinariskien kehittymistä ja sijoitusriskiensä hajauttamista.

Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn tasearvojen määräytyminen (1 000 €)

	31.12.2022	31.12.2021
Rahastoitujen etuuspohjaisten velvoitteiden nykyarvo	222 307	339 905
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-346 360	-421 699
Ylijäämä (-) / Alijäämä (+)	-124 053	-81 794
Nettomääräinen saaminen (-) / velka (+) taseessa	-124 053	-81 794

Taseen nettomääräisen saamisen muutos (1 000 €)

	2022	2021
Saaminen tilikauden alussa	-81 794	-81 108
Tuloslaskelmaan kirjatut tuotot/kulut	-227	308
Uudelleenarvostus	-62 600	-11 425
Ylikatteen palautus	20 000	10 000
Järjestelyn kulut	568	431
Saaminen tilikauden lopussa	-124 053	-81 794

Laajan tuloslaskelman etuuspohjaiset eläkekulut (1,000 €)

	2022	2021
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat kulut	345	460
Korkokulu ja -tuotto yhteensä	-572	-152
Hoitokulut	568	431
Eläkekulu (+) / tuotto (-) tuloslaskelmassa	341	739
Uudelleen arvostaminen	-62 600	-11 425
Eläkekulu (+) / tuotto (-) laajassa tuloslaskelmassa	-62 259	-10 686

Velvoitteen nykyarvon muutokset (1,000 €)

	2022	2021
Velvoite tilikauden alussa	339 905	349 516
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat kulut	345	460
Korkokulu	2 603	665
Taloutta koskevien oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-79 041	8 796
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot (+)	-12 778	13 544
Yhteensä	251 034	372 981
Maksetut eläkkeet	-28 727	-33 076
Velvoite tilikauden lopussa	222 307	339 905

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset (1,000 €)

	2022	2021
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	421 699	430 624
Korkotuotto	3 175	817
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkotuottoon sisältyviä eriä	-29 219	33 765
Yhteensä	395 655	465 206
Maksetut eläkkeet	-28 727	-33 076
Ylikatteen palautus	-20 000	-10 000
Hallintokulut	-568	-431
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	346 360	421 699

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen jakautuminen omaisuusryhmiin, prosenttiosuutena järjestelyyn kuuluvien varojen käyvistä arvoista (%)

	2022	2021
Osakkeet kehittyneillä markkinoilla	21,5	18,2
Osakkeet kehittyvillä markkinoilla	5,3	9,1
Joukkovelkakirjalainat	33,1	38,5
Rahavarat ja rahamarkkinasijoitukset	6,5	6,2
Kiinteistösijoitukset	25,5	20,4
Muut erät	8,1	7,6
Yhteensä	100,0	100,0

VR Eläkesäätiössä pyritään sijoitusjakaamaan, joka hajauttaa eri omaisuuslajien riskiä pitkällä aikavälillä.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

	2022	2021
Diskonttauskorko	3,8 %	0,8 %
Inflaatioaste	2,6 %	2,1 %
Tulevien eläkkeiden korotusoletus	2,8 %	2,4 %
Tuleva palkankorotusoletus	2,2 %	2,2 %

Kuolevuutta koskevat oletukset tehdään riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen ohjeistusten pohjalta ja ne perustuvat kullakin alueella julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen.

Vuonna 2023 ennakoidaan, että VR Groupin ei tarvitse maksaa kannatusmaksuja eläkejärjestelyyn.

VR Eläkesäätiön eläkevelvoite oli 222,3 (2021: 339,9) Miljoonaa euroa diskontattuna 3,8 % (0,8 %) diskonttauskorolla.

- Jos diskonttauskorkoa muutetaan +/- 0,5 %-yksikköä muiden oletusten pysyessä ennallaan, niin muutoksen vaikutus eläkevelvoitteeseen on -10,2/+11,1 (2021: -19,9/+22,1) miljoonaa euroa.
- Jos tulevien eläkkeiden korotusoletusta muutetaan +/- 0,5 %-yksikköä muiden oletusten pysyessä ennallaan, niin muutoksen vaikutus eläkevelvoitteeseen on +10,0/-9,3 (2021: +19,9/-18,1) miljoonaa euroa.

Etuuspohjaisen velvoitteen duraation painotettu keskiarvo on 12 (2021: 12) vuotta.

Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn merkittävimmät riskit

Varojen ja velvoitteen volatiliteetti

Järjestelystä aiheutuvan velvoitteen laskennassa käytetty diskonttauskorko vastaa maturiteetiltaan eläkevelvoitteen maturiteettia lähellä olevien vakavaraisten yritysten joukkovelkakirjalainojen korkoa euro-alueella. Pitkällä aikavälillä VR Groupin tavoitteena on saada järjestelyyn kuuluville varoille diskonttauskoron ylittävää tuottoa. Kun varoille saatava tuotto ylittää tai alittaa diskonttauskoron, järjestelyyn kuuluvien varojen arvo muuttuu. Tämä saattaa johtaa yli- tai alijäämän syntymiseen. VR Eläkesäätiön vakavaraisuusasema on hyvä, minkä vuoksi VR Eläkesäätiö sietää hyvinkin voimakkaan osakemarkkinoiden laskun.

Muutokset joukkovelkakirjalainojen tuotoissa

Joukkovelkakirjalainojen tuoton muuttuessa VR Group voi joutua muuttamaan diskonttauskorkoa. Tämä vaikuttaa etuuspohjaiseen eläkejärjestelyyn kuuluvan velvoitteen arvoon sekä laajaan tuloslaskelmaan kirjattavaan etuuspohjaiseen järjestelyyn.

Sijoitustoimintojen riskienhallinta

Rahastoiduissa järjestelyissä VR Eläkesäätiö hallinnoi sijoituksiaan siten, että tavoitteena on varojen ja velkojen yhteensovittaminen. Menettelyn tarkoituksena on sijoitusten sovittaminen yhteen eläkejärjestelystä aiheutuvien velvoitteiden kanssa. Riskienhallinnassa käytettyjä prosesseja parannetaan jatkuvasti. Sijoitukset on hajautettu niin, ettei minkään yksittäisen sijoituksen menettämisellä olisi olennaista vaikutusta varojen kokonaismäärään.

3.3. Lähipiiri

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden työsuhde-etuudet

(1 000 €)

Toimitusjohtaja	2022	2021
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet (1)	-787	-449
Eläke-etuudet (maksupohjaiset järjestelyt)	0	0
Eläke-etuudet (etuuspohjaiset järjestelyt)	0	0
Yhteensä	-787	-449
Hallitus		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-360	-304
Eläke-etuudet (maksupohjaiset järjestelyt)	0	0
Eläke-etuudet (etuuspohjaiset järjestelyt)	0	0
Yhteensä	-360	-304
Hallintoneuvosto		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-27	-29
Eläke-etuudet (maksupohjaiset järjestelyt)	0	0
Eläke-etuudet (etuuspohjaiset järjestelyt)	0	0
Yhteensä	-27	-29
Johtoon kuuluvat avainhenkilöt		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-1768	-1795
Eläke-etuudet (maksupohjaiset järjestelyt)	0	0
Eläke-etuudet (etuuspohjaiset järjestelyt)	0	0
Yhteensä	-1768	-1795

(1) Sisältää erokorvauksen ja irtisanomisajan palkan 380 tuhatta euroa.

Muun lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä avoimet saldot

VR-Yhtymä maksoi valtiolle ratamaksuja 40,1 miljoonaa euroa (2021; 43,7 miljoonaa euroa). Liikenne- ja viestintäministeriölle myytiin ostoliikennettä yhteensä 31,6 miljoonalla eurolla (2021; 49,2 miljoonaa euroa).

Konsernin emoyhtiön VR-Yhtymä Oyj:n lähipiiriin kuuluvat sen tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt ja yhteiset toiminnot. Lisäksi lähipiiriin luetaan konsernin johtoon kuuluvina avainhenkilöinä toimitusjohtaja, hallitus ja hallintoneuvosto sekä konsernin johtoryhmä sekä yhteisöt, joissa näillä henkilöillä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta sekä edellä mainittujen henkilöiden läheiset perheenjäsenet.

Lisäksi VR-Yhtymä Oyj:n lähipiiriin luetaan myös Suomen valtio, joka omistaa yhtiön osakkeet.

4. Sijoitettu pääoma ja varaukset

4.1. Aineelliset hyödykkeet

VR Group määrittelee aineellisiksi hyödykkeiksi sellaiset omaisuuserät, joita:

- konserni käyttää tavaroiden valmistamiseen ja palveluiden tuottamiseen, konsernin ulkopuoliseen vuokraustoimintaan sekä hallinnollisiin tarkoituksiin ja;
- joiden odotetaan käytettävän useammalla kuin yhdellä tilikaudella

Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyvät muun muassa konsernin omistamat asema- ja toimistokiinteistöt sekä näiden maapohjat, junat ja muu vaunukalusto sekä niihin liittyvä koneisto ja muut varaosat.

Konserni arvostaa aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumistappioilla.

Hankintameno on luetaan ostohinta, kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta sellaiseen sijaintipaikkaan ja kuntoon, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla, sekä alkuperäisen arvion mukaiset menot hyödykkeen purkamisesta ja siirtämisestä sekä sen sijaintipaikan palauttamisesta alkuperäiseen tilaan. Konsernin omistamiin maa-alueisiin liittyy käytön aikana pilaantuneiden maa-aineksien ennallistamisvelvoitteita. Näistä velvoitteista kirjatuihin varauksista kerrotaan tarkemmin kohdassa 4.5. Varaukset.

Mikäli hyödyke koostuu useasta toisistaan erotettavissa olevasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat poikkeavat toisistaan, käsitellään kukin osa erillisenä hyödykkeenä. Tällaisina erillisinä hyödykkeinä konsernissa käsitellään huolto-ohjelmat, jossa vaihdetaan huollon yhteydessä merkittäviä osia, kuten esimerkiksi telit ja pyöräkerrat. Huolto-ohjelmat kirjataan kuluksi huoltovälien perusteella määritettynä poistoaikana. Muut korjaus- ja huoltomenot konserni kirjaa tulosvaikutteisesti.

Poistot aineellisista hyödykkeistä

Poistot lasketaan tasapoistoina ja ne perustuvat omaisuuserien taloudelliseen vaikutusaikaan. Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi ja silloin, kun se on sellaisessa paikassa tai kunnossa, että sitä pystytään käyttämään johdon tarkoittamalla tavalla. Omaisuuserien taloudellisia jäännösarvoja sekä taloudellisia vaikutusaikoja arvioidaan jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan vastaamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoaajat ovat:

Maa- ja vesialueet	Ei poistoja
Rakennukset ja rakennelmat	10-50 vuotta
Vetokalusto	30 vuotta
Sähköjunat	25 vuotta
Vaunusto	15-30 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3-15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5-30 vuotta

Konserni kirjaa aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvon pois taseesta, mikäli hyödyke poistetaan käytöstä, myydään tai sen ei enää odoteta kerryttävän tuottoa taloudellisena vaikutusajan aikana.

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko tarpeen tehdä muutoksia aineellisen omaisuuden taloudellisiin vaikutusaikoihin tai mahdollisiin jäännösarvoihin. Silloin kun yksittäisen omaisuuserän osalta on viitteitä siitä, että sen kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan arvon, kyseisen omaisuuserän kirjanpitoarvo testataan. Yleensä aineelliset omaisuuserät eivät tuota erillistä rahavirtaa, vaan ne testataan osana rahavirtaa tuottavaa yksikköä. Tarkemmin arvonalentumistestauksista kerrotaan kohdassa 4.4.

Aineelliset hyödykkeet 2022 (1 000 €)

Alla olevassa taulukossa esitetään aineellisten hyödykkeiden hankintamenossa ja kertyneissä poistoissa tapahtuneet muutokset:

Hankintameno	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	60 012	370 700	2 125 472	15 431	119 698	2 691 312
Muuntoero			1 496			1 496
Lisäykset yrityshankintojen kautta	—	840	161 995	—	57	162 892
Lisäykset	17 955	—	4 980	—	218 816	241 751
Vähennykset	-1 313	-3 375	-66 677	-30	-34	-71 430
Siirrot erien välillä	832	-876	129 912	21 865	-161 449	-9 716
Loppusaldo 31.12.	77 485	367 289	2 357 178	37 266	177 087	3 016 305
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
Alkusaldo 1.1.	0	-185 407	-1 292 006	-10 533	0	-1 487 945
Muuntoero		1	109			110
Lisäykset yrityshankintojen kautta	0	-624	-122 020	—	0	-122 644
Lisäykset	0	—	—	—	0	—
Vähennykset	0	1 497	54 571	26	0	56 093
Tilikauden poistot	0	-12 977	-103 013	-1 415	0	-117 405
Arvonalentumiset	0	-4 648	-35 519	—	-137	-40 304
Siirrot erien välillä	0	14 888	-1 735	-14 888	0	-1 735
Loppusaldo 31.12.	0	-187 270	-1 499 613	-26 811	-137	-1 713 831
Kirjanpitoarvo 1.1.	60 012	185 292	833 467	4 898	119 697	1 203 366
Kirjanpitoarvo 31.12.	77 485	180 019	857 565	10 455	176 949	1 302 474

Aineelliset hyödykkeet 2021 (1 000 €)

Hankintameno	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	61 247	379 908	2 030 544	14 961	132 437	2 619 097
Muuntoero			1 090			1 090
Lisäykset	12	2 893	90 758	110	54 488	148 261
Vähennykset	-1 084	—	-51 250	—	-3 299	-55 633
Siirrot erien välillä	-164	-12 101	54 330	360	-63 930	-21 504
Loppusaldo 31.12.	60 012	370 700	2 125 472	15 431	119 698	2 691 312
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
Alkusaldo 1.1.	—	-179 947	-1 233 243	-9 682	—	-1 422 872
Muuntoero			-218			-218
Vähennykset	—	—	32 443	—	—	32 443
Tilikauden poistot	—	-13 712	-88 452	-851	—	-103 015
Arvonalentumiset	—	-127	-332	—	—	-459
Siirrot erien välillä	—	8 379	-2 202	—	—	6 176
Loppusaldo 31.12.	—	-185 407	-1 292 006	-10 533	—	-1 487 945
Kirjanpitoarvo 1.1.	61 247	199 962	797 301	5 279	132 437	1 196 224
Kirjanpitoarvo 31.12.	60 012	185 292	833 467	4 898	119 697	1 203 366

4.2. Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

VR Group kirjaa kaikista vuokrasopimuksistaan vuokrasopimusvelan ja sitä vastaavan käyttöoikeusomaisuuserän taseeseen sopimuksen alkamisajankohtana. Konsernin vuokrasopimukset ovat tyypillisesti erilaisia maa- ja vesialueisiin, toimisto- ja varastorakennuksiin sekä koneisiin ja laitteisiin liittyviä vuokrasopimuksia. Niiden kesto vaihtelee sopimusehtojen ja vuokratun omaisuuserän mukaan.

Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan hankintamenoon, josta konserni kirjaa vuokrasopimuksen keston perustuvat tasapoistot sekä mahdolliset arvonalentumistappiot. Hankintamenoon luetaan vuokrasopimusvelan alkuperäinen määrä lisättynä alkuvaiheen välittömällä menoilla sekä etukäteen maksetuilla vuokrilla. Lisäksi vuokrasopimusveloista vähennetään mahdolliset vuokralle antajan tarjoamat kannustimet.

Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasaisesti vuokra-ajan kuluessa. Konsernissa noudatetaan seuraavia poistoajoja:

Maa- ja vesialueet	5-40 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	5-50 vuotta
Koneet ja kalusto	3-20 vuotta

Vuokrasopimusvelka arvostetaan diskonttaamalla tulevaisuuteen sijoittuvat kiinteät vähimmäisvuokramaksut näiden nykyarvoon efektiivisen koron menetelmällä. Muita kuin sopimusten indeksikorotuksiin liittyviä muuttuvia vuokria ei huomioida vuokrasopimusvelassa. VR Group lyhentää vuokrasopimusvelkaa maksettuja vuokria vastaan. Lyhennysosuus jaetaan korkokuluun ja velan lyhennysosuuteen. Jos vuokrasopimusvelkaa muutetaan, esimerkiksi tulevilla vuokramaksuissa tapahtuvien muutosten vuoksi, oikaistaan käyttöoikeusomaisuuserää vastaamaan vuokrasopimusvelan muutosta.

VR Group käyttää diskonttauskorkona sopimuksen sisäistä korkoa tai, mikäli korko on vaikeasti määritettävissä, vuokralle ottajan lisäluoton korkoa. Konserni erottaa muut kuin vuokrasopimuskomponentit vuokrasopimuksista, mikäli ne ovat sopimukselta suoraan erotettavissa.

Konserni soveltaa seuraavia käytännön helpotuksia:

- lyhytaikaiset, alle 12 kuukautta kestävät sopimukset ja;
- sopimuksia, joiden kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen

Helpotuksen piiriin kuuluvia vuokrasopimuksia ei kirjata osaksi vuokrasopimusvelkaa, vaan konserni kirjaa ne tulosvaikutteisesti kuluksi. Arvoltaan vähäisiin sopimuksiin luetaan esimerkiksi konsernin vuokraamien koneiden ja laitteiden leasingvuokrat.

Konserni vuokralle antajana

Konserni toimii vuokralle antajana logistiikan alihankintasopimuksissa, jonka lisäksi konserni alivuokraa osaa toimitiloistaan Iso Paja -nimisestä pääkonttorikiinteistöstä. Alihankintasopimuksissa vuokramaksu tapahtuu pääsääntöisesti kuukausittain. Vuokralle antajana VR Group luokittelee logistiikan alihankintasopimukset operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi tai rahoitusleasingsopimuksiksi. Kaikki konsernin vuokralle annetut kohteet ovat operatiivisia vuokrasopimuksia, ja niistä syntyvät vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasa-erinä vuokra ajan kuluessa.

VR Groupilla on merkittävä määrä vaunukalustoon, autoihin, busseihin sekä kiinteistöihin ja maa-alueisiin liittyviä vuokrasopimuksia, jotka ovat toistaiseksi voimassa olevia ja joissa on joko lyhyt irtisanomisaika tai kiinteä vuokra-aika mahdollisilla irtisanomis- ja jatko-optioilla. Näiden vuokrasopimusten todennäköisen vuokra-ajan sekä mahdollisten optioiden tulevan käytön tai käyttämättä jättämisen arviointi vaatii merkittävää harkintaa. Vuokra-aikaan on sisällytetty vuokrasopimusten kattamat ajanjaksot, jos option käyttäminen on kohtuullisen varmaa. Todennäköinen vuokra-aika arvioidaan tyypillisesti viiden vuoden strategiakauden mukaan. Mikäli on olemassa poikkeuksellisia olosuhteita, merkittäviä perusparannusmenoja, tai vuokrasopimuksesta poistumisesta muita merkittäviä tai epäsuoria kustannuksia, vuokra-aika voi olla yli viisi vuotta. Muiden kuin kiinteistöihin liittyvien vuokrasopimusten kohdalla kyseisten omaisuuserien tarve on usein lyhytaikainen, minkä vuoksi toistaiseksi voimassa olevat vuokrasopimukset, joiden irtisanomisaika on 12 kuukautta tai vähemmän, käsitellään lyhytaikaisina vuokrasopimuksina.

Aineelliset ja käyttöoikeusomaisuuserät

Käyttöoikeusomaisuuserät 31.12.2022 (1 000 €)

Hankintameno	Maa-ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	21 206	40 847	382 014	444 066
Lisäykset yrityshankintojen kautta	—	72 450	39 296	111 746
Lisäykset	212	35 602	20 137	167 697
Vähennykset	—	-71 919	-32 109	-104 028
Siirrot erien välillä	—	—	-1 992	-1 992
Loppusaldo 31.12.	21 418	76 980	407 345	505 742
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset				
Alkusaldo 1.1.	-2 313	-9 833	-150 747	-162 893
Muuntoero		225	95	320
Lisäykset yrityshankintojen kautta	—	-44 100	-26 974	-71 074
Vähennykset	—	43 554	19 692	63 246
Tilikauden poistot	-2 062	-10 888	-25 160	-38 111
Arvonalentumiset	—	—	—	—
Siirrot erien välillä	—	—	1 735	1 735
Loppusaldo 31.12.	-4 375	-21 043	-181 359	-206 777
Kirjanpitoarvo 1.1.	18 893	31 014	231 267	281 173
Kirjanpitoarvo 31.12.	17 042	55 937	225 986	298 966

Käyttöoikeusomaisuuserät 31.12.2021 (1 000 €)

Hankintameno	Maa-ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	5 993	31 305	366 055	403 353
Lisäykset yrityshankintojen kautta	—	—	—	—
Lisäykset	18 273	10 549	18 486	47 308
Vähennykset	-3 303	-1 007	-200	-4 510
Siirrot erien välillä	243	—	-2 327	-2 084
Loppusaldo 31.12.	21 206	40 847	382 014	444 066
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset				
Alkusaldo 1.1.	-1 470	-7 669	-132 736	-141 875
Muuntoero				—
Lisäykset yrityshankintojen kautta	—	—	—	—
Vähennykset	770	650	25	1 445
Tilikauden poistot	-1 370	-2 814	-18 738	-22 922
Arvonalentumiset	—	—	-1 500	-1 500
Siirrot erien välillä	-243	—	2 202	1 959
Loppusaldo 31.12.	-2 313	-9 833	-150 747	-162 893
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 523	23 636	233 318	261 476
Kirjanpitoarvo 31.12.	18 893	31 014	231 267	281 173

Alla olevassa taulukossa esitetään vuokrasopimusten tulosvaikutteisesti kirjattavat erät:

Tulosvaikutteisesti kirjatut erät (1 000 €)

	2022	2021
Vuokrasopimuskulut lyhytaikaisista ja vähäarvoisista eristä	-4 200	-764
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot kohdeomaisuuseristä	-23 649	-23 164
Maa ja vesialueet	-2 082	-1 370
Rakennukset ja rakennelmat	-3 764	-3 029
Koneet ja kalusto	-17 804	-18 765
Yhteensä	-27 849	-23 928

Alla olevassa taulukossa esitetään vuokrasopimusvelkoihin kuulumattomat vuokramaksut:

	2022	2021
Muuttuvien vuokrien kulut	-965	-693
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut	-2 800	-2 032

Rahavirtalaskelmassa esitetyt erät

	2022	2021
Vuokrasopimuksista lähtevät rahavirrat yhteensä	-40 456	-29 446

Vuokrasopimuksia koskevat sitoumukset

Vieressä olevissa taulukoissa esitetään lyhyt- ja pitkäaikaisten vuokrasopimusvelkojen jakauma sekä vuokrasopimusvelkojen maturiteetit. Lisätietoa muista konsernin velkojen jakaumista sekä rahoitusvelkojen maturiteetit ovat kuvattu liitetiedossa 5.2. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat sekä käyvät arvot.

Vuokrasopimusvelkojen tasearvot (1 000 €)

	2022	2021
Lyhytaikainen	44 707	23 984
Pitkäaikainen	243 620	246 655
Yhteensä	288 327	270 639

Alla olevassa taulukossa esitetään vuokralle antajan ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten vähimmäismaksujen jakauma

Konserni vuokralle antajana

Ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat (1 000 €)

	2022	2021
Yhden vuoden kuluessa	9 395	9 512
Yli yhden ja enintään viiden vuoden kuluessa	5 103	7 411
Yli viiden vuoden kuluttua	44 468	31 092
Yhteensä	58 966	48 015

Vuokrauksen ensisijainen tehtävä on tuottaa omille toiminnoille optimaaliset tilat omasta kiinteistökannasta. Omaan käyttöön tarpeettomat tilat pyritään vuokraamaan ulkopuolisille käyttäjille. VR Groupin omistamien kiinteistöjen pinta-ala on n. 465 600 (479 000) m².

4.3. Sijoituskiinteistöt

Konsernin sijoituskiinteistöt koostuvat mm. vanhoista asema- ja konepajakiinteistöistä sekä näiden yhteyteen rakennetuista muista rakennuksista ja rakennelmista. Sijoituskiinteistöt sijaitsevat pääsääntöisesti rautatieverkoston väyläverkon verralla sekä muissa liikenteen solmukohdissa Suomessa.

VR Group luokittelee sijoituskiinteistöksi konsernin omistamat kiinteistöt, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen niistä ensisijaisesti vuokratuottoa ja/tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt sisältävät sekä omistettuja kiinteistöjä että kiinteistöjä, jotka on annettu vuokralle.

Konsernilla on kiinteistöjä, jotka ovat osittain konsernin omassa käytössä ja osittain sijoituskiinteistöjä. Kyseissä tapauksissa kiinteistö luokitellaan sijoituskiinteistöksi vain, jos ainoastaan merkityksetöntä osaa käytetään palveluiden tuottamiseen tai hallinnollisiin tarkoituksiin. Esimerkiksi Helsingin päärautatieaseman kiinteistöä ei luokitella sijoituskiinteistöksi. Sijoituskiinteistö kirjataan pois taseesta, kun kiinteöstä luovutaan tai kun se poistetaan käytöstä pysyvästi, eikä sen luovuttamisesta ole odotettavissa vastaista taloudellista hyötyä.

Sijoituskiinteistöjen arvostaminen ja käyvät arvot

Sijoituskiinteistöt arvostetaan hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Sijoituskiinteistöistä kirjataan tasapoistot arvioituihin taloudellisiin pitoaikoihin perustuen. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Sijoituskiinteistöjen poistoajat ovat 10-50 vuotta.

Sijoituskiinteistöistä kirjataan arvonalentuminen, mikäli sen kirjanpitoarvo ylittää käyvän arvon.

Konserni käyttää tarpeen mukaan sekä ulkopuolista arvioitsijaa, että itse laatimiaan taloudelliseen tuottoon perustuvia arvioita sijoituskiinteistöjen käypien arvojen määrittämiseksi. Vuonna 2022 arvioinnin suoritti Newsec.

Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvoihin kohdistuu ympäristövarauksia. Varausten arvostaminen edellyttää johdon harkintaa muun muassa varauksen määrään ja realisoitumisajankohtaan liittyen. Tarkemmin näistä kerrotaan kohdassa 4.5. Varaukset.

Sijoituskiinteistöt (1 000 €)

	2022	2021
Hankintameno 1.1.	50 500	13 379
Lisäykset	478	–
Vähennykset	-1 743	-596
Siirrot erien välillä	–	37 717
Yhteensä 31.12.	49 235	50 500
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-37 447	-1 284
Vähennykset	1 285	–
Tilikauden poistot	-996	-544
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	–	-33 739
Arvonalentumiset	–	-1 880
Loppusaldo 31.12.	-37 158	-37 447
Kirjanpitoarvo 1.1.	13 053	12 096
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 077	13 053
Käypä arvo	26 315	19 823

Sijoituskiinteistöt luokitellaan käyvän arvon hierarkiatasolle 3, sillä käypien arvojen määrittämisessä on käytetty syöttötietoja, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon.

Sijoituskiinteistöjen tulosvaikutteiset erät (1 000 €)

	2022	2021
Vuokratuotot	4 783	3 750
Vuokrattujen kohteiden hoitokulut	-2 031	-2 122
Vuokraamattomien kohteiden hoitokulut	-146	-100
Tulosvaikutteiset erät sijoituskiinteistöistä yhteensä	2 606	1 528

Sitoumukset

Sitoumuksia tai rajoituksia ei ole tiedossa. Myöskään suojelukohteita ei ole tiedossa sijoituskiinteistöjen osalta.

4.4. Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet

Konsernin aineettomat hyödykkeet sisältävät mm. hankittujen yhtiöiden myötä syntyneen liikearvon, konsernin omistamia lisenssejä, ohjelmistoja sekä aktivoituja kehittämismenoja. VR Group jaottelee kyseiset erät taseella liikearvoon, asiakassuhteisiin, aineettomiin oikeuksiin sekä kehittämismenoihin.

Liikearvo

VR Group kirjaa liikearvoksi määrän, jolla:

- luovutettu vastike, ja
- hankinnan kohteesta aiemmin omistetun osuuden käypä arvo hankinta-ajankohtana ylittävät yhteenlaskettuna yksilöitävissä olevan hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla, joiden määrää konserni arvioi vähintään vuosittain. Liikearvosta ei kirjata säännönmukaisia poistoja. Osakkuusyhtiöiden osalta liikearvo sisältyy osakkuusyritysosuuden tasearvoon. Liikearvon arvonalentumistappiot kirjataan tulosvaikutteisesti, eikä niitä ole mahdollista peruuttaa myöhemmin. Lisätietoja liikearvon arvonalentumistestauksesta on esitetty myöhemmin tässä liitetiedossa.

VR Group kohdistaa liikearvon rahavirtaa tuottaville yksiköille. Lisää konsernin rahavirtaa tuottavista yksiköistä alempana.

Muut aineettomat hyödykkeet

Konserni kirjaa aineettoman hyödykkeen taseeseen, mikäli on todennäköistä, että siitä aiheutuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja sen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Konserni arvostaa aineettomat hyödykkeet alun perin hankintamenoon, jonka jälkeen hankintamenoa oikaistaan kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla.

Konsernin aineettomat hyödykkeet sisältävät yrityshankinnoista asiakassuhteille kohdistetun hankintamenon.

Aineettomat oikeudet sisältävät konsernin hankkimat IT-järjestelmät ja ohjelmistot ja niihin liittyvät oikeudet. Järjestelmien ja ohjelmistojen ylläpitoon liittyvät kulut kirjataan menoiksi toteutuessaan.

Aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoin, jotka perustuvat arvioon hyödykkeiden taloudellisista vaikutusajoista. Aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat seuraavat:

Asiakassuhteet	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta

Tutkimus- ja kehittämismenot

Konserni kirjaa tutkimus- ja kehittämismenot, kuten erilaiset järjestelmäprojektien henkilöstökulut, kuluksi sillä tilikaudella, kun ne toteutuvat. Taseeseen kirjataan vain sellaiset tuotekehitysmenot, jotka täyttävät seuraavat aktivoimiskriteerit:

- hyödykkeen valmiiksi saattaminen on teknisesti toteutettavissa,
- konsernilla on aikomus saattaa hyödyke valmiiksi,
- konserni pystyy käyttämään hyödykettä tai myymään sen,
- hyödyke tulee tuottamaan todennäköistä vastaista taloudellista hyötyä,
- käytettävissä on riittävät voimavarat kehittämistyön loppuunsaattamiseen ja,
- menot ovat luotettavasti määritettävissä kehitysvaiheen aikana.

Konsernin aktivoimat kehitysmenot sisältävät kaikki sellaiset menot, jotka johtuvat välittömästi hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Kehittämismenot, jotka liittyvät vielä keskeneräisiin aineettomiin hyödykkeisiin merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenoa oikaistaan kehittämismenojen taloudelliseen vaikutusaikaan perustuvilla poistoilla tai mahdollisilla arvonalentumistappioilla.

Konsernin aktivoitujen kehittämismenojen arvioitu taloudellinen vaikutusaika on 5 vuotta, jonka aikana menot kirjataan tasapoistoina kuluksi.

Aineettomat hyödykkeet 2022 (1 000 €)

	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	7 550	1 607	151 300	160 457
Lisäykset yrityshankintojen kautta	3 312	18 882	14 532	36 726
Vähennykset	—	—	-8 427	-8 427
Siirrot erien välillä	—		18 136	18 136
Loppusaldo 31.12.	10 862	20 489	175 542	206 893
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset				
Alkusaldo 1.1.	—	-888	-111 797	-112 685
Muuntoerot		94	43	137
Lisäykset yrityshankintojen kautta	—		-7 579	-7 579
Vähennykset	—		411	411
Tilikauden poistot	—	-4	-17 211	-17 215
Loppusaldo 31.12.	—	-798	-136 132	-136 930
Kirjanpitoarvo 1.1.	7 550	719	38 785	47 773
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 862	19 691	39 409	69 962

Aineettomat hyödykkeet 2021 (1 000 €)

	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	4 941	1 877	160 221	167 039
Lisäykset	2 608	—	2 710	5 318
Vähennykset	—	-270	-27 880	-28 150
Siirrot erien välillä	—		16 251	16 251
Loppusaldo 31.12.	7 550	1 607	151 300	160 457
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset				
Alkusaldo 1.1.	—	-349	-124 720	-125 069
Vähennykset			28 048	28 048
Tilikauden poistot	—	-538	-10 724	-11 262
Siirrot erien välillä	—		-4 403	-4 403
Loppusaldo 31.12.	—	-888	-111 797	-112 685
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 941	1 528	35 501	41 970
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 550	719	39 504	47 773

Liikearvon arvonalentumistestaus

VR Group kohdistaa liikearvon arvonalentumistestausta varten niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän siitä liiketoimintojen yhdistämisestä, josta liikearvo syntyi. Rahavirtaa tuottavalla yksiköllä tarkoitetaan sellaista pienintä VR Groupin yksilöitävissä olevaa omaisuuseryhmää, jonka kerryttämät rahavirrat ovat pitkälti riippumattomia muiden omaisuuserien tai omaisuuseryhmien kerryttämistä rahavirroista. Konserni kirjaa arvonalentumistappion, kun rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Konsernin taseessa oleva liikearvo on syntynyt Avecran, Transittaren sekä VR Sverigen (Ent. Arriva Sverige) hankinnoista. Avecra kuuluu VR:n matkustajaliiketoimintaan, ja se on testattu omana rahavirtaa tuottavana yksikkönään, koska sen rahavirrat ovat erotettavissa muista matkustajaliiketoiminnan rahavirroista. Transitar kuuluu VR Transpointiin, ja se testataan osana VR:n maantielogistiikkaa, sillä sen toiminta integroidaan hankinnan jälkeen osaksi maantielogistiikkaa. VR Sverigen liikearvotestaus on suoritettu VR Matkustajaliikenteen Ruotsin liiketoimintojen kokonaisuudesta.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on arvonalentumistestauksessa määritetty käyttöarvoon perustuen. Käyttöarvon määrittämisessä käytetyt arvot ovat yhdenmukaisia ulkoisista informaatiolähteistä saatujen tietojen kanssa. Laskelmissa ennakoidut rahavirrat perustuvat ylimmän johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden strategiakauden sekä tätä seuraavaan terminaalikauteen. Diskonttauskorkona on käytetty liiketoiminta-alueittain määritettyä pääoman tuottovaatimusta (WACC).

Suoritettun arvonalentumistestauksen perusteella liikearvojen tasearvot eivät olleet alentuneet 31.12.2022.

Liikearvot liiketoiminta-alueittain (1 000 €)

	31.12.2022	31.12.2021
VR Matkustajaliikenne (Avecra ja VR Sverige)	8 254	4 941
VR Transpoint (Transitar)	2 608	2 608
Yhteensä	10 862	7 550

Arvonalentumistestien keskeiset tiedot

	31.12.2022	31.12.2021
Kasvutekijä (%), jota käytetty ekstrapoloimaan kolmen vuoden ennustejakson jälkeiset rahavirrat (oletuksena tasainen kasvutekijä)	1,0-1,5	1,0-1,5
Diskonttauskorko (ennen veroja määritetty WACC), %	6,0-6,3	6,0-6,3
WACC verojen jälkeen, %	4,8-5,0	4,8-5,0

VR Groupin johto arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että liikearvon (tai muun aineettoman tai aineellisen hyödykkeen tai käyttöoikeusomaisuuserän) arvo on alentunut. Konserni arvioi viitteitä säännöllisesti esimerkiksi konsernin sisäisen raportoinnin tai taloudellisen ympäristön ja markkinoiden muutosten perusteella. Viitteitä voivat olla muun muassa:

- testauslaskelmien muuttujien odottamattomat muutokset (liikevaihto ja kannattavuustasot), sekä
- markkinaolosuhteiden muutokset, esimerkiksi valuuttakursseissa (Venäjän rupla).

Arvon määrittäminen perustuu lähtökohtaisesti harkintaan, ja arvojen muuttuminen tilikaudesta toiseen on varsin mahdollista, koska johto joutuu ennakoimaan yksittäisiin liiketoimintoihin liittyvää kysyntää ja tarjontaa, tulevia myyntihintoja ja saavutettavissa olevia kustannustasoja. Tehokkuuden parantamiseen tähtäävien ohjelmien tuloksena saavutettavien hyötyjen ja säästöjen arvio on subjektiivinen. Rahavirtaa tuottavan yksikön käyttöarvo määritetään diskonttaamalla arvioidut rahavirrat käyttäen korkokantaa, joka pohjautuu keskimääräiseen pääoman kustannukseen (WACC). Keskimääräisen pääoman kustannuksen laskenta perustuu verrokkiyhtiöiden beta-kertoimiin ja pääoman rakenteisiin.

Liikearvon testaus suoritetaan vuosittain, riippumatta siitä, onko viitteitä havaittavissa. Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan se testataan arvonalentumisen varalta vuosittain. Liikearvosta aikaisemmin kirjattua arvonalentumistappiota ei palauteta, vaikka arvonalentumiseen johtaneet olosuhteet olisivat parantuneet oleellisesti.

4.5. Varaukset

VR Groupin varaukset koostuvat ympäristövarauksista, tappiollisen sopimuksen varauksista, työnantajan velvollisuudesta suorittaa työttömyysvakuutuksen omavastuumaksu ja kunnossapitotöiden takuukorjausten kuluista.

Ympäristövarauksia kirjataan VR Groupin toiminnasta varikko-, konepaja-, tankkaus- ja kuormauspaikoilla seuraavista velvoitteista liittyen sekä omistettujen että vuokrattujen maa-alueiden tai rakennusten kunnostamiseen tai ympäristön ennalleen palauttamiseen. Tyypillisimpiä kohteita ovat vanhat konepaja-, varikko-, tankkauspaikka- tai kuormausalueet, joissa on voitu käsitellä ympäristölle haitallisia aineita. Osa kohteista on ollut konsernin käytössä pitkään ja osa kohteista on rakennettu jo aikaisemmin pilaantuneille alueille.

Ympäristövaraus

Ympäristövaraukset liittyvät omistettujen ja vuokrattujen maa-alueiden tai rakennuksen kunnostamiseen tai ennalleen palauttamiseen. Konserni on määrittänyt kohteille arvioitun ennallistamisaikataulun, määrän ja toteutumisajankohdan. Ympäristövarauksen liittyvät menot on sisällytetty omistettujen kohteiden osalta aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintamenoon ja sijoituskiinteistöiksi luokiteltujen kohteiden hankintamenoon. Vastaavasti vuokrattuihin kohteisiin liittyvät vastaavat menot on sisällytetty käyttöoikeusomaisuuserään.

Muut varaukset

Muut varaukset sisältävät tappiollisista sopimuksista kirjattuja kuluvarauksia, takuuvarauksia sekä TVR varauksia. Tappiollisesta sopimuksesta kirjataan varaus kun on todennäköistä, että sopimuksesta saatavat tuotot eivät kata sopimusvelvoitteiden täyttämistä syntyviä kustannuksia. Takuuvaraukset ovat VR Fleetcaren suorittamille kunnossapitotöille annettuja takuita. TVR varauksessa työnantajalla on velvoite maksaa työttömyysvakuutuksen omavastuumaksu, jos irtisanottu tai lomautettu ikääntynyt työntekijä on jäänyt pitkäaikaisesti työttömäksi tai lomautetuksi. Konserni kirjaa TVR-varauksen irtisanomisen yhteydessä. TVR-varaukset toteutuvat kahden vuoden aikana.

Varaukset koostuvat veloista, joiden toteutumisajankohta tai toteutuva määrä on epävarma. Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena velvoite (oikeudellinen tai tosiasiallinen), maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä, ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Varauksena kirjattava määrä vastaa parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä. Velvoitteen aiheuttamat yhteisöstä poistuvat rahavirrat diskontataan tarkasteluhetkeen, mikäli rahan aika-arvon vaikutus on olennainen. Diskonttauskoron tulee kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta tarkasteluhetkellä ja kyseistä velkaa koskevista erityisriskeistä. Varauksen määrässä huomioidaan veloitteeseen liittyvät riski- ja epävarmuustekijät.

Käyttöomaisuuteen kohdistuvat varaukset sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen tai käyttöoikeusomaisuuserän hankintameno, sillä hankintameno tulee sisältää alkuperäisen arvion mukaiset menot omaisuuserän purkamisesta ja siirtämisestä sekä sen sijaintipaikan palauttamisesta alkuperäiseen tilaan. Velkojen myöhemmät muutokset joko lisätään sen omaisuuserän hankintameno, johon nämä velat liittyvät, tai vähennetään siitä ja omaisuuserän oikaistu poistopohja kirjataan ei-takautuvasti kuluksi sen jäljellä olevana taloudellisena vaikutusaikana.

Varausten kirjausedellytyksistä päätettäessä ja varausten määrää määritettäessä joudutaan käyttämään arvioita velvoitteen olemassaolosta ja määrästä. Kirjattu määrä on paras arvio velvoitteen aiheuttamista kustannuksista tilinpäätöshetkellä tai jos sen siirtäisi kolmannelle osapuolelle. Arviot voivat poiketa tulevaisuudessa toteutuvan velvoitteen määrän ja olemassaolon osalta. Tunnistettujen varausten lisäksi, konsernilla on joitakin taseen ulkopuolisia vastuita, joista tulevaisuudessa mahdollisesti toteutuvia velvoitteita (ajoitus, kustannukset) ei voida ennustaa luotettavasti. Ympäristövarausten osalta, joissa toteutumisajankohdan määrittäminen on vaikeaa, arvio edellyttää johdon harkintaa ja toteutumisaikana käytetään 20 vuotta siihen saakka, kunnes ajankohta pystytään tarkemmin arvioimaan.

VR Groupin johto on käyttänyt harkintaa ympäristövarausten kulujen arvonalisäveron vähennyskelpoisuuden arvioinnissa, päättäen sisällyttää 24% arvonalisäveron arvioituun varauskustannukseen perustuen 9.1.3. kohdassa kuvattuun KHO 2018:68 päätökseen.

Varaukset 2022 (1 000 €)

	Ympäristö- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	45 282	2 493	47 775
Lisäykset yrityshankinnasta		2 414	2 414
Lisäykset	20 168	13 451	33 619
Käytetyt varaukset	-3 497	-1 117	-4 614
Käyttämättömien varausten peruutus	-24	-272	-297
Kirjanpitoarvo 31.12.	61 929	16 969	78 897

Varaukset 2021 (1 000 €)

	Ympäristö- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	46 022	3 612	49 634
Lisäykset		1 031	1 031
Käytetyt varaukset	-630		-630
Käyttämättömien varausten peruutus	-110	-2 149	-2 259
Kirjanpitoarvo 31.12.	45 283	2 493	47 776

Ympäristövaraus

Varauksena kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän. Menojen nykyarvo määritetään kohteesta riippuen joko omalla arviona tai ulkopuolisen konsultin toimesta. Konsernissa maa-alueisiin kohdistuvien arviot tulevista menoista ja niiden toteutumisajankohdista tarkistetaan vuosittain.

Olennainen ajan kulumisesta johtuva varauksen lisäys kirjataan korkokuluksi. Vuoden 2022 lopussa käytetty diskonttokorko päivitettiin nousseen korkotason johdosta keskimäärin 2,3%:n. Vuosien 2022 ja 2021 aikana käytetty diskonttokorko on ollut 0% eikä konsernissa ole kirjattu korkokulua varauksien diskonttauksesta.

Konsernin ympäristövarauksien arvioitu toteutumisajankohdo vaihtelee 1-20 vuotta. Koska tyypillisesti kyseessä on pitkän aikavälin velvoite. Sellaisten ympäristövarausten osalta, joissa toteutumisajankohdan määrittäminen on vaikeaa, toteutumisajankohdaksi käytetään 20 vuotta siihen saakka, kunnes ajankohta pystytään tarkemmin arvioimaan.

Muut varaukset

Työnantajalla voi olla velvoite maksaa työttömyysvakuutuksen omavastuumaksu, jos irtisanottu tai lomautettu ikääntynyt työntekijä on jäänyt pitkäaikaisesti työttömäksi tai lomautetuksi.

4.6. Käyttöpääoma

VR Group hallinnoi käyttöpääomana taulukossa kuvattuja eriä:

1 000€	2022	2021
Vaihto-omaisuus	75 135	77 800
Myyntisaamiset ja muut saamiset	168 155	119 340
Käyttöpääoma-saamiset yhteensä	243 290	197 141
Ostovelat ja muut velat	305 686	195 081
Käyttöpääoma-velat yhteensä	305 686	195 081
Nettokäyttöpääoma	-62 395	-2 060

4.6.1. Vaihto-omaisuus

VR Groupin vaihto-omaisuus koostuu pääosin raidekaluston huoltoon ja korjaukseen tarvittavista vaihto- ja varaosista, jotka vaihdetaan vain rikkoutumistilanteissa, esimerkiksi junan tuulilasi. Vaihto-omaisuus sisältää ostettuja, konsernin valmistamia valmiita sekä keskeneräisiä tuotteita ja tuotantoprosessissa käytettäväksi tarkoitettuja tarvikkeita.

VR Group luokittelee käyttöomaisuuteen sellaiset vaihto- ja varaosat, jotka ovat arvoltaan merkittäviä ja jotka tulevat säännöllisesti vaihdettaviksi huolto-ohjelmien perusteella. Näitä on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 4.1. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.

VR Group arvostaa vaihto-omaisuuden hankintamenoa tai nettorealisointiarvoon, sen mukaan kumpi niistä on alempi. Vaihto-omaisuuden hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä. Nettorealisointihinta on arvioitu hinta, joka saadaan vaihto-omaisuushyödykkeen myynnistä tavanomaisessa liiketoiminnassa ja josta vähennetään arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat sekä myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Valmiina hankittujen tuotteiden hankintamenoa konserni sisällyttää välittömät ostomenot mukaan lukien tuontitullit sekä hankinta- ja kuljetusmenot. Hankintamenoa vähennetään saadut alennukset. Konsernin valmistamien valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoa sisällytetään raaka-aineet, välittömästä työsuorituksesta aiheutuvat palkka- ja palkkiomenot ja osuus muista välittömistä menoista. Lisäksi erille kohdistetaan osuus valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista normaalin toiminta-asteen mukaisesti.

Hitaasti kiertävästä ja epäkurantista vaihto-omaisuudesta kirjattava varaus perustuu tilinpäätöspäivän parhaaseen arvioon. Arviot perustuvat vaihto-omaisuuden määrien järjestelmälliseen ja jatkuvaan tarkasteluun ja arviointiin. Tässä arvioinnissa otetaan huomioon myös vaihto-omaisuuden koostumus ja ikä suhteessa tulevaan arvioituun tarpeeseen.

1 000€	2022	2021
Kertanimikkeet	49 525	51 040
Vaihto-osat	24 239	25 794
Polttoaineet	1 371	966
Yhteensä	75 135	77 800

Tuloslaskelmaan kirjattiin kuluksi aineista ja tarvikkeista, keskeneräisistä tuotteista ja valmiista tuotteista -19 936 tuhatta euroa (3 070 tuhatta euroa). Nämä erät sisältyvät tuloslaskelman erään materiaalit ja palvelut sekä valmistus omaan käyttöön.

Tilikaudella VR FleetCaren vaihto-omaisuuteen kirjattiin arvonalennusta yhteensä -8 790 (-1 683) tuhatta euroa. Kyseisten vaihto-omaisuus erien kirjanpitoarvo alennettiin vastaamaan niiden nettorealisointiarvoa. Tilikaudella kirjattiin myös arvonalennuksen palautusta 1 151 (2 266) tuhatta euroa edellisillä tilikausilla arvonalennetuista nimikkeistä, jolloin arvonalennusten ja niiden palautusten nettovaikutus oli -7 639 tuhatta euroa negatiivinen, (583 positiivinen).

Konsernin varaston arvonalennuksiin sisältyi -9 680 tuhannen euron kertaluonteinen alaskirjaus alas ajettuun Venäjän liiketoimintaan liittyen.

4.6.2. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Konsernin myyntisaamiset ja muut saamiset koostuvat seuraavista eristä:

	2022	2021
Myyntisaamiset	83 774	57 722
Muut saamiset	2 581	576
Maksetut ennakot	269	1 660
Lyhytaikaiset johdannaiset	30 391	11 865
Siirtosaamiset	51 140	47 517
Yhteensä	168 155	119 340

Taulukossa on kuvattu luottoriskille alttiina olevat kohteet ja luottotappiovaraus:

	2022		2021	
1 000€	Bruttokirjan- pitoarvo	Luottotappio- varaus	Bruttokirjan- pitoarvo	Luottotappio- varaus
Lyhytaikaiset myyntisaamiset (erääntymättömät)	77 086	-539	55 571	-326
Erääntyneet				
1-7 päivää	1 631	-10	1 788	-120
8 - 30 päivää	2 132	-7	467	-2
31-60 päivää	634	-22	105	-7
61-90 päivää	668	-23	5	-2
91-180 päivää	906	-12	48	-6
yli 180 päivää	1 769	-438	265	-64
Yhteensä	84 826	-1 051	58 249	-528

Alla on kuvattu luottotappiovarausten täsmäytyslaskelma:

	2022	2021
Kirjanpitoarvo 1.1.	-528	-596
Arvonalentumiset	37	276
Luottotappiovarausten nettomääräinen uudelleenarviointi	-560	-208
Kirjanpitoarvo 31.12	-1 051	-528

Konserni kirjaa kaikki myyntisaamiset jaksotettuun hankintamenoon. Myyntisaamiset ovat lyhytaikaisia varoja, joiden eräpäivä on enintään 12 kuukauden päässä ja jotka konserni aikoo pitää eräpäivään asti.

Odottavissa olevat luottotappiot

Konserni arvostaa myyntisaamiset jaksotettuun hankintamenoon, joista kirjataan odottavissa oleva luottotappio. Konserni soveltaa odottavissa olevien luottotappioiden laskentaan yksinkertaistettua menettelyä (varausmatriisi), jolloin tappiota koskeva vähennyserä arvostetaan määrään, joka vastaa koko voimassaoloajalta odottavissa olevia luottotappioita. Odottavissa olevien luottotappioiden muutos kirjataan tulosvaikutteisesti erään liiketoiminnan muut kulut.

Odottavissa olevien luottotappioiden laskennassa myyntisaamiset on eritelty liiketoiminta-alueittain. Varausmatriisissa huomioidaan historiatieto toteutuneista luottotappioista, tarkasteluhetken taloudelliset olosuhteet ja tulevaisuuteen katsovat odotukset luottotappioiden kehityksestä.

Myyntisaamisista kirjataan tuloslaskelmaan toteutunut luottotappio, kun konserni katsoo, että suoritusta ei tulla saamaan.

Covid-19-pandemian sekä Venäjän hyökkäyssodan aikana VR Group on seurannut ja arvioinut tarkasti myyntisaamisiinsa liittyviä luottoriskejä. Luottotappiovarausten suuruus perustuu myyntisaamisten ikäjakumaan sekä yritysten riskiluokkiin. Näin ollen myyntisaamisiin liittyvä luottotappioriskin kasvu johtaa suurempaan luottotappiovaraukseen. Lisäksi luottotappioriskiä arvioitiin vuoden 2022 lopulla, jonka perusteella todettiin varausten olevan riittävällä tasolla. Luottotappiovaraukset kasvoivat hieman vuoden 2022 aikana.

4.6.3. Ostovelat ja muut velat

Konsernin ostovelat ja muut velat koostuvat seuraavista eristä:

1000 €	2022	2021
Ostovelat	79 903	53 776
Muut velat	14 649	7 747
Siirtovelat	190 136	118 509
Saadut ennakot	20 997	15 049
Osingonjakovelka	–	100 000
Yhteensä	305 686	195 081

Konsernin siirtovelkojen olennaisimmat erät olivat palkkavelat 84 977 (67 304) tuhatta euroa ja tuottojen sekä kulujen jaksotuserät 100 962 (50 410) tuhatta euroa, joista merkittävin oli uusien SMX Flirt -sähköjunien ennakkomaksu 42 226 tuhatta euroa.

Saadut ennakot koostuvat pääosin VR Matkustajaliikenteen sarja- ja kertalippujen jaksotuksista ja ennakkomyyneistä.

Ostovelat kirjataan taseeseen alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenoon. Ostovelat ovat lyhytaikaisia velkoja, jotka erääntyvät enintään 12 kuukauden ajan raportointikauden päättymisestä.

5. Pääomarakenne

5.1. Pääoman hallinta

VR Groupin pääoman hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernin toiminnan edellytykset kaikissa olosuhteissa. Lisäksi tavoitteena on saavuttaa optimaalinen pääomarakenne. Konserni seuraa pääomarakenteen eli oman pääoman ja korollisten velkojen kehitystä. Pääomarakenteen tunnuslukuna seurataan nettovelkaantuneisuusastetta eli korollisen nettovelan suhdetta omaan pääomaan.

(1 000€)	2022	2021
Rahat ja pankkisaamiset	224 396	65 845
Muut rahoitusvarat	50 000	—
Oma pääoma	1 246 220	1 279 178
Pitkäaikaiset korolliset velat (1)	568 686	275 630
Lyhytaikaiset korolliset velat (1)	47 637	28 329
Korolliset velat yhteensä	616 323	303 959
Oma pääoma ja korolliset velat yhteensä	1 862 543	1 583 138
Nettovelka	341 927	188 114

(1) Sisältää vuokrasopimusvelat

Konsernin maksuvalmiusriski ja korollisten velkojen maturiteetti on kuvattu riskienhallinnan liitteessä 6.1.

5.2. Rahoitusvarat ja -velat sekä käyvät arvot

Rahoitusvarat ja -velat

Konsernissa rahoitusvaroihin luetaan sijoitukset yritystodistuksiin sekä yritysten ja valtion joukkovelkakirjalainoihin, sijoitukset rahastoihin ja osakkeisiin, laina- ja myyntisaamiset sekä johdannaisvarat. Rahoitusvelkoihin luetaan lainat rahoituslaitoksilta, vuokrasopimusvelat, ostovelat ja johdannaisvelat.

Rahoitusvarat

Konserni arvostaa alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluva erä, siihen lisätään tai siitä vähennetään erästä välittömästi johtuvat transaktiomenot. Rahoitusvarat, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, merkitään alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä taseeseen käypään arvoon ja transaktiomenot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvarojen luokittelu perustuu VR Groupin määrittelemiin liiketoimintamalleihin ja rahoitusvarojen sopimusperusteisiin rahavirtoihin. Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin luokkiin: jaksetettuun hankintamenoon, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvarat sisältyvät taseen pitkäaikaisiin varoihin paitsi, mikäli ne erääntyvät 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

Jaksotettu hankintameno

Konsernissa jaksotettuun hankintamenuun arvostetaan lainasaamiset, myyntisaamiset ja rahavarat, jotka pidetään eräpäivään asti sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja rahavirrat muodostuvat pelkästään korosta ja pääoman takaisinmaksusta. Lainasaamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun efektiivisen koron menetelmällä.

Lisäksi konsernin sijoitukset yritysten yritystodistuksiin ja joukkovelkakirjalainoihin arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun. Kyseisiin sijoituksiin sovellettavan liiketoimintamallin tavoitteena on konsernin likviditeettiaseman turvaaminen ja sijoitusten hallinnointi sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi.

Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavista rahoitusvaroista kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä. Tappiota koskevan vähennyserän laskenta on kuvattu liitteessä 6.1

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kyseiseen luokkaan. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin liittyvät transaktiokulut sekä käyvän arvon muutoksesta aiheutuneet realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Konserni kirjaa johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Osakkeet ja rahastot

Konserni luokittelee sijoituksensa osakkeisiin ja rahastoihin käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja erien käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Sijoituksesta saatavat osingot kirjataan tulosvaikutteisesti. Sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin kirjataan taseessa alkuperäiseen hankintamenuun tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon, sillä niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määriteltävissä.

Oman pääoman ehtoiset käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavat instrumentit

Oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta konserni voi alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tehdä peruuttamattoman valinnan ja arvostaa erät käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Tällöin myöhemmät käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä ja ainoastaan sijoituksista saatavat osingot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi jos osinko selvästi edustaa pääoman palautusta. Konsernissa erä koostuu sijoituksista NRC Groupin osakkeisiin.

Rahat ja pankkisaamiset

Rahoihin ja pankkisaamisiin luetaan käteisvarat, varat pankkitileillä, lyhytaikaiset yritystodistukset ja talletukset. Näillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien ja niiden arvonmuutosten riski on vähäinen. Nostetut luottolimiitit esitetään taseessa muissa lyhytaikaisissa veloissa. Yli kolmen kuukauden pituiset sijoitukset yritystodistuksiin ja talletukset luetaan muihin rahoitusavaroihin.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon. Mikäli kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään erästä välittömästi johtuvat transaktiomenot. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat merkitään alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon ja tällöin transaktiomenot kirjataan välittömästi kuluksi.

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin luokkiin: jaksotettuun hankintamenuun ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä.

Jaksotettu hankintameno

Konsernissa jaksotettuun hankintamenuun luetaan korolliset velat ja ostovelat. Lainat rahoituslaitoksilta arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja ovat johdannaisvelat, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin liittyvät transaktiokulut sekä käyvän arvon muutoksesta aiheutuneet realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Johdannaiset ja suojauslaskenta

Johdannaiset merkitään taseeseen alun perin käypään arvoon ja arvostetaan jatkuvasti käypään arvoon. Johdannaiset kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mikäli niihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Rahavirran suojauslaskennan alaiset johdannaiset kirjataan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta IFRS 9 -standardin mukaisesti. Johdannaissopimuksia ja suojauslaskennan periaatteita kuvataan tarkemmin riskienhallinnan liitetiedossa 6.2

Taseesta pois kirjaaminen

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun konsernin oikeudet ovat lakanneet tai ne on siirretty toiselle osapuolelle. Konserni on tällöin siirtänyt omistukseen liittyvät riskit ja edut olennaisilta osin toiselle osapuolelle. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun kyseiseen velkaan liittyvä velvoite on täytetty tai sen voimassaolo on lakannut.

Takaukset

VR Group antaa liiketoimintaan liittyviä takauksia, jotka liittyvät kiinteästi sen toimintaan. Takauksien tavoitteena on turvata se, että VR Group suoriutuu sopimukseen liittyvistä vastuista. Takauksia ei ole annettu konsernin ulkopuolisille yhtiöille, joten takauksista ei aiheudu luottoriskiä.

Käypien arvojen määrittäminen

Omaisuserän tai velan käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutettavassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Käyvät arvot luokitellaan seuraavasti eri käypien arvojen hierarkian tasoille, mikä kuvastaa arvostusmenetelmissä käytettävien syöttötietojen merkittävyyttä:

Taso 1

Noteeratut käyvät arvot (oikaisemattomat) toimivilla markkinoilla samanlaisille varoille ja veloille.

Taso 2

Käyvät arvot määritetään käyttämällä muita syöttötietoja kuin tasoon 1 sisältyviä noteerattuja hintoja. Syöttötiedot ovat todennettavissa asianomaisen omaisuserän tai velan osalta joko suoraan tai epäsuorasti.

Taso 3

Käyvät arvot määritetään käyttäen varojen tai velkojen syöttötietoja, jotka eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin.

Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja ostovelkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan parasta arviota niiden käyvästä arvosta. Lisäksi noteeraamattomien osakkeiden hankintamenon katsotaan vastaavan parasta arviota niiden käyvästä arvosta.

Johto on käyttänyt harkintaa NRC Groupin osakkeiden IFRS-käsittelyssä sijoituksena. VR Group omistaa NRC:n osakkeista 18,3%. NRC Groupin osakkeiden käsittelyn tavaksi on valittu IFRS 9 – OCI (other comprehensive income), jolloin käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä.

Rahoitusvarat ja -velat

Alla olevassa taulukossa on kuvattu rahoitusvarojen ja -velkojen ryhmät sekä käypään arvoon kirjattavien erien luokittelu käyvän arvon hierarkiassa. Käyvän arvon hierarkian tasojen 1 ja 2 välillä tai tasolle 3 ei tapahtunut siirtoja tilikausilla 2022 tai 2021.

2022 (1000 €)

	Jaksotettuun hankinta- menoon arvostettavat	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti arvostettavat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavat	Suojaus laskennassa olevat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Rahoitusvarat									
Pitkäaikaiset rahoitusvarat									
Lainasaamiset					—				
Sijoitukset			18 291		18 291	18 291	18 291		
Johdannaiset				9 181	9 181	9 181		9 181	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat									
Lainasaamiset					—				
Myyntisaamiset ja muut saamiset	86 355				86 355	86 355			
Johdannaiset		62		30 329	30 391	30 391		30 391	
Muut rahoitusvarat	50 000				50 000	50 000			
Rahat ja pankkisaamiset	224 396				224 396	224 396			
Rahoitusvarat yhteensä	360 751	62	18 291	39 510	418 614	418 614	18 291	39 572	—
Rahoitusvelat									
Pitkäaikaiset rahoitusvelat									
Joukkovelkakirjalainat	298 527				298 527	265 619	265 619		
Lainat rahoituslaitoksilta	25 149				25 149	25 149			
Vuokrasopimusvelat	243 620				243 620	243 620			
Johdannaiset				782	782	782		782	
Ostovelat ja muut velat	4 041				4 041	4 041			
Lyhytaikaiset rahoitusvelat									
Lainat rahoituslaitoksilta	2 930				2 930	2 930			
Vuokrasopimusvelat	44 707				44 707	44 707			
Johdannaiset					—				
Ostovelat ja muut velat	94 553				94 553	94 553			
Rahoitusvelat yhteensä	713 527	—	—	782	714 309	681 401	265 619	782	—

2021 (1 000 €)

Rahoitusvarat

Pitkäaikaiset rahoitusvarat

	Jaksotettuun hankinta- menoon arvostettavat	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti arvostettavat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavat	Suojaus laskennassa olevat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Lainasaamiset	8 242				8 242	8 242			
Sijoitukset			32 110		32 110	32 110	32 110		
Johdannaiset				2 494	2 494	2 494		2 494	

Lyhytaikaiset rahoitusvarat

Lainasaamiset	367				367	367			
Myyntisaamiset ja muut saamiset	58 298				58 298	58 298			
Johdannaiset				11 865	11 865	11 865		11 865	
Rahat ja pankkisaamiset	65 845				65 845	65 845			

Rahoitusvarat yhteensä	132 752	–	32 110	14 359	179 221	179 221	32 110	14 359	–
-------------------------------	----------------	----------	---------------	---------------	----------------	----------------	---------------	---------------	----------

Rahoitusvelat

Pitkäaikaiset rahoitusvelat

Lainat rahoituslaitoksilta	28 087				28 087	28 087			
Vuokrasopimusvelat	246 655				246 655	246 655			
Johdannaiset		26 070		2 898	28 968	28 968		28 968	
Ostovelat ja muut velat	4 182				4 182	4 182			

Lyhytaikaiset rahoitusvelat

Lainat rahoituslaitoksilta	4 345				4 345	4 345			
Vuokrasopimusvelat	23 984				23 984	23 984			
Johdannaiset		39		1 027	1 066	39		39	
Ostovelat ja muut velat	60 523				60 523	60 523			

Rahoitusvelat yhteensä	367 776	26 109	–	3 925	397 810	396 783	–	29 007	–
-------------------------------	----------------	---------------	----------	--------------	----------------	----------------	----------	---------------	----------

Myyntisaamisia ja odotettavissa olevia luottotappioita kuvataan [liitetiedossa 4.6](#).

Konsernin soveltamia suojauslaskennan periaatteita ja johdannaisten kirjanpito käsittelyä kuvataan [liitetiedossa 6.2](#).

Konsernin vuokrasopimuksia ja vuokrasopimusvelkoja kuvataan [liitetiedossa 4.2](#).

Lainasaamiset

VR Group oli hankkinut Finnpark Oy:n (ent. Tampereen Pysäköintitalo Oy) omistamasta P-Hämpä -nimisestä pysäköintitalosta pysäköintioikeuksia, joiden osalta on sovittu takaisinvuokrauksesta ja pysäköintioikeuksien lunastusmahdollisuudesta ja -velvoitteesta. Rahoitusvaroihin kuuluva erä on mikä tahansa omaisuuserä, joka on sopimukseen perustuva oikeus saada käteisvaroja toiselta yhteisöltä. Järjestelyssä lunastusvelvoitteen perusteella VR Group oli oikeutettu saamaan käteisvaroja Finnparkilta ja siten sijoitus pysäköintioikeuksiin esitettiin rahoitusvaroissa. Finnpark Oy maksoi 30.11.2022 VR Yhtymä Oy:lle 8 400 tuhatta euroa, jolloin järjestely päättyi. Konsernissa järjestely oli luokiteltu jaksoitettuun hankintamenoarvostettavana lainasaamisena määrältään yhteensä 8 242 tuhatta euroa 31.12.2021.

Muut rahoitusvarat

Konsernilla oli vuoden 2022 lopussa 50,0 miljoonaa euroa (2021: 0,0 miljoonaa euroa) maturiteetiltaan yli 3 kuukauden pituisia pankkitalletuksia.

(1 000€)	2022	2021
Pankkitalletukset yli 3 kk	50 000	—
Yhteensä	50 000	—

Oman pääoman ehtoiset sijoitukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta

Sijoitus NRC Groupin osakkeisiin kirjataan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, sillä kyseessä on strateginen osakesijoitus merkittävän yhteistyökumppanin osakkeisiin eikä osakkeita pidetä kaupankäyntitarkoituksessa. NRC Groupin osakkeet on listattu Oslo pörssissä ja luokiteltu tasolle 1 käyvän arvon hierarkiassa.

(1 000€)	Käypä arvo 2022	Käypä arvo 2021	Tuloslaskelmaan kirjatut osingot 2022	Tuloslaskelmaan kirjatut osingot 2021
NRC Group	18 291	32 110	—	—
Yhteensä	18 291	32 110	—	—

Raportointikaudella 2022 ja vertailukaudella 2021 ei ollut muutoksia NRC Groupin osakeomistusten määrissä, eikä kaudella tehty kertyneiden voittojen tai tappioiden siirtoja oman pääoman erien välillä.

Rahat ja pankkisaamiset

(1 000€)	2022	2021
Käteisvarat ja pankkitilit	224 396	65 845
Yhteensä	224 396	65 845

Korolliset velat

Konsernin velkojen keskeisimmät ehdot on kuvattu alla olevassa taulukossa

(1 000€)	Korko	Maturiteetti	Nimellisarvo 2022	Kirjanpitoarvo 2022	Nimellisarvo 2021	Kirjanpitoarvo 2021
Joukkovelkakirjalainat	Kiinteä	2029	300 000	298 527		
Lainat rahoituslaitoksilta	Vaihtuvakorkoinen	2032	28 623	28 623	31 005	31 005
Muut rahoituslainat	Kiinteä	2024-2026	845	845	282	282
Rahoitusleasing-velat	Vaihtuvakorkoinen	2026-2033	240 560	240 560	221 675	221 675
Vuokrasopimusvelat	Kiinteä	2026-2033	47 767	47 767	48 963	48 963
Korolliset velat yhteensä			617 795	616 322	301 925	301 925

Korollisten lainojen maturiteettijakauma on esitetty riskienhallinnan liitetiedossa 6.1.

Vuokrasopimusvelkojen korkojen määrittäminen on kuvattu liitetiedossa 6.1.

Toukokuun 2022 lopussa VR Group laski liikkeeseen ensimmäisen vakuudettoman vihreän joukkovelkakirjalainansa (Green Bond) osana konsernin vastikään perustettua vihreän rahoituksen viitekehystä (Green Finance Framework). Lainan nimellisarvo on 300 miljoonaa euroa ja maturiteetti 7 vuotta. Laina erääntyy toukokuussa 2029 ja lainasta maksetaan kiinteää 2,375 % vuosikorkoa.

Liikkeeseenlaskusta saatavat varat käytetään hankkeisiin ja projekteihin, jotka noudattavat VR Groupin vihreän rahoituksen viitekehystä. Hankkeet sisältävät investointeja puhtaaseen liikenteeseen, uusiutuvan energian projekteihin ja VR Groupin omistamien tai hallinnoimien rakennusten energiatehokkuuteen.

Lainat rahoituslaitoksilta sisältää konsernin osuuden yhteisenä toimintona käsiteltävän Oy Karelian Trains Ltd:n lainasta. Yhteisen toiminnon osapuolena konserni merkitsee tilinpäätökseensä osuutensa yhteisen toiminnon veloista. Karelian Trains on rahoittanut Allegro -junakaluston hankintaa vaihtuvakorkoisella lainalla, joka erääntyy vuonna 2032. VR Groupin osuus lainasta rahoituslaitoksilta oli 28,6 milj. euroa (31,0 milj. euroa 31.12.2021). Lisäksi rahoitusjärjestelyyn liittyy vuonna 2032 erääntyvä koronvaihtosopimus, joka toimii lainasopimuksen junien hankintaosuuden korkosuojauksena.

Ukrainan sodasta sekä Venäjään kohdistuvista pakotteista johtuen Allegro-matkustajajunien liikennöinti Helsingin ja Pietarin välillä keskeytettiin 28.3.2022. Suojauskohteena olevan lainasopimuksen mukaisia kassavirtoja ei enää voida pitää erittäin todennäköisinä, joten rahavirran suojauslaskenta päätettiin lopettaa 30.11.2022 ja joulukuusta 2022 alkaen VR Groupin osuus koronvaihtosopimuksen markkina-arvon muutoksesta on kirjattu tulosvaikutteisesti.

5.3. Rahoitustuotot ja -kulut (1 000 €)

Taulukossa on kuvattu tulosvaikutteisesti kirjatut erät:

Rahoitustuotot	2022	2021
Osinkotuotot	4	3
Korkotuotot efektiivisen menetelmän mukaan	1 251	374
Johdannaisten käyvän arvon muutos	18 078	10 504
Muut rahoitustuotot	10 042	3 108
Yhteensä	29 374	13 989
Rahoituskulut		
Arvon alentumistappiot	–	148
Korkokulut efektiivisen menetelmän mukaan	-6 961	-6 882
Korkokulut vuokrasopimusveloista	-2 800	-2 032
Johdannaisten käyvän arvon muutos	-626	–
Muut rahoituskulut	-7 067	-2 429
Yhteensä	-17 454	-11 194
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	11 920	2 795

Toukokuun 2022 lopussa VR Group laski liikkeeseen vakuudettoman kiinteäkorkoisen vihreän joukkovelkakirjalainan, jonka korkoriskiä oli suojattu etukäteen koronvaihtosopimuksilla. Kyseiset rahavirran suojauslaskennan alaiset korkojohdannaiset purettiin joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskun yhteydessä, ja kaikki muut rahavirran suojauslaskennan alaiset korkojohdannaiset purettiin tilikauden 2022 aikana. Myös aiempina tilikausina tehty, 30.6.2019 ja 30.6.2020 suojauslaskennan ulkopuolelle siirretyt korkojohdannaiset purettiin tilikauden 2022 aikana.

Johdannaisten käyvän arvon muutos 2022 (rahoitustuotot) sisältää käyvän arvon nousua 18,0 miljoonaa euroa korkojohdannaisten ja 0,1 miljoonaa euroa valuuttajohdannaisten osalta tilikauden aikana.

Muut rahoitustuotot 2022 sisältävät rahavirran suojauslaskennan alaisten korkojohdannaisten puruista aiheutuneita rahoitustuottoja 4,0 miljoonaa euroa sekä valuuttakurssivoittoja valuuttajohdannaisista sekä sisäisistä lainoista ja laskuista 6,0 miljoonaa euroa.

Muut rahoituskulut 2022 sisältävät valuuttakurssitappiota valuuttajohdannaisista sekä sisäisistä lainoista ja laskuista 5,9 miljoonaa euroa.

5.4. Oma pääoma ja rahastot

Osakepääoma	2022 kpl	2021 kpl	2022 (1000€)	2021 (1000€)
Osakepääoma 1.1.	2 200 000	2 200 000	370 013	370 013
Osakepääoma 31.12.	2 200 000	2 200 000	370 013	370 013

Omat osakkeet

VR:llä ei ole hallussa omia osakkeita.

Suojaus- ja muut rahastot

Suojausrahastoon kirjataan suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (SVOP)

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset, joita ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Sijoitetun vapaan pääoman rahasto muodostuu kokonaisuudessaan emoyhtiö VR-Yhtymä Oy:n sijoitetun vapaan pääoman rahastosta.

Osingot ja pääomanpalautukset

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että VR-Yhtymä Oyj ei jaa osinkoa tilikaudelta 2022.

6. Rahoitusriskien hallinta

6.1. Rahoitusriskit

Konserni altistuu toiminnassaan maksuvalmiusriskille, luottoriskille ja markkinariskeille (korkoriski, valuuttariski sekä polttoaineen ja sähkön hintariski). VR Groupin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa tehokas ja onnistunut riskienhallinnan toteutus taloudellisten osa-alueiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on säilyttää kyky saada tarvittaessa rahoitusta markkinoilta vahvan taseaseman ja tasaisen kannattavuuden kautta.

Rahoitusriskien hallinnan periaatteet

VR Groupin hallitus päättää konsernin rahoituspolitiikasta, jossa määritellään periaatteet rahoitusriskien hallinnalle. Käytännön riskienhallinnasta vastaa konsernin treasury-toiminto, jota johtaa konsernin CFO. VR Groupin hallituksen ja toimivan johdon tehtävänä on säädellä riskinottohalukkuutta.

Markkinariski

Konsernin treasury-toiminto vastaa markkinariskien hallinnasta ja käytännön toteuttamisesta. Konsernin markkinariskejä ovat korkoriski, valuuttariski sekä polttoaineen ja sähkön hintariski.

Korkoriski

Muutokset markkinakoroissa luovat epävarmuutta konsernin kassavirtaan, kannattavuuteen ja arvoon. Konsernin korkoriski syntyy pääasiassa vaihtuvakorkoisista vuokrasopimusveloista ja lainoista rahoituslaitoksilta. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on pienentää korkojen muutoksen vaikutusta konsernin kassavirtaan, kannattavuuteen ja arvoon.

Korkoriskille alttiina olevat kohteet (1 000 €)

Vaihtuvakorkoiset velat	2022	2021
Lainat rahoituslaitoksilta	28 623	31 655
Rahoitusleasingvelat	210 026	221 675
Yhteensä	238 649	253 330

Johdannaiset

Koronvaihtosopimukset	22 371	300 693
Yhteensä	22 371	300 693

Konsernin lainat ovat sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisia, ja tilikauden 2022 lopussa konsernilla oli vaihtuvakorkoisia rahoitusvelkoja yhteensä 239 miljoonaa euroa (253 miljoonaa euroa). Vaihtuvakorkoiset lainat ovat sidottu Euribor-korkoihin. Vaihtuvakorkoisia lainoja on suojattu vastaaviin Euribor-korkoihin sidotuilla koronvaihtosopimuksilla 22 miljoonaa euroa (2021: 301 miljoonaa euroa).

Konsernin korollisten velkojen (pois lukien vuokrasopimusvelkojen) painotettu keskikorko oli 2,4 % (31.12.2021: 0,7 %).

Herkkyysanalyysi koron muutoksesta

Alla olevassa taulukossa on kuvattu yhden (1) prosenttiyksikön koron muutoksen vaikutusta konsernin seuraavan vuoden korkokuluihin huomioiden korkojohdannaisten vaikutus. Analyysissä oletetaan, että muut tekijät säilyvät muuttumattomina. Omaan pääomaan on laskettu ainoastaan suojauslaskennan alaiset erät. Konsernin vaihtuvakorkoisissa veloissa on viitekoron osalta 0%-lattia.

Konsernin velkasalkun suojausaste tilikauden 2022 lopussa oli 60%.

Suojausasteen laskennassa suojaavaan osuuteen lasketaan kiinteäkorkoiset lainat sekä korkojohdannaiset joilla korkoa on kiinnitetty. Johdannaisten tarkemmat tiedot on avattu liitetiedon 6.2 taulukossa "Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot".

(1 000€)	Tuloslaskelma		Oma pääoma	
	Vahvistuminen 1%	Heikentyminen 1%	Vahvistuminen 1%	Heikentyminen 1%
Vaihtuvakorkoiset velat	-2 736	1 357		
Koronvaihtosopimukset	1 620	-299	—	—
Yhteensä	-1 115	1 058	—	—

Polttoaineen ja sähkön hintariski

Muutokset polttoaineen ja sähkön hinnassa luovat epävarmuutta konsernin kassavirtaan, kannattavuuteen ja arvoon. Polttoaineen ja sähkön hintariski syntyy konsernin operatiivisessa toiminnassa.

Konsernin polttoaineen hintariski keskittyy pääosin logistiikka- ja sopimusliikennetoimintaan. Polttoaineen hintariskiltä suojaudutaan indeksisopimuksilla, joissa muutokset polttoaineen hinnassa muuttavat sopimuksenmukaista hinnoittelua. Konsernin sähkön hintariskiltä suojaudutaan sekä indeksisopimuksilla että sähköjohdannaisilla.

Johdannaisten tarkemmat tiedot on avattu liitetiedon 6.2 taulukossa "Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot".

Hintariskille alttiina olevat kohteet

	2022	2021
Polttoainekulutus, tonnia	29 206	29 578
Sähkönkulutus, GWh	590	636

Herkkyysanalyysi sähkön hinnanmuutoksesta johdannaisiin

Alla olevassa taulukossa on kuvattu 20 prosentin sähkön hinnan muutoksen vaikutusta konsernin tulokseen ja omaan pääomaan. Taulukko kertoo, kuinka paljon oma pääoma muuttuu johdannaisten markkina-arvojen muutoksen kautta ja kuinka paljon seuraavan vuoden tulos muuttuu rahavirran kautta. Analyysissä oletetaan, että muut tekijät säilyvät muuttumattomina.

Tilikauden 2022 lopussa seuraavan vuoden indeksisopimusten ulkopuolisesta sähkönkulutuksesta oli sähköjohdannaisilla suojattu 75 % systeemihinnan osalta ja 54 % Helsingin aluehintaeron osalta.

Polttoaineen hintariski on lähes täysimääräisesti suojattu indeksisopimuksilla vuoden 2022 aikana, minkä takia polttoaineen suojaus johdannaisopimuksilla päätettiin vuoden 2022 aikana.

(1 000€)	Tuloslaskelma		Oma pääoma	
	Vahvistuminen	Heikentyminen	Vahvistuminen	Heikentyminen
Sähkö (luvat diskontaamattomat)	8 171	-8 171	12 830	-12 829

Osakkeen hintariski

VR Groupin sijoitus NRC Groupin osakkeisiin kirjataan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Osakkeen +/-10 prosentin arvonmuutoksella on +/- 1,8 (+/- 3,2) milj. euron vaikutus konsernin laajaan tulokseen ennen veroja.

Valuuttariski

Muutokset valuuttakursseissa luovat epävarmuutta konsernin kassavirtaan, kannattavuuteen ja arvoon. Konsernin valuuttariski syntyy kahdesta komponentista, transaktioriskistä ja translaatoriskistä. Transaktioriskissä valuuttakurssien muutokset vaikuttavat kaupallisten transaktioiden arvoon ja translaatoriskissä muutokset valuuttakursseissa vaikuttavat varojen ja saatavien tasearvoon. Konsernin valuuttariski syntyy pääasiassa sisäisistä lainoista, valuuttamääräisistä maksuista ja ulkomaan valuutassa annetuista sitovista tarjouksista. Valuuttariskin hallinnan tavoitteena on pienentää valuuttakurssien muutoksen vaikutusta konsernin kassavirtaan, kannattavuuteen ja arvoon.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu 10 prosentin valuuttakurssimuutoksen vaikutusta konsernin tulokseen. Taulukko kertoo, kuinka paljon seuraavan vuoden tulos muuttuu rahavirran kautta. Analyysissä oletetaan, että muut tekijät säilyvät muuttumattomina.

Valuuttakurssimuutoksen vaikutus tulokseen	Euron vahvistuminen +10%	Euron heikentyminen -10%
SEK	-3,7milj.euroa	+4,5 milj. euroa
RUB	-1,6 milj.euroa	+1,6 milj. euroa

Konsernin valuuttariski koostuu pääosin sisäisistä lainoista. Konserni on antanut euromääräistä rahoitusta Venäjällä toimivalle tytäryhtiölle. Ruotsin kruunumääräinen (SEK) riski on suojattu täysimääräisesti valuuttajohdannaisilla, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

VR Group altistuu epäsuorasti Norjan kruunun (NOK) valuuttariskille johtuen sijoituksesta NRC Groupin osakkeisiin, jotka noteerataan Norjan kruunuissa. NRC Groupin osakkeen hinnasta aiheutuvat valuuttakurssimuutokset kirjataan osana sijoitusten arvonmuutosta käyvän arvon rahastoon.

Maksuvalmius eli likviditeettiriski

Likviditeettiriski on riski siitä, että konsernin yhtiöt eivät likvidien varojen vähäisyyden vuoksi pystyisi harjoittamaan normaalia liiketoimintaa tai suoriutumaan erääntyvistä maksuvelvoitteistaan määrääjassa.

Konserni hallitsee likviditeettiriskiään päivittäisen maksuvalmiuden suunnittelulla ja hoidolla sekä maksuvalmiustilanteen seurannalla. Päivittäisen maksuvalmiuden turvaamiseksi konsernilla on käytössään muun muassa yritystodistusohjelma, lyhytaikaisia pankkitililimiittejä sekä pitkäaikainen valmiusluottosopimus. Alla olevassa taulukossa on kuvattu rahoitusvelkojen ja korkojohdannaisien sopimuksiin perustuvia rahavirtoja. Esitettävät tiedot ovat diskonttaamattomia ja sisältävät sekä koronmaksut että pääoman takaisinmaksut.

Sopimukseen perustuvat olennaiset ostositoumukset maksuaikatauluineen ovat kuvattu liitetiedossa 9.1.2. Sitoumukset ja muut avoimet vastuut.

Sopimusperusteiset rahavirrat 2022 (1 000 €)

	Yhteensä	alle 12kk	1-5 vuotta	yli 5 vuotta
Joukkovelkakirjalainat	349 875	7 125	28 500	314 250
Lainat rahoituslaitoksille	32 225	3 820	14 403	14 002
Muut rahoituslainat	946	17	929	–
Rahoitusleasing- ja vuokrasopimusvelat	288 327	25 093	118 319	144 915
Ostovelat	79 903	79 903	–	–
Yhteensä	401401	108833	133651	158917
Johdannaiset	2 193	469	1 251	473
Yhteensä	403 594	109 302	134 902	159 390

Sopimusperusteiset rahavirrat 2021 (1 000 €)

	Yhteensä	alle 12kk	1-5 vuotta	yli 5 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta	31 654	2 961	11 852	16 841
Rahoitusleasing- ja vuokrasopimusvelat	270 639	23 984	90 995	155 660
Ostovelat	53 776	53 776	–	–
Yhteensä	356 070	80 721	102 847	172 502
Johdannaiset	31 958	6 782	17 762	7 414
Yhteensä	388 028	87 503	120 609	179 916

Alla olevassa taulukossa on kuvattu VR Groupin likviditeettivarantoa, jolla pyritään turvaamaan konsernin lyhytaikainen maksuvalmius.

(1 000€)	2022	2021
Rahat ja pankkisaamiset	224 396	65 845
Pankkitalletukset yli 3kk	50 000	–
Yhteensä	274 396	65 845

Yritystodistusohjelma (300 milj. Euroa)

Valmiusluottolimiitti (200 milj. Euroa)

Tililimiitti (5 milj. euroa)

Tililimiitti (100 milj. Ruotsin kruunua)

VR Group on vahvistanut konsernin maksuvalmiutta sitovalla valmiusluotto sopimuksella (Revolving Credit Facility) yhteensä 200 milj. euroa, joka erääntyy 3.6.2025 ja jonka erääntymistä on mahdollista pidentää yhdellä vuoden jatko-optiolla 3.6.2026 asti. RCF-sopimuksesta ei ole tehty nostoja tilinpäätöshetkellä. Sopimukseen ei liity taloudellisia kovenantteja, mutta valtion omistussuuden edellytetään olevan yli 50 %.

Lisäksi VR Groupilla on tilinpäätöshetkellä käyttämätön lyhytaikainen tililimiitti yhteensä 5 miljoonaa euroa sekä käyttämätön lyhytaikainen limiitti 100 miljoonaa Ruotsin kruunua. Konsernilla on myös 300 miljoonan euron yritystodistusohjelma, joka oli tilinpäätöshetkellä käyttämätön.

Luottoriski

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä tappiosta, joka johtuisi siitä, etteivät konserniin kuuluvien yhtiöiden sopimusvastapuolet ja asiakkaat kykene suoriutumaan sovitusta velvoitteistaan, eivätkä saadut vakuudet turvaa saatavia.

Konserni altistuu luottoriskille myyntisaamisten, pankkitalletusten, johdannaissaamisten, lainasaamisten ja jaksotettuun hankintamenoön kirjattujen sijoitusten johdosta. Konserni hallitsee luottoriskiä muun muassa huolellisella asiakkaiden luottokelpoisuuden ja maksukäyttäytymisen seurannalla. Sijoitusten osalta konserni on määritellyt vastapuolikohtaisia limiittejä sijoitustoiminnalle rahoituspolitiikan mukaisesti.

Luottoriskin hallinnan käytännön toteuttamisesta ja valvonnasta vastaa taloushallinto ja riskienhallintatoiminto.

Luottoriskille alttiina olevat erät yhteensä (EUR 1 000)

	2022	2021
Lainasaamiset	–	8 609
Pankkitalletukset yli 3kk	50 000	–
Johdannaissaamiset	39 572	14 359
Myyntisaamiset	83 774	57 722
Yhteensä	173 346	80 690

Odotettavissa olevat luottotappiot

Konsernissa lasketaan jaksotettuun hankintamenoön arvostetuista rahoitusvaroista odotettavissa oleva luottotappio (expected credit loss, ECL). Odotettavissa oleva luottotappio kuvaa todennäköisyyksillä painotettua arviota toteutuvista luottoriskeistä. Odotettavissa olevaa tappiota koskeva vähennyserä kirjataan myyntisaamisista, lainasaamisista ja sijoituksista.

Kaikki toteutuneet luottotappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Luottotappio peruutetaan myöhemmällä kaudella, jos peruutuksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän luottotappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan. Myyntisaamisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta on kuvattu liitteessä 4.6.2.

Saamistodistuksiin ja lainasaamiseen liittyvän odotetun luottotappion laskentaan sovelletaan IFRS 9 standardin yleistä lähestymistapaa.

Sijoitusten odotettavissa olevat luottotappiot

Luottotappiovarauksen laskennassa käytetään arviona luottotappion todennäköisyydestä ulkoisesta tietokannasta saatavilla olevia luottoriskitietoja ja arviota palautusasteesta. Sijoitusportfolion luottoriski arvioidaan matalaksi, sillä sijoitukset kohdistuvat konsernin arvion mukaisesti hyvän luottokelpoisuuden omaaviin sijoituskohteisiin.

Sijoituksista ei kirjattu odotettavissa olevia luottotappiota vuonna 2022 eikä vuonna 2021.

6.2. Johdannaiset ja suojauslaskenta

VR Group käyttää rahoituspolitiikkansa mukaisesti korko- ja hyödyke-johdannaisia pienentämään korko- ja hyödykeriskejä, jotka johtuvat konsernin taseen rahoitusleasingveloista sekä tulevista sähkö- ja polttoaineostoista. Lisäksi konserni käyttää valuuttajohdannaisia suojataksaan valuuttamääräisiä sisäisiä lainoja sekä ostoja ja myyntejä, jotka altistavat konsernin valuuttariskille. VR Groupissa johdannais-sopimukset solmitaan suojaustarkoituksessa, mutta kaikkiin sopimuksiin ei sovelleta suojauslaskentaa.

VR Group käyttää koronvaihtosopimuksia pienentämään korkoriskiä lainasopimusten vaihtuvakorkoisista maksueristä. Koronvaihtosopimuksilla vaihtuvaa korkoa vaihdetaan kiinteäksi koroksi. Kyseiset johdannaiset on tehty suojaustarkoituksessa, mutta kaikkiin ei sovelleta suojauslaskentaa. Koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan taseeseen sidotun oman pääoman rahavirran suojausrahastoon, kun ne täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat tehokkaita (rahavirran suojaus). Mikäli suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät täyty tai suojaus ei ole tehokas, kirjataan käyvän arvon muutokset tuloslaskelman rahoituseriin.

Suojauslaskenta

Polttoaine- ja sähkönhintariski

VR Group soveltaa IFRS-suojauslaskennan periaatteita tulevien kassavirtojen suojauksessa (rahavirran suojaus). Polttoaineen ja sähkön hintariski tarkoittaa kassavirran ja tuloksen epävarmuutta, joka syntyy polttoaineen ja sähkön hintojen vaihtelusta. VR Group käyttää OTC-hyödykejohdannaisia sähkön ja kevytpolttoöljyn hintariskin suojaamisessa. Sähkön hintariskin osalta suojataan sekä systeemi-hintaa että aluehintaeroa, jotka yhdessä muodostavat sähkön Suomen aluehinnan. Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan taseeseen oman pääoman rahavirran suojausrahastoon, kun ne täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat tehokkaita.

VR Groupin rahoituspolitiikan mukaisesti polttoaine- ja sähköjohdannaisten suojaustason tavoitteenaan olevan 75 % seuraavan 12 kuukauden ennustetusta kulutuksesta. Polttoaineen hintariski on lähes täysimääräisesti suojattu indeksisopimuksilla vuoden 2022 aikana, minkä takia polttoaineen suojaus johdannaissopimuksilla päätettiin vuoden 2022 aikana. Polttoaineen hintariski on lähes täysimääräisesti suojattu indeksisopimuksilla vuoden 2022 aikana, minkä takia polttoaineen suojaus johdannaissopimuksilla päätettiin vuoden 2022 aikana.

Karelian Trains

VR Groupin sijoitus Oy Karelian Trains Ltd:hen käsitellään IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardin mukaisena yhteisenä toimintona. Yhteisen toiminnon osapuolen on merkittävä tilinpäätökseensä muun muassa sille kuuluva osuus yhteisen toiminnon veloista, mukaan lukien osuutensa yhteisistä veloista, jos niitä on. Yhteiseksi toiminnoksi luokittelua on kuvattu tarkemmin liitteessä 9.1. VR Groupin osuus Oy Karelian Trains Ltd:n ulkoisista korollisista veloista kirjataan VR Groupin IFRS-taseeseen.

Oy Karelian Trains Ltd on rahoittanut Allegro-junakaluston hankintaa vaihtuvakorkoisella lainalla rahoituslaitokselta. Rahoitusjärjestelyyn liittyy koronvaihtosopimus, johon sovellettiin suojauslaskentaa (rahavirran suojaus) 30.11.2022 asti. Ukrainan sodasta sekä Venäjään kohdistuvista pakotteista johtuen Allegro-matkustajajunien liikennöinti Helsingin ja Pietarin välillä keskeytettiin 28.3.2022. Suojauskohteena olevan lainasopimuksen mukaisia kassavirtoja ei enää voida pitää erittäin todennäköisinä, joten rahavirran suojauslaskenta päätettiin lopettaa ja joulukuusta 2022 alkaen VR Groupin osuus koronvaihtosopimuksen markkina-arvon muutoksesta on kirjattu tulosvaikutteisesti. Korkosuojaus tarkoitus on rajoittaa markkinakorkojen muutosten negatiivista vaikutusta yrityksen kassavirtaan ja tulokseen.

Korkojohdannaisella on suojattu noin 80 % vaihtuvakorkoisista lainafasiliteeteista vuoteen 2032 saakka.

Suojauslaskennan edellytykset

Jotta rahoitusinstrumentit täyttävät suojauslaskennan edellytykset, ne määritetään alun perin suojausinstrumenteiksi ja suojaussuhde dokumentoidaan. Konserni myös todentaa, sekä suojaussuhteen alkaessa että vuosittain tehokkuustestauksen avulla, että suojaussuhde on tehokas. Tällöin on tulevaisuudessa todennäköistä, että suojausinstrumentti miltei täysin kumoaa suojattavan erän (suojaattua riskiä koskevat) käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset. Konserni katsoo, että rahavirran suojauksissa suojauskohteiden ja suojausinstrumenttien merkittävimmät ehdot ovat samat ja suojauskohteille sovelletaan suojausastetta 1:1. Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan taseeseen sidotun oman pääoman rahavirran suojausrahastoon, kun ne täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat tehokkaita.

Mikäli suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät täyty tai suojaus ei ole tehokas, kirjataan käyvän arvon muutokset tuloslaskelmaan.

Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot 2022 (1 000 €)

Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Käypä arvo, netto
Hyödykejohdannaiset				
Sähköjohdannaiset, GWh	1 043	39 510	-157	39 353
Hyödykejohdannaiset yhteensä		39 510	-157	39 353
Suojauslaskennassa olevat johdannaiset yhteensä		39 510	-157	39 353
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	22 371		-626	-626
Valuuttajohdannaiset	41 699	62		62
Yhteensä	65 113	39 572	-782	38 789

Polttoaineen hintariski on lähes täysimääräisesti suojattu indeksisopimuksilla vuoden 2022 aikana, minkä takia polttoaineen suojaus johdannaissopimuksilla päätettiin vuoden 2022 aikana purkamalla kaikki avoimet polttoaineen hintariskiä suojaavat johdannaiset.

Toukokuun 2022 lopussa VR Group laski liikkeeseen ensimmäisen vakuudettoman kiinteäkorkoisen vihreän joukkovelkakirjalainansa, jonka korkoriskiä oli suojattu etukäteen koronvaihtosopimuksilla. Kyseiset suojauslaskennan alaiset korkojohdannaiset purettiin joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskun yhteydessä, ja kaikki muut rahavirran suojauslaskennan alaiset korkojohdannaiset purettiin tilikauden 2022 aikana.

Myös aiempina tilikausina tehty, 30.6.2019 ja 30.6.2020 suojauslaskennan ulkopuolelle siirretyt korkojohdannaiset purettiin tilikauden 2022 aikana.

Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot 2021 (1 000 €)

Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Käypä arvo, netto
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	124 726	1 200	-2 894	-1 694
Korkojohdannaiset yhteensä	124 726	1 200	-2 894	-1 694
Hyödykejohdannaiset				
Polttoainejohdannaiset, tonnia	7 680	1 432	—	1 432
Sähköjohdannaiset, GWh	749	11 728	-4	11 724
Hyödykejohdannaiset yhteensä		13 160	-4	13 156
Suojauslaskennassa olevat johdannaiset yhteensä		14 360	-2 898	11 462
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	175 967		-26 070	-26 070
Valuuttajohdannaiset	2 915		-39	-39
Yhteensä		14 360	-29 007	-14 647

Oy Karelian Trains Ltd:n Allegro-junakaluston rahoitusjärjestelyyn liittyy vuonna 2032 erääntyvä koronvaihtosopimus. Ukrainan sodasta sekä Venäjään kohdistuvista pakotteista johtuen Allegro-matkustajajunien liikennöinti Helsingin ja Pietarin välillä keskeytettiin 28.3.2022. Suojauskohteena olevan lainasopimuksen mukaisia kassavirtoja ei enää voida pitää erittäin todennäköisinä ja rahavirran suojauslaskenta päätettiin lopettaa 30.11.2022

Suojauslaskennan alaisten johdannaisten erääntymisjakauma

Tilikausien 2022 ja 2021 päättyessä konsernilla oli seuraavat instrumentit, joilla se suojautuu korkojen muutokselta ja hyödykkeiden hinnanmuutoksilta:

2022 (1 000 €)

	Nimellismäärät yhteensä	Erääntymisaika nimellismäärät		
		Alle 12kk	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Hintariski				
Sähkijohdannaiset	1043 GWh	482 GWh	562 GWh	

2021 (1 000 €)

Korkoriski	Nimellismäärät yhteensä	Erääntymisaika nimellismäärät		
		Alle 12kk	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Korkojohdannaiset	124 726	102 355	9 419	12 952
Hintariski				
Polttoainejohdannaiset	7,680 tonnia	5,280 tonnia	2,400 tonnia	
Sähkijohdannaiset	749 GWh	346 GWh	403 GWh	

Suojauslaskennan alaisten johdannaisten tasearvot ja tuloslaskelmaan kirjatut erät

2022 (1 000 €)

	Vuoden lopussa Tasearvo			Vuoden aikana siirretty tuloslaskelmaan	
	Saamiset	Velat	Netto, rahavirran suojaus-rahasto	Korko-kuluiksi	Sisältyy materiaaleihin ja palveluihin
Rahavirran suojaukset					
Sähkijohdannaiset	39 510	157	39 353		35 949

2021 (1 000 €)

	Vuoden lopussa Tasearvo			Vuoden aikana siirretty tuloslaskelmaan	
	Saamiset	Velat	Netto, rahavirran suojaus-rahasto	Korko-kuluiksi	Sisältyy materiaaleihin ja palveluihin
Rahavirran suojaukset					
Koronvaihtosopimukset	1 200	2 894	-1 694	-620	
Polttoainejohdannaiset	1 432	—	1 432		916
Sähkijohdannaiset	11 728	4	11 724		13 588

Suojauslaskennan kohteet ja suojaustaso on kuvattu liitetiedon osiossa suojauslaskenta.

7. Tuloverot

Tuloslaskelman kauden verokulu koostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien tuloverosta sekä laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta. Tuloverot kirjataan tulosvaikutteisesti, lukuun ottamatta veroja, jotka liittyvät muihin laajan tuloksen tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tulovero kirjataan näissä tapauksissa kyseisten erien mukaisesti joko laajaan tulokseen tai omaan pääomaan.

Verotettavan tulon kirjaaminen

VR Group laskee kauden verotettavaan tuloon perustuvan veron kunkin maan, jossa se toimii ja sille syntyy verotettavaa tuloa, verolainsäädännössä määritettyjen verotettavan tulon sekä voimassa olevan verokannan perusteella. Kauden verotettavaa tuloa oikaistaan mahdollisilla edellisiiin tilikausiin liittyvillä veroilla. Tilikauden verojen laskennassa on huomioitu ainoastaan sellaiset verokannat (ja -lait), jotka ovat säädetty tai jotka ovat käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä. Muut verot, kuten esimerkiksi kiinteistö- ja muut paikalliset verot, puolestaan sisältävät liiketoiminnan muihin kuluihin. VR Groupilla ei ole epävarmoja veropositioita.

Konsernin verotettava tulos ei suoraan vastaa konsernitilinpäätöksessä raportoitua tulosta, sillä jotkin tuotto- tai kuluerät saattavat olla veronalaisia tai verotuksessa vähennyskelpoisia eri vuosina. Lisäksi tietyt tuottoerät eivät ole välttämättä lainkaan verotettavia ja toisaalta tietyt kuluerät eivät puolestaan vähennyskelpoisia verotuksessa.

Laskennallisen veron kirjaaminen

Yleensä laskennallinen vero kirjataan:

- omaisuus- ja velkaerien tilinpäätöspäivän kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisistä väliaikaisista eroista, sekä
- käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja käyttämättömistä verotukseen liittyvistä hyvityksistä.

Laskennallinen verovelka kirjataan taseeseen yleensä täysimääräisenä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu:

- liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta, tai
- omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan verotuksessa vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan VR Group voi hyödyntää väliaikaisen eron. Laskennallinen verosaaminen voi olla merkitty tai merkitsemättä taseeseen. Näiden käsittely eroaa toisistaan seuraavasti:

- Taseeseen merkityt laskennalliset verosaamiset: näiden verosaamisten määrä ja niiden hyödyntämisen todennäköisyys arvioidaan uudelleen kunkin raportointikauden päättyessä. Jos konserni ei pidä kyseistä verohyötyä enää todennäköisenä, laskennallisen verosaamisen kirjanpitoarvosta kirjataan vähennys.
- Taseeseen merkitsemättömät laskennalliset verosaamiset: nämä erät arvioidaan uudelleen kunkin kauden päättyessä. Ne kirjataan taseeseen siihen määrään saakka, kuin on käynyt todennäköiseksi, että kyseiset saamiset voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

VR Groupilla merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät varauksista, NRC:n osakkeista, etuusperusteisista eläkkeistä ja poistoerosta. Verotuksessa vähennyskeltottomia liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa ja tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista kirjataan veroa vain, mikäli niistä tiedetään aiheutuvan veroseuraamuksia. Laskennalliset verosaamiset- ja -velat vähennetään toisistaan (netotetaan), kun ne liittyvät saman veronsaajan perimiin veroihin ja ne voidaan laillisesti toimeenpantavissa olevan oikeuden nojalla kuitata keskenään.

VR Group määrittää laskennalliset verosaamiset ja -velat niitä verokantoja (ja verolakeja) käyttäen, jotka todennäköisesti ovat voimassa sillä kaudella, jolla omaisuuserä realisoidaan tai muutoin hyödynnetään tai velka suoritetaan. Verokantana käytetään raportointikauden päättymispäivänä voimassaolevia verokantoja tai tilikautta seuraavan vuoden verokantoja, mikäli ne ovat käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä kyseisissä maissa.

VR Groupin johto on tehnyt oletuksia ja käyttänyt tiettyjä arvioita liittyen tulevien vuosien veroseuraamuksiin, jotka johtuvat varojen ja velkojen tilinpäätökseen kirjattujen kirjanpitoarvojen sekä niiden verotuksellisten arvojen eroista. Keskeiset oletukset liittyvät esimerkiksi siihen, että arvioitujen vähennyskelpoisten vahvistettujen verotappioiden hyödyntämisaika pysyy muuttumattomana, että voimassa olevat verolait ja kannat pysyvät muuttumattomina lähitulevaisuudessa. Jokaisena tilinpäätöspäivänä arvioidaan laskennallisten verosaamisten hyödynnettävyys, ja mikäli olosuhteet viittaavat siihen, että niitä ei voida hyödyntää täysimääräisesti, laskennallinen verosaaminen puretaan käytettävissä olevaan määrään.

VR Groupin toimintamaiden yritysverokannoissa ei ole tapahtunut muutoksia kuluvana tai vertailukautena.

VR Group on kirjannut aikaisemmin laskennallista verosaamista NRC:n osakkeista, sillä kirjanpidossa tehtyjä alaskirjauksia ei ole vähennetty verotuksessa. Osakkeiden käyvän arvon muutoksista kirjattujen tappioiden vähennyskelpoisuuteen verotuksessa on todettu liittyvän merkittävää epävarmuutta, minkä johdosta laskennallinen verosaaminen 11,8 miljoonaa euroa on purettu.

Alla olevassa taulukossa on esitetty tulosvaikutteisesti kirjatun tuloveron määrä tilikausilla 2022 ja 2021.

Tulosvaikutteisesti kirjatun tuloveron määrä (1 000 €)

	2022	2021
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-29	268
Edellisiin tilikausiin liittyvät verot	707	-647
Laskennallisten verojen muutos	-1 646	6 161
Yhteensä	-968	5 782

Konsernin tuloslaskelmaan sisältyvä verokulu poikkeaa Suomen nimellisen 20,0 prosentin verokannan (20,0) mukaan lasketusta verosta seuraavasti:

	2022	2021
Voitto (Tappio) ennen tuloveroja	-46 448	-19 458
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	9 290	3 892
Ulkomaisten tytäryritysten erilaiset verokannat	24	
Aiempia vuosia koskevat tuloverot	707	-647
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-1 280	303
Vähennyskelvottomat menot	-443	-610
Verovapaat tuotot	238	27
Aiemmilta vuosilta kirjaamattomien vahvistettujen tappioiden käyttö		-25
Muut erät	247	
Konserniyhdistelyyn liittyvät oikaisut	-9 751	2 841
Tuloslaskelman tuloverot yhteensä	-968	5 782
Efektiivinen verokanta %	-2 %	30 %

VR Groupin emoyhtiön verokanta Suomessa oli 20,0 prosenttia (20,0). Ruotsin yritysverokanta on 20,6 % mikä vaikuttaa tilikaudella toteutuneen yrityskaupan kautta kohottavasti konsernin efektiiviseen veroasteeseen. Vuosina 2022- 2021 Venäjän yritysverokannassa ei tapahtunut muutoksia ja verokanta oli molempina vuosina 20,0 %, joten veromuutoksilla ei ollut vaikutusta kyseisessä maassa toimivien tytäryhtiöiden laskennallisiin verosaamisiin ja -velkoihin.

Alla olevassa taulukossa on esitetty muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot

Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot (1 000 €)

Erät, jotka saatetaan siirtää tulosvaikutteisiksi	2022			2021		
	Ennen veroja	Verokulu(-)/ verohyöty(+)	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Verokulu(-)/ verohyöty(+)	Verojen jälkeen
Muuntoerot	305	—	305	-216	—	-216
Rahavirransuojaus	37 100	-7 420	29 680	16 641	-3 328	13 313
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi						
Etuuspohjaisten järjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	62 600	-12 520	50 080	14 942	-2 988	11 954
Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat rahoitusvarat (1)	-13 819	-11 802	-25 620	-8 155	1 631	-6 524
Yhteensä	86 186	-31 741	54 445	23 212	-4 685	18 527

(1) Tilikauden käyvän arvon alentumisesta ei ole kirjattu verosaamista ja edellisillä tilikausilla kirjattu laskennallinen verosaaminen 11 802 tuhatta euroa käyvän arvon alentumisesta on purettu tilikaudella 2022.

Tällä sivulla olevissa taulukoissa on esitetty laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutokset

2022 (1 000 €)

Laskennalliset verosaamiset	1.1.2022	Kirjattu tulos-vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot ja muut muutokset	31.12.2022
Konserniyhdistely	916			85	1 001
Varaukset	9 382	2 374		3 653	15 409
Suojaustoimenpiteet	2 704	-123	-579		2 002
Muut erät	32 710	-6 157	-11 802	75	14 827
Yhteensä	45 712	-3 906	-12 381	3 813	33 239
Netotettu laskennallisista verovelosta	-45 712	3 906	12 381	-3 813	-33 239
Laskennalliset verosaamiset taseessa	–	–	–	–	–

Laskennalliset verovelat

Konserniyhdistely	1 674	-410		1 358	2 622
Varaukset	7 875			3 590	11 465
Eläkevelvoitteet	16 359	-4 068	12 520		24 811
Poistoerot	98 124	332			98 456
Suojaustoimenpiteet		748			748
Muut erät	4 460	-712	6 841	1 969	12 558
Yhteensä	128 492	-4 110	19 361	6 917	150 660
Netotettu laskennallisista verosaamisista	-45 712	3 906	12 381	-3 813	-33 239
Laskennalliset verovelat taseessa	82 780	-205	31 742	3 103	117 420

2021 (1 000 €)

Laskennalliset verosaamiset	1.1.2021	Kirjattu tulos-vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot ja muut muutokset	31.12.2021
Konserniyhdistely	762	337	-183		916
Varaukset	9 750	-368			9 382
Suojaustoimenpiteet	7 987	-2 138	-3 145		2 704
Muut erät	23 747	7 332	1 631		32 710
Yhteensä	42 246	5 163	-1 697	–	45 712
Netotettu laskennallisista verovelosta	-42 247	-5 163	1 697		-45 712
Laskennalliset verosaamiset taseessa	–	–	–	–	–

Laskennalliset verovelat

Konserniyhdistely	1 252	422			1 674
Varaukset	7 898	-23			7 875
Eläkevelvoitteet	15 519	-2 148	2 988		16 359
Poistoerot	97 196	1 683		-754	98 124
Sijoituskiinteistöt	-1 602			1 602	–
Muut erät	5 904	-932		-513	4 460
Yhteensä	126 167	-998	2 988	335	128 492
Netotettu laskennallisista verosaamisista	-42 247	-5 163	1 697	–	-45 712
Laskennalliset verovelat taseessa	83 920	-6 161	4 685	335	82 780

8. Konsernin rakenne

8.1. Konsernirakenne

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö VR-Yhtymä Oyj:n sekä kaikki ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta, kun se olemalla osallisena yhtiössä altistuu yhtiön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhtiötä koskevaa valtaansa. VR Groupin määräysvalta perustuu äänivaltaan. Tytäryhtiön yhdistely konsernitilinpäätökseen alkaa silloin, kun VR Group on saanut määräysvallan, ja se päättyy, kun määräysvalta lakkaa. Omistusosuuksien muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan.

VR Group yhdistelee hankitut tai perustetut tytäryhtiöt hankintamenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Tällöin luovutettu vastike, konsernin olemassa oleva sijoitus hankittuun yhtiöön ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohtana käypiin arvoihin. Hankintojen yhteydessä luovutettu vastike sisältää mahdollisesti luovutetut varat, hankkijaosapuolelle hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneet velat sekä liikkeeseen lasketut oman pääoman-ehtoiset osuudet. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi tulosvaikutteisesti lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja.

Mahdollinen ehdollinen vastike (lisäkauppahinta) arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisena raportointikauden päättymispäivänä.

Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta arvostetaan käypään arvoon tai määrään joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävästä nettovarallisuudesta.

Osakkuusyritykset

VR Groupissa osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattavan vaikutusvallan katsotaan syntyvän, mikäli konserni omistaa vähintään 20 prosenttia yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin yrityksessä huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Mikäli konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon. Kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Sijoitus osakkuusyritykseen sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyrityksen tilikauden tuloksista esitetään tuloslaskelmalla liikevoiton jälkeen. Konsernin osuus osakkuusyrityksen muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista esitetään konsernin muiden laajan tuloksen erissä.

Yhteisjärjestelyt

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla järjestelyn osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestelyt luokitellaan joko yhteiseksi toiminnoksi tai yhteisyritykseksi.

Yhteisyritys on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen. Yhteinen toiminto on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita.

Konsernin kaikki yhteisjärjestelyt, kuten työyhteenliittymä, Karelian Trains Ltd ja keskinäiset kiinteistöyhtiöt, ovat yhteisiä toimintoja. Konserni yhdistää yhteisistä toiminnoista sille kuuluvan osuuden toiminnon varoista ja veloista sekä tuotoista ja kuluista riviriviltä taseeseen ja tuloslaskelmaan. Kalustoyhtiö Oy Karelian Trains Ltd perustettiin marraskuussa 2006 hankkimaan Helsinki-Pietari-yhteysvälin nopea junakalusto. Yhtiön vastuulla on lisäksi kaluston tarvitsemien huolto- ja kunnossapitopalvelujen hankinta ja kaluston vuokraus matkustajaliikennettä hoitaville operaattoreille. Yhtiön kotipaikka on Helsinki. Yhtiön omistavat tasaosuuksin VR-Yhtymä Oyj ja Venäjän rautatiet OAO RZD.

VR:n Karelian Trainsin omistuksen luonnetta ja yhteisjärjestelyn luokittelua tehtäessä johto on käyttänyt harkintaa. Luokittelun määrittelemisessä tarkastellaan erityisesti sovittua päätöksentekomekanismia ja juridista rakennetta sekä järjestelyn rahoitusta.

Konsernirakenne

VR Groupiin kuuluvat seuraavat yhtiöt:

Yhtiö	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus %		Segmentti
		2022	2021	
Oy Pohjolan Liikenne Ab	Helsinki	100	100	VR Matkustajaliikenne
Avecra Oy	Helsinki	100	100	VR Matkustajaliikenne
VR Kunnossapito Oy	Helsinki	100	100	VR FleetCare
SeaRail Oy	Tampere	100	100	VR Transpoint
Transitar Oy	Kuopio	100	100	VR Transpoint
Limited Liability Company Finnlog	Venäjä	100	100	VR Transpoint
VR Sverige AB	Ruotsi	100	0	VR Matkustajaliikenne
VR Service AB	Ruotsi	100	0	VR Matkustajaliikenne
VR Tåg AB	Ruotsi	100	0	VR Matkustajaliikenne
VR Östgötapendeln AB	Ruotsi	100	0	VR Matkustajaliikenne
Botniatåg AB	Ruotsi	60	0	VR Matkustajaliikenne
VR Group Sverige AB	Ruotsi	100	0	VR Matkustajaliikenne
SIA VR Services Latvia	Latvia	100	0	Muut toiminnot
VR Norge AS	Norja	100	100	VR Matkustajaliikenne

Arriva Sverige AB siirtyi VR Groupin omistukseen 1.7.2022, kun Arriva International Ltd myi omistuksensa. Sopimus Deutsche Bahnin omistaman Arriva International Ltd:n ja VR Groupin välillä allekirjoitettiin 24.3.2022. Arriva Sverige AB:n nimi vaihdettiin 20.9.2022 VR Sverige AB:ksi. VR Sverige toimii paikallisliikenteen operoijana Tukholman seudulla, Östragötlandin alueella ja eteläisessä Ruotissa, Skånen alueella.

VR Östgötapendeln AB (ent. Arriva Östgötapendeln AB) on VR Sverige AB:n kokonaan omistama tytäryhtiö, joka operoi junaliikennettä Itä-Götanmaalla. Yhtiö vastaa liikenteen suunnittelusta ja operoinnista, mutta se ei omista liikennöintiin tarvittavaa junakalustoa, joka on joukkoliikenneviranomaisen omistuksessa.

VR Service AB (ent. Arriva Service AB) on VR Sverige AB:n kokonaan omistama tytäryhtiö, joka vastaa raideliikenteen kaluston, linja-autojen ja liikenneinfrastruktuurin kunnossapidosta ja siivouksesta. Yhtiö tarjoaa palveluitaan sisäisesti muille VR:n omistamille ruotsalaisille yhtiöille. Tarjottavat palvelut on määritelty osana joukkoliikenneviranomaisille jätettyjä tarjouksia. Yhtiöllä on toimintaa mm. Tukholman ja Skånen alueilla.

VR Tåg AB (ent. Arriva Tåg AB) on VR Sverige AB:n kokonaan omistama tytäryhtiö, joka on perustettu junaliikenteen operointia varten. Yhtiöllä ei ole tällä hetkellä toimintaa.

Botniatåg AB on VR Östgötapendeln AB:n ja SJ AB:n yhteisyritys, jonka toimiala on raideliikenne. VR Östgötapendeln AB omistaa yhtiöstä 60 % ja SJ AB 40 %. Yhtiöllä ei ole tällä hetkellä toimintaa.

VR Group perusti 4.3.2022 Latviaan SIA VR Services Latvian, joka tuottaa konsernin sisäisiä it-palveluita.

VR Norge AB on norjalainen tytäryhtiö, joka on perustettu vuonna 2021 tarjouskilpailuun osallistumista varten. Yhtiöllä ei ole toimintaa.

Pohjolan Liikenne hoitaa linja-autoliikennettä pääkaupunkiseudulla sekä harjoittaa tilaus- ja sopimusajaja kotimaassa ja ulkomaille.

VR Kunnossapito Oy on VR-Yhtymän tytäryhtiö, joka vastaa ja huolehtii raidekaluston kunnossapidosta. Yhtiöllä on varikoita ja konepajoja Helsingissä, Tampereella, Kouvolassa, Joensuussa, Kokkolassa, Oulussa ja Pieksämäellä sekä toimipisteitä Kotkassa, Haminassa ja Imatralla. VR Kunnossapito Oy tarjoaa raiteilla liikkuvaan kalustoon ja raideinfraan sekä niiden järjestelmiin liittyviä asiantuntijapalveluja myös VR-Yhtymän ulkopuolisille asiakkaille. SeaRail tarjoaa tarjoaa terminaali- ja materiaalinkäsittelypalveluita Tampereella Metsä Boardin Takon kartonkitehtaalle ja toimii osana VR Transpointin maantielogiikkaa.

Avecra tarjoaa ravintola-, kahvila- ja kioskipalveluja rautatieasemilla ja kaukoliikenteen junissa.

Limited Liability Company Finnlog toimii Venäjän ja Suomen välisessä tuontiliikenteessä. Finnlog operoi vaunuja Venäjällä, huolehtii kunnossapitosopimuksista sekä vastaa operatiivisesti vaunujen käytön suunnittelusta ja ohjauksesta Venäjän puolella. Osana idän tavaraliikenteestä irtautumista yhtiön liiketoiminta on lopetettu ja yhtiö on asetettu selvitystilaan.

Osakkuusyrietykset

Alla olevassa taulukossa on esitetty tiedot konsernin osakkuusyrietyksistä:

Yhtiö	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus (%)		Kirjanpitoarvo (1000€)		Segmentti
		2022	2021	2022	2021	
Freight One Scandinavia Oy	Helsinki	50	50	837	816	VR Transpoint
Oy ContainerTrans Scandinavia Ltd.	Helsinki	50	50	826	944	VR Transpoint
Varkauden keskusliikenneasemakiinteistö Oy	Varkaus	33,3	33,3	208	208	Muut toiminnot
Osakkuusyhtiöt yhteensä				1 872	1 968	

Freight One Scandinavia Oy on Suomen, Venäjän ja IVY-maiden välisiin rautatiekuljetuksiin erikoistunut logistiikkayhtiö. Yritys myy sekä hoitaa idänliikenteen vaunukuormakuljetuksia. Osana idän tavaraliikenteestä irtautumista yhtiön liiketoiminta on lopetettu ja se on asetettu selvitystilaan.

Oy ContainerTransScandinavia Oy (CTS) on VR:n ja JSC TransContainerin vuonna 2007 perustama yhteisyritys, joka on erikoistunut konttitavaran kuljettamiseen rautateitse. Osana idän tavaraliikenteestä irtautumista VR Group selvittää irtautumista omistuksestaan CTS - osakkuusyhtiössä.

Varkauden keskusliikenneasemakiinteistö Oy:n omistavat Varkauden kaupunki, Matkahuolto Oy ja VR-Yhtymä Oy. Asema sijaitsee Varkauden kaupungissa ja palvelee juna-, linja-auto- ja taksimatrustajia.

Konserni katsoo, että osakkuusyhtiöt eivät ole yksinään tarkasteltuna olennaisia. Alla on esitetty yhteenvedo osakkuusyrietysten taloudellisista tiedoista.

(1 000€)	2022	2021
Konsernin osuus tilikauden tuloksesta	54	466
Konsernin osuus muista laajan tuloksen eristä	—	—
Konsernin osuus laajasta tuloksesta	54	466

Yhteisjärjestelyt

Seuraavassa esitetään tiedot konsernin yhteisjärjestelyistä, jotka kaikki ovat yhteisiä toimintoja:

Yhtiö	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus (%)	
		2022	2021
Oy Karelian Trains Ltd	Helsinki	50	50

Yhteiset toiminnot

VR Group yhdistelee tilinpäätökseensä yhteisenä toimintona Oy Karelian Trains Ltd:n. Yhteisen toiminnan osapuolten tarkoituksena on vastata oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti Helsingin ja Pietarin välisen reitin matkustajaliikenteen kasvavaan liikennetarpeeseen. Yhtiö on perustettu nopeajunakaluston hankkimiseksi ja vuokraamiseksi operaattoreille Helsingin ja Pietarin väliseen liikenteeseen.

Operaattoreina toimivat VR Suomessa ja RZD Venäjällä. RZD on listattu Euroopan unionin ja Yhdysvaltain pakotelistalle, ja asetetut pakotteet kohdistuvat rahoitukseen ja infrastruktuuriin. RZD:n rautatiekuljetusliiketoiminta ei ole pakotteiden kohteena. Karelian Trains Ltd -yhtiön toimialana on raideliikenteen liikkuvan kaluston hankinta, vuokraus, omistus ja hallinta.

VR Groupin konsernintilinpäätökseen yhdistellään Karelian Trainsin luvuista VR:lle kuuluvat tuotot ja kulut, varat, velat ja oma pääoma sekä osuudet yhtiön yhteisistä eristä osakassopimuksessa sovittujen periaatteiden mukaisesti. VR Group:in osuus järjestelyn osakepääomasta on 50 prosenttia.

VR Group toteuttaa suunnittelupalveluita ja raideliikenteen liikennöintipalveluita Tampereella työyhteenliittymän kautta. Työyhteenliittymä perustuu osapuolten välillä olevaan sopimukseen palveluiden toteuttamisesta yhteistyössä. Järjestelyn osapuolet ovat yhteisvastuussa työyhteenliittymän vastuista ja velvoitteista.

8.2. Liiketoimintojen yhdistäminen

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernintilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttäen. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Luovutettu vastike sisältää mahdolliset luovutetut varat ja hankkijaosapuolelle hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneet velat.

Hankintaan liittyvät menot, kuten asiantuntijapalkkiot, kirjataan kuluiksi kausilla, joiden aikana menot toteutuvat ja palvelut otetaan vastaan. Liikearvona kirjataan määrä, jolla luovutettu vastike ja aiemmin omistettu osuus hankinnan kohteessa käypään arvoon arvostettuna ylittää hankittujen yksilöitävissä olevien varojen ja velkojen nettomäärän.

8.3. Yrityshankinnat

Arriva Sverige AB tytäryhtiöineen siirtyi VR Groupin omistukseen 1.7.2022, kun Arriva International Ltd myi omistuksensa. Sopimus Deutsche Bahnin omistaman Arriva International Ltd:n ja VR Groupin välillä allekirjoitettiin 24.3.2022.

Kauppahinta oli 79,8 miljoonaa euroa, johon sisältyi Arriva Sverige AB:n osakkeiden hankinta sekä yhtiön uudelleenrahoitus maksamalla Arriva Sverige AB:n konsernilaina myyjälle. Uudelleenrahoitusvelka ei sisälly alla esitettyihin hankinnassa siirtyneiden varojen ja velkojen arvoihin. Kauppahinta suoritettiin kokonaisuudessaan käteisellä kaupantekohetkellä.

Hankitut yhtiöt	Omistusosuus
Arriva Sverige AB	100 %
Arriva Services AB	100 %
Arriva Tåg AB	100 %
Arriva Östgötapendeln AB	100 %
Botniatåg AB	60 %

Kauppahinta

Maksettu käteisvastike (1000 €)	79 756
---------------------------------	---------------

Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen käyvät arvot hankintahetkellä (1000 €)

Aineettomat hyödykkeet	25 749
Aineelliset hyödykkeet	41 803
käyttöoikeusomaisuuserät	42 157
Vaihto-omaisuus	5 523
Myyntisaamiset ja muut saamiset	47 955
Rahat ja pankkisaamiset	10 774,4
Leasing velat	-42 157
Ostovelat ja muut velat	-55 360
Hankinnasta tunnistetut nettovarot	76 444
Hankinnasta syntynyt konserniliikearvo	3 312
Hankinnasta syntyneet nettovarot yhteensä	79 756

Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen käyvän arvon tarkastelussa tunnistettiin hankinnassa siirtyneet asiakassopimukset uusina aineettomina hyödykkeinä. Aineellisiin hyödykkeisiin sisältynyt bussikalusto, etenkin dieselbussit, arvostettiin niiden hankintahetkellä ollutta kirjanpitoarvoa alhaisempaan arvoon.

Konserniliikearvo perustuu hankinnan mukana siirtyneen henkilöstön osaamiseen sekä hankitun liiketoiminnan tuloksellisuuteen. Hankinta vahvistaa kaupunki- ja lähiliikenteen osaamistamme ja Ruotsin markkinan tuntemustamme, mikä mahdollistaa VR Matkustajaliikenteen liiketoiminnan kehittämisen edelleen Ruotsin markkinoilla.

Hankinnasta syntynyt konserniliikearvo kohdistetaan VR Matkustajaliikenteen segmenttiin, jossa hankittu liiketoiminta muodostaa oman rahavirtaa tuottavan yksikön. Liikearvon arvonalentumistestaus tullaan suorittamaan VR Matkustajaliikenteen Ruotsin liiketoimintojen kokonaisuudesta.

Hankitusta liiketoiminnasta syntyi konserniin yhdistelyaikana 1.7.-31.12.2022 liikevaihtoa 151 041 tuhatta euroa. Koko vuonna 2022 liikevaihtoa syntyi 322 568 tuhatta euroa. Liiketoimintojen tulos konsernissa olo ajalla oli -4 005 tuhatta euroa.

9. Taseen ulkopuoliset erät

9.1. Ehdolliset velat, ehdolliset varat sekä sitoumukset

VR Groupille syntyy ehdollinen velka, mikäli konsernilla on mahdollinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta tulevan tapahtuman myötä, joka ei ole konsernin määräysvallassa. Konsernilla on olemassa oleva velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena, mutta maksuvelvoitteen toteutuminen ei ole todennäköistä, tai konserni ei pysty arvioimaan olemassa olevan velvoitteen määrää riittävän luotettavasti. Ehdollisia velkoja ei merkitä taseeseen, vaan ne esitetään liitetietoina, ellei maksuvelvoitteen toteutuminen ole erittäin epätodennäköistä.

VR Groupille syntyy ehdollinen omaisuuserä, mikäli konsernin hyväksi koituva taloudellinen hyöty on todennäköistä, mutta ei käytännössä varmaa, ja tämä riippuu tapahtumasta, joka ei ole konsernin määräysvallassa. Ehdolliset omaisuuserät esitetään liitetiedoissa. Mikäli tuotto-erän toteutuminen on käytännössä varmaa, se merkitään kirjanpitoon.

9.1.2. Sitoumukset ja muut avoimet vastuut

Sopimusvastuut kalustohankinnoista

VR-Yhtymä Oyj on solminut sopimuksia veturien ja sähkömoottorijunien toimituksista Siemens Oy:n ja Siemens AG:n muodostaman yhteenliittymän sekä Stadler Rail Valencia S.A.U ja Stadler Bussnang AG:n kanssa. Sopimuskokonaisuudet sisältävät veturien ja junien hankinnan lisäksi dokumentaatiot, varaosia, työkaluja ja koulutusta uuteen kalustoon liittyen. Sopimuksiin sisältyy alla esitettyjen määrien lisäksi optioita lisähankinnoille.

	Määrä kpl		Sopimusvastuu M€		Jäljellä olevan vastuun arvioitu toteutumisaika.		
	Tilattu	Toimitettu	Alle- kirjoitus- päivän vastuu	Jäljellä oleva vastuu 31.12. 2022	Alle 12 kk	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Siemens, sähköveturien toimitus	80	50	314,5	108.2	29,2	79,0	0
Stadler, dieselveturien toimitus	60	0	208,0	158.6	46,0	112,6	0
Stadler, Flirt SmX sähkömoottorijuna	20	0	250,0	207.8	0	207.8	0

9.1.1. Vakuudet

(1 000€)	2022	2021
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	6 100	6 100
Urakka- ja sopimustakaukset	138 952	58 559
Vuokravakuudet	629	675
Muut annetut vakuudet	475	651
Annetut vakuudet yhteensä	146 156	65 985

9.1.3. Oikeudenkäynnit ja riita-asiat

Helsingin hovioikeus antoi 15.12.2022 tuomion VR Eläkesäätiön maksamiin lisäeläkkeisiin liittyvässä asiassa. Kantajat vaativat VR:ää korvaamaan määrän, jonka kantajien kokonaiseläke jää pienemmäksi sen jälkeen, kun lisäeläke yhteensovitetään ns. varhennusvähennyksen kanssa. Käräjäoikeus oli hyväksynyt kantajien vaatimukset, mutta hovioikeus kumosi käräjäoikeuden tuomion ja hylkäsi kanteen sekä vapautti VR:n kantajien oikeudenkäyntikuluja koskevasta korvausvelvollisuudesta. Tuomio ei ole lainvoimainen.

Helsingin hovioikeudessa on vireillä kanne (yhteensä yli 260 lähiliikenteen veturinkuljettajaa) palkatonta ruokataukoa koskevassa asiassa, jossa kantajat vaativat hovioikeutta vahvistamaan, että oikeus ruokailla työaikana on muodostunut kantajien ja vastaajien väliseksi työsuhteen ehdoksi. Helsingin käräjäoikeus hylkäsi veturinkuljettajien kanteen 11.2.2022 annetulla tuomiolla. Kantajat saivat hovioikeudesta valitusluvan, ja asia menee hovioikeuden ratkaistavaksi.

Etelä-Savon käräjäoikeus antoi 7.6.2022 tuomion asiassa, joka liittyi Mäntyharjun Kinnissä keväällä 2018 tapahtuneeseen ympäristöonnettomuuteen. VR tuomittiin 80 000 euron suuruiseen yhteisösakkoon.

Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään KHO 2018:68 tulkinnut pilaantuneiden maa-alueiden puhdistuskustannusten sekä kiinteistöllä olevien vanhojen rakennusten purkamisen tietyissä tapauksissa olevan kiinteästi sidoksissa kiinteistön myyntiin, joka on arvonlisäveroton tapahtuma. Tämän johdosta myyjäyhtiö ei myöskään saanut vähentää puhdistus- ja purkukustannusten arvonlisäveroa. VR Group on lähivuosina myynyt kiinteistöjä, joihin liittyen on suoritettu runsaalla kymmenellä miljoonalla eurolla puhdistustoimia, joista on vähennetty arvonlisävero. On mahdollista, että osassa edellä mainituista tapauksista arvonlisävero ei ole vähennyskelpoista yllä esitetyn KHO-päätöksen mukaisesti. VR Group haki Verohallinnolta ennakkoratkaisun puhdistusprojekteihin liittyvien asiantuntijakulujen arvonlisäveron vähennyskelpoisuudesta tilanteessa, kun kyseinen kiinteistö tullaan mahdollisesti myymään. Verohallinnon ennakkoratkaisun mukaan arvonlisävero ei ole vähennyskelpoinen. VR Group valitti päätöksestä hallinto-oikeuteen, joten Verohallinnon päätös ei ole lainvoimainen. Valitus jätettiin 27.1.2023. Ennen hallinto-oikeuden ratkaisun saamista ei ole mahdollista luotettavasti arvioida toteutuneiden puhdistuskulujen arvonlisäveron vähennyskelpoisuutta.

Johtuen arvonlisäveron vähennyskelpoisuuteen liittyvästä epävarmuudesta, on pilaantuneiden maa-alueiden pakollinen varaus määritetty 31.12.2022 tilinpäätöksessä sisältäen arvonlisäveron 24 %, mikä kasvatti varauksen määrää.

Konsernilla ei ollut muita vireillä olevia oikeudenkäyntejä tai riita-asioita tilikausilla 2021-2022.

10. Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat

Uusi segmenttijako 1.1.2023 alkaen

Uudistetun strategian myötä VR muuttaa liiketoimintasegmenttejään 1.1.2023 alkaen. VR Matkustajaliikenne jaetaan kahteen osaan: VR Kaukoliikenteeseen ja VR Kaupunkiliikenteeseen. VR Kaukoliikenne vastaa kaukojunaliikenteestä ja siihen liittyvistä palveluista. Vastaavasti VR Kaupunkiliikenteen kokonaisuuteen kuuluvat VR Sverige Ruotsissa, VR:n operoima lähijunaliikenne Suomessa, Pohjolan Liikenne ja Tampereen raitioliikenne.

VR Fleetcare ei tulevaisuudessa enää raportoida omana segmenttinään. Sen konsernin sisäinen kunnossapitotoiminta raportoidaan osana liiketoiminta-segmenttejä ja myynti konsernin ulkopuolelle esitetään Muiden toimintojen alla.

Liiketoimintasegmentit ovat jatkossa VR Kaukoliikenne, VR Kaupunkiliikenne ja VR Transpoint (logistiikka).

Kalustohankinta

VR Group ilmoitti 18.1.2023 hankkivansa Škoda Transtech Oy:ltä yhdeksän makuuvaunua ja kahdeksan autovaunua. Kalustohankinnan arvo on noin 50 miljoonaa euroa. Uusi kalusto tulee käyttöön yöjunareiteille vuoden 2025 loppuun mennessä. Yöjunaliikenne on osa VR Groupin ja liikenne- ja viestintäministeriön välistä ostoliikennesopimusta. VR Group rahoittaa hankinnan omista varoistaan, ja LVM korvaa osan hankinnan kustannuksista VR:lle ostoliikennesopimuksessa määritellysti.

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Tuloslaskelma	92
Tase	93
Rahoituslaskelma	94
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	95
Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot	96
1. Liikevaihto toimialoittain ja markkina-alueittain	96
2. Liiketoiminnan muut tuotot	96
3. Materiaalit ja palvelut	96
4. Henkilöstön määrä ja henkilöstökulut	97
5. Poistot ja arvonalentumiset	97
6. Liiketoiminnan muut kulut	98
7. Tuloverot	98
8. Poistoeron muutos	99
9. Konserniavustukset	99
10. Välittömät verot	99
11. Pysyvät vastaavat	100
12. Sijoitukset	102
13. Vaihto-omaisuus	103
14. Saamiset	103
15. Rahoitusarvopaperit	104
16. Oma pääoma	105
17. Poistoerot	105
18. Varaukset	106
19. Vieras pääoma	106
20. Vuokrasopimukset	107
21. Vastuusitoumukset	108
22. Johdannaiset	110
23. Julkisen palvelun velvoite	112
24. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	112

Emoyhtiön tuloslaskelma (1 000 €)

	Liite	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Liikevaihto	1	773 921	674 022
Liiketoiminnan muut tuotot	2	89 296	74 863
Materiaalit ja palvelut	3	-168 286	-136 907
Henkilöstökulut	4	-220 650	-212 966
Poistot	5	-126 638	-127 484
Liiketoiminnan muut kulut	6	-326 652	-286 451
Kulut yhteensä		-842 226	-763 807
Liiketulos		20 991	-14 922
Rahoitustuotot ja -kulut	7	-2 728	-8 456
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		18 263	-23 378
Poistoeron muutos	8	9 902	-10 636
Konserniavustukset	9	—	5 300
Tuloverot	10	237	-11
Tilikauden tulos		28 402	-28 724

Emoyhtiön tase (1 000 €)

Vastaavaa

	Liite	31/12/22	31/12/21
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	11	26 662	36 407
Aineelliset hyödykkeet	11	1 342 771	1 299 689
Sijoitukset	12		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		91 766	66 596
Osuudet osakkuusyrityksissä		1 273	1 273
Muut sijoitukset		19 518	33 398
Pysyvät vastaavat yhteensä		1 481 989	1 437 363
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	13	1 114	836
Pitkäaikaiset saamiset	14	67 759	18 991
Lyhytaikaiset saamiset	14	192 977	127 766
Rahoitusarvopaperit	15	50 000	—
Rahat ja pankkisaamiset		212 869	56 460
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		524 718	204 053
Vastaavaa yhteensä		2 006 708	1 641 417

Vastattavaa

	Liite	31/12/22	31/12/21
Oma pääoma	16		
Osakepääoma		370 013	370 013
Käyvän arvon rahasto		21 896	-16 515
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		336 228	376 228
Edellisten tilikausien tulos		31 297	60 021
Tilikauden tulos		28 402	-28 724
Oma pääoma yhteensä		787 836	761 024
Tilinpäätössiirtojen kertymä	17	456 476	466 378
Pakolliset varaukset	18	30 492	7 269
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	19	472 566	210 595
Lyhytaikainen vieras pääoma	19	259 338	196 151
Vieras pääoma yhteensä		731 903	406 747
Vastattavaa yhteensä		2 006 708	1 641 417

Emoyhtiön rahoituslaskelma (1 000 €)

Liiketoiminnan rahavirta	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Liiketulos	20 991	-14 961
Suunnitelmanmukaiset poistot	126 638	117 362
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja muut oikaisut (1)	24 012	9 510
Vaihto-omaisuuden muutos	-277	-86
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-13 876	-14 198
Lyhytaikaisten velkojen muutos	26 951	29 712
Saadut korot	8 763	547
Maksetut korot ja muut rahoituserät liiketoiminnasta	-11 627	-8 368
Saadut osingot	153	962
Maksetut välittömät verot	8 003	-3 575
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	189 732	116 906

(1) Ei-rahamääräiset erät sekä erät, jotka esitetään muualla kassavirrassa.

Rahavarat koostuvat rahoitusarvopapereista, jotka erääntyvät enintään kolmen kuukauden kuluttua, sekä rahoista ja pankkisaamisista.

Investointien rahavirta	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Käyttöomaisuuden ostot	-127 620	-139 649
Käyttöomaisuuden myynnit	13 744	5 303
Mydyt tytäryhtiöosakkeet	—	600
Ostetut tytäryritykset	-81 306	-2 963
Sijoitussaamisten muutos	-33 695	2 140
Investointien rahavirta yhteensä	-228 878	-134 570
Rahavirta ennen rahoitusta	-39 146	-17 664
Rahoituksen rahavirta		
Joukkovelkakirjalainan muutos	298 527	—
Pitkäaikaisten velkojen muutos	-1 000	—
Leasingvelkojen takaisin maksu	-14 367	-14 903
Konserniavustukset	5 300	500
Omistajille maksetut osingot ja pääoman palautukset	-40 000	-100 000
Konsernitilin varojen muutos	-52 906	-7 648
Rahoituksen rahavirta yhteensä	195 554	-122 051
Rahavarojen muutos	156 409	-139 715
Rahavarat 1.1.	56 460	196 175
Rahavarat 31.12.	212 869	56 460

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernin emoyhtiön VR-Yhtymä Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain 30.12.1997 (1336) kirjanpitosäännösten mukaisesti.

Emoyhtiön tilinpäätöksen vertailukelpoisuus

Vertailulukuina on tilikausi 1.1.–31.12.2021, 12 kuukautta. Tilikaudet ovat vertailukelpoisia keskenään.

Tilinpäätöksen arvostusperiaatteet

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on aktivoitu välittömään hankintameno.

Vaihto-omaisuus on arvostettu keskihinnan mukaan varovaisuuden periaatteella. Vaihto-omaisuuteen sisältyvän oman valmistuksen osuus on arvostettu välittömiin valmistuskustannuksiin. Keskeneräiset työt sisältävät tilinpäätöspäivään mennessä kertyneet muuttuvat kustannukset. Vaihto-omaisuuden omat työt sisältävät myös osuuden kiinteistä kustannuksista.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintameno.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättymispäivän avoimet ulkomaanrahan määräiset saamiset, velat ja muut sitoumukset on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin keskipäivän.

Vuokrasopimukset

Emoyhtiö on soveltanut Suomen kirjanpitolain 5:5b §:ää, jonka mukaan rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuus voidaan merkitä tilinpäätökseen IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaisesti. Vuokrasopimusten laskentaperiaatteet on kuvattu konsernintilinpäätöksen **liitteessä 4.2**.

Johdannaiset

Emoyhtiö soveltaa Suomen kirjanpitolain 5:2a §:ää, jonka mukaan johdannais-sopimukset voidaan tietyin edellytyksin merkitä käypään arvoon taseeseen. Käyvät arvot perustuvat joko tilinpäätöshetken markkinahintoihin tai tulevien rahavirtojen nykyarvoon käyttäen tilinpäätöshetken korkoja.

Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan taseeseen sidotun oman pääoman käyvän arvon rahastoon, kun ne täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat tehokkaita. Mikäli suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät täyty tai suojaus ei ole tehokas, kirjataan käyvän arvon muutokset tuloslaskelmaan.

Suojauksien tehokkuutta testataan vuosittain herkkyyksianalyysillä.

Eläkkeet

Henkilöstön lakisääteinen eläkevakuutus (TyEL) on järjestetty ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemenot on jaksotettu suoriteperusteisesti.

Osalle henkilöstöstä on järjestetty lisäeläketurva VR Eläkesäätiössä. Eläkesäätiö on suljettu 1.7.1995. Eläkesäätiön toimintapiiriin kuului 122 työntekijää vuoden 2021 lopussa. Vuonna 2022 VR Eläkesäätiöön ei ole maksettu kannatusmaksuja.

Eläkevastuut on katettu täysimääräisesti.

Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruusena.

Emoyhtiö ei ole kirjannut laskennallisia veroja.

Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot

1. Liikevaihto toimialoittain ja markkina-alueittain (1 000 €)

Toimialakohtainen jakauma	2022	2021
VR		
Junaliikenne	408 322	303 013
VR Transpoint		
Junaliikenne	291 531	304 748
Autoliikenne	74 068	66 261
Yhteensä	773 921	674 022
Maantieteellinen jakauma		
Kotimaa	773 921	674 022
Yhteensä	773 921	674 022

2. Liiketoiminnan muut tuotot (1 000 €)

	2022	2021
Vuokratuotot	49 307	44 557
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	5 436	3 834
Muut tuotot	34 553	26 473
Yhteensä	89 296	74 863

3. Materiaalit ja palvelut (1 000 €)

Aineet ja tarvikkeet (tavarat)	2022	2021
Ostot tilikauden aikana	-82 484	-55 467
Varaston muutos	277	13
Ulkopuolisilta ostetut palvelut	-86 079	-81 453
Yhteensä	-168 286	-136 907

4. Henkilöstön määrä ja henkilöstökulut

VR-Yhtymä Oyj:n palveluksessa oleva henkilökunta jakautui tilikaudella keskimäärin toimialoittain seuraavasti:

	2022	2021
VR Matkustajaliikenne	975	1 058
VR Transpoint	946	1 038
Junaliikennöinti	1 113	998
Muut konsernipalvelut	218	204
Yhteensä	3 252	3 298

Henkilöstökulut (1 000 €)

	2022	2021
Palkat ja palkkiot	-199 738	-184 990
Eläkekulut	-13 262	-20 792
Muut henkilösivukulut	-7 650	-7 184
Yhteensä	-220 650	-212 966

5. Poistot ja arvonalentumiset (1 000 €)

	2022	2021
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset (1)		
Aineettomat hyödykkeet	-10 840	-9 686
Rakennukset ja rakennelmat	-21 037	-16 230
Vetokalusto ja vaunusto	-82 784	-92 058
Muut koneet ja kalusto	-8 858	-7 670
Muut aineelliset hyödykkeet	-3 119	-1 840
Yhteensä	-126 638	-127 484

(1) Vuokraoikeusomaisuuserien erittely [liitetiedossa 11](#)

Suunnitelman mukaiset poistoajat ja -tavat ovat

Aineettomat oikeudet	5 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3-10 vuotta	tasapoisto
Rakennukset	4 %-7 %	menojäännöspoisto
Rakennelmat	20 %	menojäännöspoisto
Vetokalusto	30 vuotta	tasapoisto
Sähköjunat	25 vuotta	tasapoisto
Vaunusto	15-30 vuotta	tasapoisto
Muut koneet ja kalusto	5-15 vuotta	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	5-30 vuotta	tasapoisto

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu yllä mainitulla poistotavalla perustuen omaisuuserien taloudellisen käyttöiän alkuperäisestä hankintahinnasta lukuun ottamatta rakennuksia.

6. Liiketoiminnan muut kulut (1 000 €)

	2022	2021
Ratamaksut ja rataverot	-39 912	-43 685
Vuokrat ja kiinteistökulut	-47 952	-34 644
Matkakulut ja muut henkilöstön kulut	-20 614	-13 966
Tele- ja tietohallintokulut	-31 334	-30 079
Muut liikennöintikulut	-17 283	-16 034
Hallinto- ja muut kulut	-169 558	-148 043
Yhteensä	-326 653	-286 451

Tilintarkastajien palkkiot (1 000 €)

	2022	2021
Tilintarkastuspalkkiot	-156	-275
Muut palvelut	-46	-64
Yhteensä	-202	-339

Tilintarkastajien palkkiot sisältävät KPMG palkkioiden lisäksi edellisen tilintarkastajan (EY) palkkioita vuoden 2021 tarkastuksesta.

7. Rahoitustuotot ja -kulut (1 000 €)

Osinkotuotot	2022	2021
Saman konsernin yrityksiltä	–	810
Osakkuusyrityksiltä	150	150
Muilta	3	2
Osinkotuotot yhteensä	153	962

Lyhytaikaiset muut korko- ja rahoitustuotot

Saman konsernin yrityksiltä	1 482	423
Muilta	25 741	10 869
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	27 222	11 293

Korkokulut ja muut rahoituskulut

Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-13 819	-8 155
Arvon alentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	–	148
Korkokulut vuokrasopimusveloista	-1 491	-1 478
Muille	-14 794	-11 226
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	-30 104	-20 711

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-2 728	-8 456
--	---------------	---------------

8. Poistoeron muutos (1 000 €)

Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus

	2022	2021
Poistoeron muutos (lis. -, väh. +)	9 902	-10 636

9. Konserniavustukset (1 000 €)

	2022	2021
Saadut konserniavustukset	—	5 300
Yhteensä	—	5 300

10. Välittömät verot (1 000 €)

	2022	2021
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	237	-3
Muut välittömät verot	—	-7
Yhteensä	237	-11

11. Pysyvät vastaavat

2022 (1 000 €)	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako-maksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	136 241	136 241	30 321	403 120	2 022 913	14 544	115 951	2 586 848
Lisäykset	601	601	182	6 487	88 975	170	73 432	169 245
Vähennykset	-702	-702	-7 837	-4 450	-359	-341	-54	-13 042
Siirrot erien välillä	863	863	658	-9 357	30 765	21 695	-44 616	-856
Hankintameno 31.12.	137 003	137 003	23 323	395 800	2 142 294	36 068	144 712	2 742 196
Kertyneet poistot 1.1.	-99 833	-99 833	—	-233 362	-1 254 252	-9 741	—	-1 497 355
Vähennysten kertyneet poistot	332	332	—	2 777	176	241	—	3 193
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-10 840	-10 840	—	-17 908	-86 920	-1 387	—	-106 215
Siirrot erien välillä	—	—	—	14 888	-8	-14 888	—	-8
Kertyneet poistot 31.12.	-110 340	-110 340	—	-233 605	-1 341 004	-25 775	—	-1 600 384
Kirjanpitoarvo 31.12.	26 662	26 662	23 323	162 195	801 290	10 292	144 712	1 141 812
2021 (1 000 €)								
Hankintameno 1.1.	124 446	124 446	30 402	403 470	1 918 942	14 109	126 125	2 493 048
Lisäykset	4 409	4 409	10	9	93 126	11	52 171	145 328
Vähennykset	-1 516	-1 516	-92	-2 172	-41 855	—	—	-44 119
Siirrot erien välillä	8 902	8 902	—	1 813	52 700	424	-62 345	-7 409
Hankintameno 31.12.	136 241	136 241	30 321	403 120	2 022 913	14 544	115 951	2 586 848
Kertyneet poistot 1.1.	-90 857	-90 857	—	-220 869	-1 194 795	-8 942	—	-1 424 606
Vähennysten kertyneet poistot	710	710	—	1 384	22 395	—	—	23 779
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-9 686	-9 686	—	-13 878	-80 361	-799	—	-95 038
Siirrot erien välillä	—	—	—	—	-1 490	—	—	-1 490
Kertyneet poistot 31.12.	-99 833	-99 833	—	-233 362	-1 254 252	-9 741	—	-1 497 355
Kirjanpitoarvo 31.12.	36 407	36 407	30 321	169 758	768 661	4 803	115 951	1 089 494

11. Pysyvät vastaavat (1 000 €)

Käyttöoikeusomaisuus, aineelliset hyödykkeet

2022	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	17 445	36 588	195 626	249 658
Lisäykset	26	3 751	283	4 060
Vähennykset	—	—	-18	-18
Siirrot erien välillä	—	—	-8	-8
Hankintameno 31.12.	17 471	40 338	195 883	253 692
Kertyneet poistot 1.1.	-1 138	-8 126	-30 199	-39 463
Vähennysten kertyneet poistot	—	—	6	6
Tilikauden poisto	-1 732	-3 129	-8 424	-13 285
Siirrot erien välillä	—	—	8	8
Kertyneet poistot 31.12.	-2 870	-11 255	-38 609	-52 733
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 601	29 082	157 274	200 959

Käyttöoikeusomaisuus, aineelliset hyödykkeet

2021	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	588	27 598	255 396	283 582
Lisäykset	16 857	9 789	2 430	29 076
Vähennykset	—	-800	-17 331	-18 131
Siirrot erien välillä	—	—	-44 869	-44 869
Hankintameno 31.12.	17 445	36 588	195 626	249 658
Kertyneet poistot 1.1.	-96	-6 403	-69 877	-76 376
Vähennysten kertyneet poistot	—	629	4 058	4 687
Tilikauden poisto	-1 041	-2 352	-9 245	-12 638
Siirrot erien välillä	—	—	44 865	44 865
Kertyneet poistot 31.12.	-1 138	-8 126	-30 199	-39 463
Kirjanpitoarvo 31.12.	16 307	28 461	165 427	210 196

12. Sijoitukset (1 000 €)

2022	Osuudet saman konsernin yhteisöissä	Osuudet osakkuus- yhteisöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Kaikki yhteensä
Hankintameno 1.1.	66 596	1 272	92 503	160 372
Lisäykset	25 170	—	—	25 170
Vähennykset	—	—	-61	-61
Hankintameno 31.12.	91 766	1 272	92 443	185 481
Kertyneet poistot 1.1.	—	—	-59 106	-59 106
Arvon alentumiset	—	—	-13 819	-13 819
Kertyneet poistot 31.12.	—	—	-72 925	-72 925
Kirjanpitoarvo 31.12.	91 766	1 272	19 518	112 557

2021	Osuudet saman konsernin yhteisöissä	Osuudet osakkuus- yhteisöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Kaikki yhteensä
Hankintameno 1.1.	66 362	1 272	92 493	160 127
Lisäykset	6 083	—	10	6 093
Vähennykset	-5 848	—	—	-5 848
Hankintameno 31.12.	66 596	1 272	92 503	160 372
Kertyneet poistot 1.1.	-2 500	—	-50 853	-53 353
Vähennykset	2 500	—	—	2 500
Arvon alentumiset	—	—	-8 253	-8 253
Kertyneet poistot 31.12.	—	—	-59 106	-59 106
Kirjanpitoarvo 31.12.	66 596	1 272	33 398	101 267

12. Sijoitukset

VR-Yhtymä Oy:n omistamat osakkeet

Konserniyritykset	omistuosuus-%	
	2022	2021
Avecra Oy, Helsinki	100,0	100,0
Oy Pohjolan Liikenne Ab, Helsinki	100,0	100,0
SeaRail Oy, Tampere	100,0	100,0
Transitar Oy, Kuopio	100,0	100,0
VR Kunnossapito Oy, Helsinki	100,0	100,0
SIA VR Services Latvia, Latvia	100,0	—
VR Norge As, Norja	100,0	100,0
VR Sverige Ab, Ruotsi	100,0	—
VR Group Sverige Ab, Ruotsi	100,0	100,0
Limited Liability Company Finnlog, Venäjä	99,9	99,9

13. Vaihto-omaisuus (1 000 €)

	2022	2021
Aineet ja tarvikkeet	1 114	836
Yhteensä	1 114	836

14. Saamiset (1 000 €)

Pitkäaikaiset saamiset

Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	2022	2021
Lainasaamiset	56 414	13 959
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä yhteensä	56 414	13 959

Saamiset muilta

Pitkäaikaiset johdannaissaamiset	9 181	2 494
Pitkäaikaiset lainasaamiset	—	367
Muut saamiset	2 164	2 172
Saamiset muilta yhteensä	11 345	5 032

Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	67 759	18 991
--	---------------	---------------

Lyhytaikaiset saamiset

Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	2022	2021
Myyntisaamiset	1 907	594
Lainasaamiset	122	2 012
Muut saamiset	66 043	23 933
Siirtosaamiset	1 104	731
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä yhteensä	69 176	27 270

Saamiset osakkuusyrityksiltä		
Myyntisaamiset	97	328
Saamiset osakkuusyrityksiltä yhteensä	97	328

Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	68 045	52 004
Lyhytaikaiset lainasaamiset	—	367
Muut saamiset	47	4 501
Siirtosaamiset	55 612	43 297
Saamiset muilta yhteensä	123 704	100 168

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	192 977	127 766
--	----------------	----------------

Siirtosaamisten olennaisimmat erät

	2022	2021
Tuottojaksotukset	13 474	12 623
Johdannaissaamiset	36 142	11 865
Muut siirtosaamisten erät	7 101	19 540
Yhteensä	56 717	44 028

15. Rahoitusarvopaperit (1 000 €)

Rahoitusarvopaperit sisältävät pankkien sijoitus- ja talletustodistuksia, rahastoja, yritystodistuksia sekä yritysten ja valtion joukkovelkakirjalainoista alle vuoden sisällä erääntyvän osuuden.

	2022	2021
Jälleenhankintahinta	50 000	—
Kirjanpitoarvo	50 000	—
Erotus	—	—

16. Oma pääoma (1 000 €)

Sidottu oma pääoma	2022	2021
Osakepääoma 1.1.	370 013	370 013
Osakepääoma 31.12.	370 013	370 013
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-16 515	-36 443
Lisäykset	38 411	19 928
Käyvän arvon rahasto 31.12.	21 896	-16 515
Sidottu oma pääoma yhteensä	391 909	353 499
Vapaa oma pääoma		
SVOP rahasto 1.1.	376 228	376 228
Pääoman palautus	-40 000	—
SVOP rahasto 31.12.	336 228	376 228
Tulos edellisiltä tilikausilta 1.1.	31 297	60 021
Tulos edellisiltä tilikausilta 31.12.	31 297	60 021
Tilikauden tulos	28 402	-28 724
Vapaa oma pääoma yhteensä	395 927	407 525
Oma pääoma yhteensä	787 836	761 024

Laskelma jakokelpoisista varoista (1 000 €)

	2022	2021
Tulos edellisiltä tilikausilta	31 297	60 021
Tilikauden tulos	28 402	-28 724
SVOP rahasto	336 228	376 228
Negatiivinen käyvän arvon rahasto	—	-16 515
Saatu polttoainetuki	-82	—
Yhteensä	395 844	391 010

Saatu polttoainetuki vähentää päättävältä tilikaudelta laadittavassa tilinpäätöksessä varojenjakoon käytettävissä olevaa vapaata omaa pääomaa, jollei yritys palauta saamaansa tukea valtiolle ennen tilinpäätöksen vahvistamista. (Laki kuljetusalan yritysten määräaikaisesta polttoainetuesta 763/2022 9 §).

17. Poistoerot (1 000 €)

	2022	2021
Kirjanpitoarvo 1.1.	466 378	455 742
Tilikauden muutos tuloslaskelmassa	-9 902	10 636
Kirjanpitoarvo 31.12.	456 476	466 378

Poistoeroihin liittyvä laskennallinen verovelka 91,3 M€ (93,3 M€).

18. Varaukset (1 000 €)

	2022	2021
Pakolliset varaukset	30 492	7 269

Pakolliset varaukset muodostuvat pääosin ympäristövarauksista sekä tappiollisten sopimusvelvoitteiden varauksista.

19. Vieras pääoma (1 000 €)

Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat muille	2022	2021
Joukkovelkakirjalainat	298 527	—
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	173 210	183 904
Pitkäaikaiset johdannaisvelat	157	26 074
Muut velat	672	618
Velat muille yhteensä	472 566	210 595
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	472 566	210 595

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	116 994	126 796
Pitkäaikaiset johdannaisvelat	—	24 992

Lyhytaikainen vieras pääoma

Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille	2022	2021
Ostovelat	20 181	23 088
Siirtovelat	17 087	13 661
Muut velat	6 048	14 345
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille yhteensä	43 316	51 093

Velat osakkuusyrityksille

Ostovelat	—	17
Velat osakkuusyrityksille yhteensä	—	17

Velat muille

Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	14 253	13 866
Ostovelat	48 245	35 622
Siirtovelat	128 371	78 610
Muut velat	6 808	5 190
Saadut ennakot	18 345	11 754
Velat muille yhteensä	216 022	145 041
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	259 338	196 151

Siirtovelkojen olennaisimmat erät

	2022	2021
Palkkavelat	42 289	41 509
Tuotto- ja kulujaksotukset	81 223	36 421
Muut siirtosaamisten erät	21 946	14 341
Yhteensä	145 459	92 271

20. Vuokrasopimukset

VR-Yhtymä Oyj soveltaa IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia. IFRS 16:n mukaan vuokralle ottajien on kirjattava taseeseen käyttöoikeusomaisuuseräksi ja vuokrasopimusvelaksi kaikki vuokrasopimukset lukuun ottamatta lyhytaikaisia ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä sekä vuokrasopimuksia, joiden vuokrien maksut perustuvat vuokralle ottajan suoriutumiseen.

Käyttöoikeusomaisuuserä toistaiseksi voimassa olevien sopimusten osalta kirjataan saman määräisenä kuin velka.

Vuokrasopimusvelka arvostetaan tulevaisuudessa toteutuvien vuokrien nykyarvoon. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan hankintamenoon ja siitä kirjataan poistot IAS 16 -standardin vaatimusten mukaisesti tasapoistoina.

VR-Yhtymä Oyj on hyödyntänyt standardin sallimaa poikkeusta jättää lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset taseen ulkopuolelle.

Vuokrasopimusvelkojen erääntymisajat (1 000 €)

	2022	2021
Yhden vuoden kuluessa	14 220	14 904
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	54 128	57 454
Yli viiden vuoden kuluttua	116 994	125 745
Yhteensä	185 342	198 103

21. Vastuusitoumukset (1 000 €)

Velat, joiden vakuudeksi on annettu emoyhtiön omavelkainen takaus

	2022	2021
Rahoitusleasingvelat	70 410	71 866
Annettujen vakuuksien arvo	41 118	42 163
Muut rahoituslainat	28 075	31 005
Annettujen vakuuksien arvo	28 075	31 005

Kenen puolesta annetut vakuudet:

Konserniyritysten puolesta	41 118	42 163
Muiden puolesta	28 075	31 005
Yhteensä	69 193	73 167

Muut annetut vakuudet

Omasta puolesta	2022	2021
Kiinteistökiinnitykset	6 100	6 100
Urakka- ja sopimustakaukset	53 070	53 045
Vuokravakuudet	582	547
Muut annetut vakuudet	475	475
Omasta puolesta yhteensä	60 227	60 167

Konserniyritysten puolesta

Urakka- ja sopimustakaukset	85 502	5 514
Vuokravakuudet	47	34
Muut annetut vakuudet	293	814
Konserniyritysten puolesta yhteensä	85 842	6 363

Muut annetut vakuudet yhteensä

Muut annetut vakuudet yhteensä	146 069	66 530
Annetut vakuudet yhteensä	215 262	139 697

Leasing- ja vuokravastuut

	2022	2021
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	269	259
Myöhemmillä tilikausilla maksettavat	116	112
Leasing- ja vuokravastuut yhteensä	386	371

Vuokra- ja leasingvastuut sisältävät alle 12 kuukauden pituiset ja arvoltaan vähäiset vuokrasopimukset sekä käyttöön perustuvat vuokrasopimukset

Eläkevastuut

VR Eläkesäätiön eläkevastuu vuoden 2022 lopussa oli 244,7 (261,2) miljoonaa euroa, ja se on katettu täysimääräisesti. VR Eläkesäätiö on ylikatteinen eli sillä on 1,4 (1,6) kertaa enemmän varoja kuin vastuita. VR-Yhtymä Oyj on vuokrannut VR Eläkesäätiöltä kaksi maa-aluetta 30 vuoden vuokrasopimuksilla.

Muut vastuut

Sopimusvastuut kalustohankinnoista

VR-Yhtymä Oyj on solminut sopimuksia veturien ja sähkömoottorijunien toimituksista Siemens Oy:n ja Siemens AG:n muodostaman yhteenliittymän sekä Stadler Rail Valencia S.A.U ja Stadler Bussnang AG:n kanssa.

Sopimuskokonaisuudet sisältävät veturien ja junien hankinnan lisäksi dokumentaatiot, varaosia, työkaluja ja koulutusta uuteen kalustoon liittyen. Sopimukseen sisältyy alla esitettyjen määrien lisäksi optioita lisähankinnoille.

	Määrä kpl		Sopimusvastuu M€		Jäljellä olevan vastuun arvioitu toteutumisaika.		
	Tilattu	Toimitettu	Alle- kirjoitus- päivän vastuu	Jäljellä oleva vastuu 31.12. 2022	Alle 12 kk	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Siemens, sähköveturien toimitus	80	50	314.5	108.2	29,2	79,0	0
Stadler, dieselveturien toimitus	60	0	208,0	158.6	46,0	112,6	0
Stadler, Flirt SmX sähkömoottorijuna	20	0	250,0	207.8	0	207.8	0

22. Johdannaiset

VR-Yhtymä Oyj käyttää rahoituspolitiikkansa mukaisesti korko- ja hyödyke johdannaisia pienentämään korko- ja hyödykeriskejä, jotka johtuvat taseen rahoitusleasingveloista sekä tulevista sähkö- ja polttoaineostoista. Lisäksi yhtiö käyttää valuuttajohdannaisia suojataksaan valuuttamääräisiä sisäisiä lainoja, ostoja tai myyntejä, jotka altistavat yhtiön valuuttariskille.

Johdannaissopimukset kirjataan taseeseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon kirjanpitolain 5:2 a §:n mukaisesti. Johdannaisten käyvät arvot perustuvat havainnoitavissa oleviin arvoihin, joilla instrumentti voitaisiin joko myydä tai ostaa tilinpäätöspäivänä. Johdannaisten käyvät arvot määritellään alla esitellyllä tavalla.

Kaikkien johdannaisten käyvät arvot lasketaan käyttäen tilinpäätöspäivän korkoja ja hyödykehintanoteerauksia. Polttoaine- ja sähköjohdannaissopimusten käyvät arvot lasketaan tulevien kassavirtojen nykyarvona. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan tulevien kassavirtojen nykyarvona.

VR-Yhtymä käyttää koronvaihtosopimuksia pienentämään korkoriskiä lainasopimusten vaihtuvakorkoisista maksueristä. Koronvaihtosopimuksilla vaihtuvaa korkoa vaihdetaan kiinteäksi koroksi. Kyseiset johdannaiset on tehty suojaustarkoituksessa, mutta kaikkiin ei sovelleta suojauslaskentaa. Koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan taseeseen sidotun oman pääoman rahavirran suojausrahastoon, kun ne täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat tehokkaita (rahavirran suojaus). Mikäli suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät täyty tai suojaus ei ole tehokas, kirjataan käyvän arvon muutokset tuloslaskelman rahoituseriin.

Toukokuun 2022 lopussa VR-Yhtymä laski liikkeeseen ensimmäisen vakuudettoman kiinteäkorkoisen vihreän joukkovelkakirjalainansa, jonka korkoriskiä oli suojattu etukäteen koronvaihtosopimuksilla. Kyseiset rahavirran suojauslaskennan alaiset korkojohdannaiset purettiin joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskun yhteydessä, ja kaikki muut rahavirran suojauslaskennan alaiset korkojohdannaiset purettiin tilikauden 2022 aikana.

VR-Yhtymä käyttää OTC-hyödyke johdannaisia junissa käytettävän sähkön ja kevytpolttoöljyn hintariskin suojaamisessa. Polttoaineen hintariski on lähes täysimääräisesti suojattu indeksisopimuksilla vuoden 2022 aikana, minkä takia polttoaineen suojaus johdannaissopimuksilla päätettiin vuoden 2022 aikana.

VR-Yhtymä soveltaa IFRS-suojauslaskennan periaatteita tulevien kassavirtojen suojauksessa (rahavirtasuojaus). Tätä periaatetta sovelletaan polttoaineen ja sähkön hintariskin sekä lainojen korkomaksujen suojauksessa.

Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan taseeseen sidotun oman pääoman käyvän arvon rahastoon, kun ne täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat tehokkaita. Vuosina 2026-2028 erääntyvien korkosuojien osalta todettiin 30.6.2019, että suojat eivät enää täytä suojauslaskennan edellytyksiä ja ne siirrettiin tämän johdosta suojauslaskennan ulkopuolelle. Vuonna 2033 erääntyvän korkosuojan osalta todettiin 30.6.2020, että suoja ei enää täytä suojauslaskennan edellytyksiä ja se siirrettiin tämän johdosta suojauslaskennan ulkopuolelle. Siirtohetkeen saakka oman pääoman käyvän arvon rahastoon kerrytettyä negatiivista markkina-arvoa puretaan tulosvaikutteisesti sopimusten alkuperäisen juoksutusajan kuluessa. Suojauslaskennan ulkopuolelle siirretyt korkojohdannaiset purettiin tilikauden 2022 aikana.

Hyödyke johdannaisten osalta kaikkien VR-Yhtymän sopimusten on todettu täyttävän suojauslaskennan edellytykset ja niiden käyvän arvon muutokset on kirjattu kokonaisuudessaan oman pääoman käyvän arvon rahastoon.

Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot on kuvattu alla olevassa taulukossa. VR-Yhtymän kaikki johdannaiset on luokiteltu käyvän arvon hierarkian tasolle 2. Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävältä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

22. Johdannaiset (1 000 €)

	Nimellisarvo	2022 Käyvät arvot			Nimellisarvo	2021 Käyvät arvot		
		Positiiviset	Negatiiviset	Netto		Positiiviset	Negatiiviset	Netto
Korkojohdannaiset								
Koronvaihtosopimukset	—	—	—	—	100 000	1 200	—	1 200
Korkojohdannaiset yhteensä	—	—	—	—	100 000	1 200	—	1 200
Hyödykejohdannaiset								
Polttoainejohdannaiset, tonnia	—	—	—	—	7 680	1 432	—	1 432
Sähkøjohdannaiset, GWh	1 043	39 510	-157	39 353	749	11 728	-4	11 724
Hyödykejohdannaiset yhteensä		39 510	-157	39 353		13 159	-4	13 155
Suojauslaskennassa olevat johdannaiset yhteensä		39 510	-157	39 353		14 359	-4	14 355
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset								
Koronvaihtosopimukset	22 371	—	-626	-626	175 967	—	-26 070	-26 070
Valuuttajohdannaiset	41 994	62	-0	61	2 915	—	-39	-39
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät yhteensä		62	-626	-564		—	-26 110	-26 110
Johdannaiset yhteensä		39 572	-783	38 789		14 359	-26 114	-11 755

23. Julkisen palvelun velvoite

Palvelusopimusasetuksen (EY 1370/2007) mukaan liikenteenharjoittajan on pidettävä erilliskirjanpitoa palveluista, joita koskee julkisen palvelun velvoite. Liikennepalvelulain (320/2017) mukaan erillisen kirjanpidon tuloslaskelma esitetään liikenteenharjoittajan tilinpäätökseen sisältyvänä liitetietona.

Tuottojen ja kulujen kohdistaminen on tapahtunut aiheuttamisperiaatteen mukaisesti sisäisen laskennan avulla. Eriytettyjen liiketoimintojen tuotot ja kulut sisältävät myös yhtiön sisäiset erät.

Tuloslaskelma (1 000 €)

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Liikevaihto	408 322	303 013
Liiketoiminnan muut tuotot	15 116	8 413
Materiaalit ja palvelut	-44 044	-34 383
Henkilöstökulut	-108 702	-94 392
Poistot	-68 023	-54 749
Liiketoiminnan muut kulut	-177 038	-169 133
Kulut yhteensä	-397 808	-352 657
Liiketulos	25 631	-41 231

24. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

VR-Yhtymä Oyj ilmoitti 18.1.2023 hankkivansa Škoda Transtech Oy:lta yhdeksän makuuvaunua ja kahdeksan autovaunua. Kalustohankinnan arvo on noin 50 miljoonaa euroa. Uusi kalusto tulee käyttöön yöjunareiteille vuoden 2025 loppuun mennessä. Yöjunaliikenne on osa VR:n ja liikenne- ja viestintäministeriön välistä ostoliikennesopimusta. VR-Yhtymä rahoittaa hankinnan omista varoistaan, ja LVM korvaa osan hankinnan kustannuksista VR:lle ostoliikennesopimuksessa määritellysti.

Tilintarkastuskertomus

VR-Yhtymä Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet VR-Yhtymä Oyj:n (y-tunnus 1003521-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Aineellisten hyödykkeiden arvostus (konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 4.1.)

Aineellisten hyödykkeiden arvo taseessa oli 1 302 milj. euroa (n. 55 % konsernitaseen loppusummasta) suunnitelman mukaisten poistojen ollessa 117 milj. euroa. Yhtiön vuosittaiset investoinnit ovat merkittäviä. Johto arvioi omaisuuserien taloudellisen vaikutusajan poistosuunnitelmaa laadittaessa.

Käyttöomaisuuserien taloudellinen vaikutusaika ja suunnitelman mukaisten poistojen laskenta sisältää johdon harkintaa, minkä johdosta aineellisten hyödykkeiden arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Myyntituottojen tuloutus (konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 2.2.)

Myyntituotot kertyvät pääasiassa matkustajaliikenne-, logistiikka-, ja ravintolapalveluiden myynnistä. Näistä myyntituotot kirjataan liikevaihdoiksi, kun palvelu on suoritettu asiakkaalle.

Myyntituottojen kirjauksiin liittyvä järjestelmäympäristö koostuu useista eri osajärjestelmistä ja transaktioiden määrä on suuri. Lisäksi yhtiöllä on lukuisia asiakaskohtaisia myyntisopimuksia.

Myyntituottojen rekisteröityminen oikeamääräisinä ja oikea-aikaisina edellyttää järjestelmäympäristön ja myynnin kontrollien toimivuutta, mistä johtuen myynnin tuloutus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Arriva Sverige AB:n osakekannan hankinta (konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 8.3.)

VR-Yhtymä Oyj hankki tilikauden 2022 aikana Arriva Sverige AB:n (nykyisin VR Sverige AB) koko osakekannan.

Hankinnan kohde on yhdistelty VR-konsernin Matkustajaliikenne -segmenttiin 1.7.2022 alkaen ja muodostaa olennaisen osan konsernin liikevaihdesta ja omaisuuseristä. Uuden tytäryhtiön raportointi ja yhdistelytoimenpiteet konsernitilinpäätöksessä ovat tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa

Muodostimme käsityksen investointeihin liittyvistä prosesseista ja arvioimme hyödykkeiden taloudellisten vaikutusaikojen asianmukaisuutta, arvostusta sekä aktivointiedellytysten täyttymistä.

Olemme arvioineet sisäisen valvonnan järjestelyjä ja testanneet kontrolleja, jotka liittyvät investointien ja ostolaskujen hyväksymiseen.

Olemme testanneet käyttöomaisuuskirjanpidossa käytettävän tietojärjestelmän kontrolliympäristöä ja hyödyntäneet data-analyysijä varmistuaksemme käyttöomaisuuskirjanpidon luotettavuudesta.

Lisäksi olemme arvioineet aineellisten hyödykkeiden esittämiseen liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

Muodostimme käsityksen myyntituottojen kirjaamisprosessista ja arvioimme tulouttamiseen liittyvien tietojärjestelmien kontrolleja sekä testasimme niiden toimivuutta.

Testasimme saatuja maksutapahtumia kirjanpidossa tehtyihin myyntituottojen tuloutuksiin sekä tarkastimme otannalla valikoituja eri liiketoiminta-alueiden myyntisopimuksia ja toimitusasiakirjoja varmistuaksemme, että myyntituotot tuloutetaan oikeanmääräisenä, kun palvelu on suoritettu.

Olemme myös arvioineet myyntituottojen esittämiseen liittyvien laatimisperiaatteiden ja liitetietojen asianmukaisuutta.

Olemme käyneet läpi osakekannan hankintaan liittyvää dokumentaatiota ja arvioineet hankitun yhtiön raportoinnissaan käyttämien laskentaperiaatteiden asianmukaisuutta suhteessa IFRS-säännöstöön.

Olemme arvioineet johdon käyttämiä menetelmiä hankittujen nettovarojen käyvän arvon määrittelyssä sekä testanneet laaditun hankintamenolaskelman oikeellisuutta ja arvioineet johdon käyttämää harkintaa ja oletuksia kauppahinnan kohdistamisessa omaisuus- ja velkaerille.

Olemme myös arvioineet yrityshankinnan esittämiseen liittyvien laatimisperiaatteiden ja liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernintilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan.

Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastus-evidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastus-evidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernintilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastus-havainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana. Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 17.3.2022 alkaen yhtäjaksoisesti yhden vuoden.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastus-kertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys tilikauden 2022 tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 6. maaliskuuta 2023

KPMG Oy Ab

Ari Eskelinen
KHT

Riippumattoman tilintarkastajan raportti VR-Yhtymä Oyj:n ESEF-tilinpäätöksestä

VR-Yhtymä Oyj:n hallitukselle

Olemme suorittaneet kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon, joka koskee sitä, onko VR-Yhtymä Oyj:n (y-tunnus 1003521-5) sähköiseen tilinpäätökseen 743700XQ240JMMYBNW69-2022-12-31-fi.zip tilikaudella 1.1.-31.12.2022 sisältyvä konsernitilinpäätös merkitty iXBRL-merkinnöin EU-komission delegoidun asetuksen 2018/815 (ESEF RTS) 4. artiklan vaatimusten mukaisesti.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhtiön toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen (ESEF-tilinpäätös) laatimisesta siten, että ne täyttävät ESEF RTS:n vaatimukset

Tähän vastuuseen kuuluu

- laatia ESEF-tilinpäätös XHTML-muodossa ESEF RTS artiklan 3 mukaisesti
- merkitä ESEF-tilinpäätökseen sisältyvä konsernitilinpäätöksen päälaskelmat, liitetiedot ja yhtiön tunnistetiedot iXBRL-merkein ESEF RTS artiklan 4 mukaisesti sekä
- varmistaa ESEF-tilinpäätöksen ja tilintarkastetun tilinpäätöksen keskinäinen yhdenmukaisuus.
- Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia ESEF-tilinpäätöksen ESEF RTS:n vaatimusten mukaisesti.

Tilintarkastajan riippumattomuus ja laadunhallinta

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme toimeksiantoa ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilintarkastaja soveltaa kansainvälistä laadunhallintastandardia ISQM 1, jonka mukaan tilintarkastusyhteisön on suunniteltava, otettava käyttöön ja pidettävä toiminnassa laadunhallintajärjestelmä, mukaan lukien eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista koskevat toimintaperiaatteet tai menettelytavat.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Toimeksiantosopimuksen mukaisesti annamme lausunnon siitä, onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvä konsernitilinpäätös merkitty olennaisilta osin ESEF RTS:n 4. artiklan vaatimusten mukaisesti. Olemme suorittaneet kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon kansainvälisen varmennustoimeksi-antostandardin ISAE 3000 mukaisesti.

Tarkastukseen kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi siitä, onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvät konsernitilinpäätöksen päälaskelmat olennaisilta osin merkitty iXBRL-merkein ESEF RTS:n 4. artiklan vaatimusten mukaisesti, ja onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvät konsernitilinpäätöksen liitetiedot ja yhtiön tunnistetiedot olennaisilta osin merkitty iXBRL-merkein ESEF RTS:n 4. artiklan vaatimusten mukaisesti, ja ovatko ESEF-tilinpäätös ja tilintarkastettu tilinpäätös keskenään yhdenmukaisia.

Valittujen tarkastustoimenpiteiden luonne, ajoitus ja laajuus riippuu tilintarkastajan harkinnasta. Tähän sisältyy sen riskin arvioiminen, onko virheestä tai väärinkäytöksestä johtuvaa olennaista poikkeamaa ESEF RTS:n vaatimuksista. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että VR-Yhtymä Oyj:n ESEF-tilinpäätökseen 743700XQ240JMMYBNW69-2022-12-31-fi.zip sisältyvät konsernitilinpäätöksen päälaskelmat sekä liitetiedot ja yhtiön tunnistetiedot tilikaudelta 1.1.-31.12.2022 on olennaisilta osin merkitty ESEF RTS:n vaatimusten mukaisesti.

Lausuntonne VR-Yhtymä Oyj:n konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksesta tilikaudelta 1.1.-31.12.2022 on annettu tilintarkastuskertomuksellamme 6.3.2023. Tällä raportilla emme anna konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksesta lausuntoa tai muuta varmennusjohtopäätöstä.

Helsingissä 7. maaliskuuta 2023

KPMG Oy Ab

Ari Eskelinen

KHT

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022

7.3.2023